

FRATERNITAS

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

2/2024

FRATERNITAS

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

IMPRESSUM

FRATERNITAS

službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca

Br. 2/2024.

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

tel.: (01) 3771-888

fax: (01) 3773-754

www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
fra Zlatko Vlahek,
tajnik Provincije

Odgovara:
fra Miljenko Hontić,
provincijalni ministar

Grafička priprema:
Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga
(Ivica Beljan)

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

UVODNO SLOVO O. PROVINCIJALA

Evo nas na kraju i ove 2024. godine. Ova njezina druga polovica bila je obilata raznim događanjima važnim za braću naše Provincije, kao i za ljude s kojima surađujemo i kojima smo poslani. Između tolikih događaja izdvojio bih barem dva koja su nekako posebno obilježila ovu drugu polovicu godine koju ovaj drugi broj Fraternitasa obuhvaća.

Prije svega to je bio milosni dolazak i hodočašće relikvija sv. Franje (iz našega Svetog Samostana u Asizu), relikvija, koje su nam pomogle „opipljivije“ i dublje obilježiti ovu jubilarnu 800. godišnjicu Franjinih rana - stigmi. Relikvije (tkanina koja se stavljala na jednu od rana sv. Franje) započele su svoj put od splitskog samostana sv. Frane, i to na Dan naše Provincije, na blagdan sv. Jeronima našeg zaštitnika. Osim što su 'posjetile' (skoro) sve samostane, na veliku želju i drugih gradova i mjesta, obradovale su svojim dolaskom i mnoge štovatelje sv. Franje izvan naše Provincije, diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Drugi događaj od posebnog značaja bila je proslava franjevačkih jubileja spominjanih u ove četiri godine (2023. – 2026), u Zagrebu, proslava u kojoj su sudjelovale sve franjevačke zajednice s područja Hrvatske i BIH. Središnji događaj te proslave, odnosno kruna i završetak slavlja bila je svečana sveta misa, u našoj bazilici sv. Antuna na Svetome Duhu, pod predsjedanjem zagrebačkog nadbiskupa i predsjednika HBK, mons. Dražena Kutleše.

No, osim ovih radosnih i slavljeničkih trenutaka ovo razdoblje nije bilo lišeno ni onih drugačijih, koji se više mogu okarakterizirati kao vrijeme kušnje.

Na kraju ove godine za sve želimo iskreno zahvaliti Gospodinu, moleći njegovu milost da ništa ne bude na bilo čiju štetu ili da naša kušnja ne ostane besplodna, nego da sve to, uz njegovu milost i pomoć, bude za naše posvećenje i tako donese obilne plodove rasta kraljevstva Božjeg u nama i oko nas.

Pišući ovaj uvodnik u vremenu Došašća i još uvijek u ozračju proslave svetkovine Bezgrešnog Začeća, u misli mi dolazi epizoda iz Lukina evanđelja o navještenju anđela Gabrijela Blaženoj Djevici Mariji. Naime, možda smo često u napasti da se od biblijskih događaja pa i od samih svetaca distanciramo,

jer smatramo da mi ipak nismo tako važni i dostojni takvih milosti kao oni. Slijedom toga događa se da ta zbivanja i te svete osobe ostaju za nas nekako daleke i nedohvatljive. No čini mi se da nam baš ti događaji trebaju biti prije svega jedan podsjetnik da Bog i nama danas šalje svoje glasnike – svoju Riječ, i traži našu suradnju, slično kao što je to tražio i od Blažene Djevice Marije. Kao što rekoh, mi često mislimo da nismo vrijedni tako velike Božje pažnje i onda često njegovu Riječ i njegove poruke doživimo dosta površno. Događa se kao da ih previdimo ili uopće na zamijetimo. No, ako malo dublje razmišljamo, moramo uvidjeti da nitko od nas nije nevažan za Božje planove, gdje god on bio i kako god se on osjećao. Ono što je važno jest biti pažljiv, biti svjestan svog poziva na život, svog izabranja, a samim time i važnosti u Božjem planu spasenja. Jer Bog nas nije stvorio onako usput ili slučajno, nego zato jer nas je htio i jer nas ljubi i s nama ima svoj plan.

Zato pokušajmo poput sv. Franje, Boga uzimati ozbiljno i dati prvenstvo slušanju njegova glasa, jer on i nas želi za suradnike u povijesti spasenja, za izgradnju njegova – Božjega kraljevstva u svijetu. Vjerujem da će nam takav stav i takva svijest, sebe i drugih, podariti radost u srcu i otkriti onaj pravi smisao života te nas tako osposobiti da bude-mo istinski hodočasnici nade u današnjem svijetu.

Imajući pred očima primjer naše Nebeske Majke i našega Serafskog Oca sv. Franje, i mi se otvorimo djelovanju Božjeg Duha da nas može preobražavati i osposobljavati za ono što je njegova volja.

U tom smislu želim Vam radosnu svetkovinu Božića i blagoslovljenu cijelu jubilejsku 2025. godinu!

fra **MILJENKO HONTIĆ**,
provincijalni ministar

1. IZ NAŠEGA REDA

GENERALNI MINISTAR REDA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Prot.N. 0533/2024 Rim, 14. srpnja 2024.

Predraga braćo,

Dana 14. srpnja 2004., prvi generalni kustos Rusije, fra Gregor Cioroch, dok se iz Poljske vraćao u Moskvu, na bjeloruskom području izgubio je svoj život. Imao je 42 godine. Danas pada 20. obljetnica ovoga žalosnog događaja. Takva obljetnica je prigoda da se prisjetimo ove svijetle ličnosti i Bogu zahvalimo za dar našeg subrata. Osim toga, pruža nam se mogućnost još jednom izraziti svoju zahvalnost fra Gregoru za njegovu službu i posvemašnju odanost Bogu i Redu.

Mnogi su ga i od vas osobno poznavali, neki su s njime studirali u Rimu. Za mlađu braću, ipak, ovo ostaje prigoda da se bolje upoznaju i s ovim herojskim subratom.

Nakon što je u Rimu 1993. postigao doktorat, svoju je službu obavljao u Rusiji. Godine 2001. izabran je za prvoga poglavara Generalne kustodije sv. Franje u Rusiji.

Zajedno s ostalom herojskom braćom on je – nakon više stoljeća – obnovio strukturu našeg Reda u Rusiji, pokrenuo djelatnost Franjevačkog izdavaštva, počevši objavljivanjem Katoličke ruske enciklopedije.

Braća su ga cijenila kao dobrog čovjeka, koji je uspijevao shvaćati ostale i koje je na stvaran način pomagao, kao kršćanski uzor vjere, kao čovjeka koji nije zaboravljao moliti i živjeti Riječ Božju. Kao poglavar bio je poput onoga koji drugima pere noge, primjer vjere i franjevačkog siromaštva.

Bio je karizmatik, čovjek proročke vizije, zbog toga od strane drugih ne uvijek u potpunosti shvaćen.

Zajedno sa svojom subraćom morao je zbog nekih odabira i pastoralnih pothvata prevladati mnoge teškoće, kritike, čak i izazove. Bio je toga svjestan. Pa ipak, to ga nije obeshrabrilo niti ukrotilo njegov apostolski žar. S dirljivom iskrenošću priznao je: „Kroz sve te godine radio sam kao luđak za Red i za Crkvu u Rusiji, a to bih želio činiti s jednostavnošću i u buduću“ (28. srpnja 2003.).

Malo više od mjesec dana pred svoju smrt pisao je tadašnjem vrhovnom poglavaru Reda: „Dragi generalni ministre, naša je Kustodija iz raznih razloga u posljednje vrijeme mnogo pretrpjela, ali ostajemo u povjerenju da će Duh Sveti sa sigurnošću voditi naše korake. Na kraju, trebam Vam povjeriti da se osjećam sretnim čovjekom, sretnim bratom, sretnim svećenikom. Zahvaljujem Bogu za sve njegove divote koje sam doživio u Rusiji, a ponajvećma za dar braće koja ne govore o franjevku već žive poput njega. Mislim da se u mnogih može poroditi i sveta zavist za taj dar koji nam je Gospodin darovao. Neka Vas Gospodin blagoslovi i Duh Sveti neka vodi Vaše namjere. Svoj život kao i onaj Kustodije s pouzdanjem povjeravam Duhu Svetome i Svetoj Majci Božjoj“ (4. lipnja 2004.).

Božjemu milosrđu povjeravamo ovoga revnog apostola, djelatnika u Gospodnjem vinogradu, duhovnog vođu i brata.

Vjerujemo da fra Gregor posreduje nadasve kod Boga za Rusiju, zemlju koju je toliko ljubio. Neka posreduje za našu subraću koja rade u toj zemlji, kako bi uvijek imali hrabrosti i snage za evanđeosko svjedočenje.

Gospodin vam dao svoj mir.

fra **CARLOS A. TROVARELLI**,
generalni ministar

GENERALNI MINISTAR REDA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Prot. N. 0701 /2024 Rim, 17. rujna 2024.

„...njegove nas rane iscijeliše.“ (Iz 53,5)
„Evo, sve činim novo!“ (Otk 21,5)

Draga braćo!

Ovim pismom želim vam poslati poruku povodom blagdana našega serafskog Oca svetog Franje Asiškog. Odlučio sam vam pisati iako pomalo u strahu, jer sam prije nekoliko mjeseci - kada smo zajedno s ostalim generalnim ministri- ma pripremali i slali „Smjernice za slavlje franjevačke obljetnice“ - odlučio ne pisati dodatna pisma Redu, kako to ne bi preopterećivalo poticaje i inicijative vezane uz spomenute obljetnice.

Međutim, budući da se približavamo sljedećem Redovitom generalnom kapitolu (lipanj 2025.), važnost franjevačkih jubileja i skoro otvaranje Godine jubileja 2025., uvjeravaju me da ne

prepustim da progovaraju sami događaji (koliko god bili važni), predlažući vam da pošaljem poruku koja proizlazi iz želje da s vama podijelim neka spontana razmišljanja.

Ti si ljubav: dar stigma

Uvjeren sam da se u našim samostanima i u našim crkvama čini sve moguće da se uzveličaju događaji koji obilježavaju 800 godina serafskog ukazanja Raspetoga Krista molitelju Franji Asiškome.

Rane, utisnute u njegovo tijelo i dušu, polazište su duhovnosti na koju nas je Gospodin pozvao. One su prije svega znakovi potpunog življenja u Kristu, u Njegovoj milosrdnoj ljubavi i Njegovoj otkupiteljskoj mucij, urezani u Franjino krhko tijelo (kao i u njegovu ništa manje ranjenu dušu).

Obilježavanje ove proslave može nas nadahnuti na promišljanje samog početka našeg poziva: suobličjenje Kristu raspetome. "Jer ne htjedoh među vama znati što drugo osim Isusa Krista, i to raspetoga" (1 Kor 2,2). Poticaj je to da živimo s većom vjernošću osobnu i zajedničku dimenziju svojeg poziva, da upoznamo, prihvatimo i ujedinimo svoje osobne, ali i institucionalne granice (vidi „Smjernice o osamstotoj obljetnici stigmi“).

Međutim, nije riječ o pukom podsjećanju na jedan predivan događaj, nego o tome kako znati

prihvatiti teološku i duhovnu dimenziju, sudjelujući u otajstvu života, Isusove smrti i njegova uskrsnuća.

Sve to postaje učinkovit protuotrov protiv djelovanja aktualnoga kulturnog okruženja koje tvrdi da nas poistovjećuje s lažnom slikom čovjeka: uzorom bez ljubavi i punim samoga sebe.

Promatrajući asiškog sveca, prepoznajemo pravi put za duhovnost koja nas vodi do susreta s Franjinim pogledom okrenutim Svemogućemu (ne sebi samome); razmatrati njegovo tijelo probodeno ljubavlju raspetoga (a ne strastima svijeta); promišljati kako je njegova duša – također ranjena ljubavlju – bila duboko izliječena i posvećena djelovanjem Duha Svetoga.

Uzići na Vernu za Franju je značilo pronaći sredinu tišine i strogoće, pogodnu za molitvu i prikazanje Gospodinu svojeg srca ranjenog krizom koja se razvila iz prvotnoga bratstva, kasnije preobraženog u "Red". I doista je to molitveno okruženje bio idealan kontekst u kojem je Gospodin u potpunosti ispunio svako iščekivanje Siromaška. Njegova prisutnost nije bila samo utjeha, nego i dodatna potvrda. Gospodin se očitovao na "iznenađujući" način, probadajući ljubavlju njegovo tijelo i dušu.

Ovaj mistični susret mogao se ostvariti jedino u neprestanoj potrazi za Svevišnjim Gospodinom, uvijek u središtu njegovih želja. Od svog obraćenja, odnosno otkako je Asiški pokornik "prestao obožavati sebe", zauvijek se odrekao osobnih, pastoralnih, crkvenih, političkih ili vojnih uspjeha; više nije pokušavao ugoditi sebi, nego je uvijek nastojao svoje srce i um suobličiti Bogu.

Stamen u svojoj nakani, Franjo se radije sklonio od očiju svijeta, kako bi se utekao Onome koji je punina svega i koji izmiče očima svijeta. Njegova autentičnost života otkriva ono što je sam izrazio u svojim Opomenama: "Koliko čovjek vrijedi pred Bogom, toliko vrijedi i ništa više" (Opomene, O poniznu sluzi Božjem, XIX).

U susret Redovitom generalnom kapitul

Draga braćo, bliži se Generalni kapitul, koji ćemo slaviti u Rimu u sklopu franjevačkih obljetnica i Jubilarne godine 2025. Bit će to godina osamstote obljetnice Pjesme stvorenja, nakon koje slijedi uspomena na Preminuće svetog Franje (2026.). Ovaj slavljenički ambijent podsjeća nas na duhovno obzorje koje želimo unaprijediti; vrijeme Kapitula nam, međutim, pomaže da sagledamo i provjerimo konkretnu duhovnost koja se živi u našim zajednicama i u samom Redu, da prijedemo s ispitivanja "smjernica vodilja" na vrednovanje "djelovanja u tijeku".

Pozivam vas stoga, draga braćo, da zajedno zastanemo kako bismo provjerili, u ovom vremenu priprema za Generalni kapitul, koji stupanj istine i iskrenosti živimo u našem kontekstu života.

***Svjedočanstva koja potiču:
duh izvora i trenutni karizmatički odgovor***

Posljednjih mjeseci imao sam prilike 800. obljetnicu dolaska prve braće (koje je poslao sâm Franjo) slaviti u nekim gradovima Europe.

Ta su me slavlja ne samo ispunila radošću, nego su me prije svega potaknula da osjetim karizmatičnu svježinu franjevačkih izvora. Temelji su, naime, nastali u duhu Evanđelja i na životnom primjeru serafskog Oca.

Uvjeren sam kako smo svi sretni što smo franjevci konventualci, prepoznavamo se kao dio tog načina života. Ali ustrajati u vjernosti i radosti evanđeoskog poziva nije nešto što se podrazumijeva ili što bi bilo nešto mehaničko: istinsku vjernost treba čuvati, paziti, tražiti, štiti i - čak - "podnositi" u borbi protiv nas samih i protiv kulturnog okruženja, usmjerenog na "samo-naplatu".

Prije nekoliko godina, 2018., završili smo dugi proces obnove naših Konstitucija. One su naše iskonsko zakonodavstvo, kao autentično tumačenje Pravila. One su linije, "partitura" na kojoj se prepoznaje prava intonacija za život Reda u našem vremenu; one su vodič bez kojeg ne bismo bili ono što jesmo. Kao što se sjećate, namjera obnove nije bila ništa drugo nego obnoviti karizmatički život Reda. Konstitucije daju i nadahnjuju iskustvo naših zajednica. Bilo bi doista plodonosno kad bismo se svi potrudili "izvesti" ono što partitura pokazuje, svaki učeći svoju ulogu koja će nam pomoći da se približimo konventualnoj *forma vitae*. Za iskorak u kvaliteti ne bi trebalo puno, ali nismo uvijek u mogućnosti to poduzeti.

Zajednice, koje žive u duhu naših Konstitucija, odmah se prepoznaju kao mjesta gdje svijetli karizma, pa su stoga zajednice u kojima svatko slijedi siguran put do susreta s Gospodinom i predlaže ga svijetu kroz franjevačko svjedočanstvo.

Ne možemo si priuštiti luksuz da ne molimo zajedno, da ne slavimo redovito samostanske kapitule, da nemamo dubok duhovni život, da ne prestanemo zajedno razlučivati, da ne provjeravamo kvalitetu našeg napredovanja, da ne prakticiramo bratsko ispravljanje, da ne donosimo novosti u našem poslanju.

Međutim, nasljedovanje Gospodina ostaje prioritet. Ako imamo druge prioritete, očito nešto ne funkcionira kako treba, pa je naša vjernost karizmi iskrivljena.

Ako naš život i naše zajednice sebi priskrbe "druge" sredine (u obliku osobnog i pastoralnog hedonizma), to znači da će "drugo" biti sadržaj našeg života, a mi ćemo riskirati život u besmislu, ili u duhovnoj svjetovnosti (papa Franjo).

Kad bismo izgubili evanđeosko-konventualnu kvalitetu života, to bi bilo kao izazivanje duhovnog samoubojstva Reda. Ako ne vodimo brigu o našim vitalnim sredinama, ako si ne predložimo ponovno preispitivanje konventualnog života, ugrozili bismo ne samo sadašnjost nego i budućnost Reda.

Braćo, prije svega moramo obnoviti molitvu, šutnju, pounutrašnjenje Riječi, kontemplaciju, zajedničko razlučivanje, poznavanje naših vrednota karizme.

Život koji se živi prema onome što smo obećali donijet će radost nama i svijetu, kao vjerodostojan znak kršćanskog i franjevačkog života.

Uzdici pogled: put do obnove

Na općoj audijenciji 23. kolovoza 2017. papa Franjo nam je rekao kako „nije kršćanski hodati s pogledom okrenutim prema dolje“, kao što to čine neke životinje koje na površini zemlje traže samo hranu, „ne podižući pogled prema obzoru... kao da se cijelo naše putovanje odvija ovdje, u rasponu od nekoliko metara puta...“.

Kontekst franjevačkih obljetnica pogodna je prilika za usmjeravanje pogleda prema gore, s krepošću kršćanske nade i vodstvom evanđelja koje je uvijek aktualno, uvijek novo.

Na ovaj blagdan svetog Franje, kao pripravu za slavlje našega Redovitoga Generalnog kapitula, želio bih potaknuti Red na duboku obnovu, rekao bih osobnu obnovu, koja se ne sastoji od popustljivosti ili slabo prikrivene strogosti, nego one usmjerene prema kreativnoj ljubavi, koja ostavlja prostor za poticaje Duha i ne zatvara se pred izazovima koji dolaze iz kulture našega vremena.

Stoga, draga braćo: imamo vodič, imamo partituru, imamo instrumente (koji se neprestano moraju dotjerivati), znamo melodiju: neka odjekuje u našim srcima, pod vodstvom Onoga koji ujedinjuje u savršenom skladu, da donese ploda našem obraćenju.

Neka blagoslov našega Serafskog Oca uvijek bude nad svakim od vas.

Gospodin vam dao svoj mir!

fra **CARLOS A. TROVARELLI**,
generalni ministar

FRA DOMINIQUE J. MATHIEU IMENOVAN KARDINALOM

Na molitvi "Anđeo Gospodnji" u nedjelju, 6. listopada 2024., papa Franjo najavio je za svetkovinu Bezgrešnog začeća (8. prosinca) imenovanje 21 novog kardinala, među kojima je i jedan od naše braće: mons. Dominique Joseph MATHIEU.

Fra Dominique je rođen 13. lipnja 1963. u Arlonu u Belgiji; jednostavne zavjete položio je 23. rujna 1984., a svečane 20. rujna 1987.; član je Kustodije Istoka i Svete Zemlje. Za đakona je zaređen 1. travnja 1989., a za svećenika 24. rujna iste godine.

Trenutno je nadbiskup Teherana-Isfahana u Iranu; za biskupa je zaređen 16. veljače 2021. u bazilici Svetih Apostola u Rimu, polaganjem ruku kardinala Leonarda Sandrija uz posvetitelje: kardinala Maura Gambettija i mons. Ignazija Bedinija.

Fra Dominique je vršio službu Generalnog asistenta Reda za našu Federaciju, stoga smo osobito ponosni što je imenovan kardinalom.

2. NAŠA PROVINCIJA

TROJICA ČLANOVA HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA POLOŽILA PRVE ZAVJETE

Članovi Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Adrijan Marušić, fra Jerko Šuperba i fra Luka Tetec, položili su prve redovničke zavjete u subotu 20. srpnja 2024. u bazilici sv. Franje Asiškog u Asizu.

Euharistijsko slavlje, tijekom kojega su članovi više provincija položili prve zavjete, predvodio je kustos Asiške kustodije fra Marco Moroni, a suslavili su brojni svećenici, među kojima provincijali koji su primili zavjete, subraća asiškog samostana i članovi Hrvatske provincije.

Redovničke zavjete Hrvata primio je provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, fra Miljenko Hontić. Iz Hrvatske provincije prisutni su bili i fra Vladimir Vidović, fra Pero Džida, fra Željko Klarić, fra Vilček Novacki, novaci koji su trenutno u formaciji u Padovi te postulant Dominik Milanović.

Fra Marco je u homiliji istaknuo da su prvi zavjeti privremeni izbor te da je Crkva u svojoj mudrosti mislila da je dobro stvoriti trenutke prijelaze. „Ova će naša braća očitovati svoj izbor u odgovoru na Božji poziv koji svaki od njih izriče“, poručio je te potaknuo mladiće da uvijek budu uz Isusa.

Inače, prvim zavjetima prethodi novicijat ili godina kušnje, nakon koje se polažu redovnički zavjeti na tri godine.

REZULTATI NATJEČAJA ZA BESPLATAN SMJEŠTAJ ZA STUDENTE U DOMU SV. ANTUNA

Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca raspisala je početkom srpnja natječaj za besplatan smještaj u Domu sv. Antuna. Nakon provedenog natječaja, Povjerenstvo za smještaj, donijelo je odluku o smještaju za studente sukladno uvjetima natječaja.

Studenti koji su dobili besplatan smještaj u Domu sv. Antuna u akademskoj godini 2024./5. jesu:

1. Belak, Marin, Šibenik
2. Čondić Bijader, Dominik, Split
3. Devčić, Dominik, Dubrovnik
4. Jurić, Zoran, Žepče (BiH)
5. Ladić, Domagoj, Đakovo
6. Madunić, Ivan, Split
7. Majstorović, Emanuel, Vođinci
8. Marić, Matej, Dubrovnik
9. Mejić, Jakov, Šibenik
10. Mejić, Niko, Šibenik
11. Pustahija, Luka, Rijeka
12. Radić, Filip, Daruvar
13. Radošević, Josip, Busovača (BiH)
14. Uvalić, David, Petrinja

U Zagrebu, 20. kolovoza 2024. godine

fra Vladimir Vidović,
ravnatelj Doma sv. Antuna

poručio kako sada počinju novu dionicu puta, a na njoj uvijek trebaju imati na umu Isusove riječi: „Bez mene ne možete učiniti ništa“ (Iv 15,5).

Redovničke zavjete trojice hrvatskih novaka primio je provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, fra Miljenko Hontić. Iz Hrvatske provincije prisutni su bili i fra Vladimir Vidović, fra Stjepan Brčina, fra Josip Ivanović, fra Đuro Crlenjak, fra Vilček Novački, fra Jerko Šuperba, fra Mario Radman, vlč. Ljubo Vuković te odgajanci koji se spremaju za godinu novicijata.

Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca ove godine imala je ukupno šest novaka; trojica su svoje prve zavjete položili u srpnju u Asizu. Inače, prvim zavjetima prethodi novicijat ili godina kušnje, nakon koje se polažu redovnički zavjeti na tri godine.

POLAGANJE PRVIH REDOVNIČKIH ZAVJETA DRUGE SKUPINE ČLANOVA HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Članovi Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca – fra Marko Laštro, fra Blaž Žagač i fra Andrija Čorluka – položili su prve redovničke zavjete u subotu 24. kolovoza 2024. u bazilici sv. Antuna Padovanskoga u Padovi.

Euharistijsko slavlje, tijekom kojega su članovi više provincija položili prve zavjete, predvodio je fra Roberto Brandinelli, provincijal Padovanske provincije, a suslavili su brojni svećenici, među kojima provincijali koji su primili zavjete, subraća padovanskog samostana i članovi Hrvatske provincije. Provincijal Brandinelli je zavjetovanicima

FRANJEVAČKI DUHOVNO-REKREATIVNI LJETNI KAMP ZA KORISNIKE PUČKE KUHINJE

Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca organizirala je od 28. kolovoza do 4. rujna 2024. franjevački duhovno-rekreativni ljetni kamp na Cresu za osobe koje redovito dolaze po topli obrok u Pučkoj kuhinji na Svetom Duhu. U pravoj duhovnoj oazi drevnoga franjevačkog samostana sv. Frane na Cresu četrdesetak korisnika Pučke kuhinje boravilo je tjedan dana u franjevačkom duhovno-rekreativnom programu koji su vodili fra Vladimir Vidović, fra Vilček Novački te trojica bogoslova fra Adrijan Marušić, fra Jerko Šuperba i fra Luka Tetec.

Ljetovanje je trajalo tjedan dana i osigurani su bili put, smještaj i hrana za četrdesetak korisnika. Duhovni program sastojao se od svakodnevnog

slavlja euharistije, prigodnih kateheza, osobnih razgovora, ispovijedi, svjedočanstava i molitve krunice.

Ovaj po mnogočemu poseban franjevački ljetni kamp posjetili su fra Josip Petonjić, gvardijan samostana Svetog Duha u Zagrebu, i fra Miljenko Hontić, provincijski ministar koji je predslavio svetu misu te ohrabrio sudionike u strpljivom podnošenju različitih životnih nedaća, pozvavši sve sudionike na zajedništvo, molitvu i ustrajnost u vršenju dobra.

Pučka kuhinja na Svetom Duhu djeluje od 1995. godine i svakodnevno pripremi više od 400 toplih obroka koje podijeli ljudima koji su u potrebi. U Pučkoj kuhinji su svi dobrodošli, bez obzira na nacionalnu, vjersku ili bilo koju drugu pripadnost, jer je poslanje Pučke kuhinje čvrsto utemeljeno na evanđeoskim načelima i svijesti da smo svi mi braća i sestre, djeca istoga nebeskoga Oca.

Uz brojne ljetne kampove za različite skupine, najčešće mlade, ovaj je bio jako poseban i lijep jer je onima koji nemaju mogućnost ljetovanja omogućio boravak tjedan dana u samostanskoj oazi mira, nezaboravne trenutke opuštanja i duhovne izgradnje.

„Zahvalan sam dragom Bogu i svim ljudima dobre volje koji su se svojom potporom ugradili u ostvarenje franjevačkoga ljetnog kampa za korisnike Pučke kuhinje. Osim kruha i toplog obroka ljudi koji dolaze u Pučku kuhinju potrebni su i one duhovne hrane, a mi franjevci konventualci pozvani smo našoj braći i sestrama koji su na periferijama društva i naših života ponuditi i jedno i drugo. Upravo ovakvi susreti idealna su prilika za međusobno bolje upoznavanje, susrete i duhovnu izgradnju. Silno sam radostan što su ove godine uz mene i fra Vilčeka bila i trojica naših bogoslova, koji su se spremno i vrlo otvoreno uključili u sadržaje ovoga kampa“, rekao je fra Vladimir Vidović.

ŠESTORICA NOVIH POSTULANATA NA SVETOM DUHU U ZAGREBU

U subotu, 7. rujna 2024. godine, u bazilici Sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu, pod večernjim euharistijskim slavljem koje je predvodio provincijski ministar franjevaca konventualca Hrvatske provincije sv. Jeronima, fra Miljenko Hontić, uz koncelebraciju odgojitelja i ostale braće iz samostana, šestorica kandidata primljena su u postulaturnu.

Provincijski ministar fra Miljenko u propovijedi je izdvojio rečenicu proroka Izaije: *Recite preplšenim srcima: Budite jaki, ne bojte se! Evo Boga vašega... On sam hita da vas spasi!*

Među ostalim je poručio: „Imao sam priliku razgovarati i s ovom šestoricom mladića koji su na početku svojega puta i s četvoricom koji sada ulaze u novicijat i koji imaju neko iskustvo redovničkog načina života. Svakako i za jedne i za druge nije to tako jednostavno. Puno je tu pitanja, puno nesigurnosti i straha, puno izazova i nejasnoća. Zato je važno ozbiljno poslušati ove riječi iz Svetoga pisma, baš na ovaj današnji dan. A onda, nakon toga, važno ih je trajno zadržati u svome srcu i svojoj memoriji, tako da uvijek odzvanjaju u duši i da možemo čuti njihovu jeku: 'Budite jaki, ne bojte se! Bog sam hita da vas spasi!'. Zato, ne bojte se nikakvih izazova, nego sve stavite u ruke Božje.“

Nakon propovijedi fra Miljenko je blagoslovio je Biblije i franjevački znak „tau“, koje je podijelio svakom kandidatu, dodajući da crpe duhovnu snagu iz Svetoga pisma, noseći svoj križ prema uskrsnuću po primjeru Sv. Franje Asiškog.

Nakon završene mise uslijedila je večera u samostanskom blagovalištu uz prisutnu rodbinu postulanata.

Šestorica novih postulanata su:

- Toma Pereža (Zagreb)
- Manuel Lukić (Brčko)
- Luka Geljić (Vinkovci)
- Filip Panza (Zagreb)
- Vedran Kamenečki (Zabok)
- Juraj Liška (Zagreb)

ČETVORICA HRVATA ZAPOČELA NOVICIJAT U SVETOM SAMOSTANU U ASIZU

U utorak 10. rujna u Asizu, tijekom molitve Večernje, u kripti Bazilike sv. Franje gdje se nalazi grob Asiškog siromaška, održan je obred primanja u novicijat. Među devetoricom novaka četvorica su iz Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca.

Molitvu Večernje i obred primanja u novicijat predvodio je kustos Svetog samostana fra Marco Moroni, uz prisustvovanje magistra novaka fra Vicenza Esposita i njegova zamjenika fra Stephena Ochwada, ostale braće franjevac iz Svetog samostana te braće koja su dopratila novake, među kojima su bili i hrvatski provincijal fra Miljenko Hontić, zajedno s još trojicom braće iz Hrvatske, fra Stjepanom Brčinom, fra Vladimirom Vidovićem i fra Zvonimirom Pervanom.

Fra Marco se u nagovoru osvrnuo na pročitani ulomak iz Lukina evanđelja o pozivu apostola (Lk 6,12-19) te ulomak iz Franjevačkih izvora o Franjinu početku nasljedovanja Krista. Među ostalim je rekao kako poziv novaka nije neka slučajnost, nego plod Isusove molitve: "Isus se povlači na molitvu te iz tog zajedništva s Ocem proizlazi izbor apostola. Mi smo plod Isusove molitve. Gospodin je mislio na nas, na tebe, na mene, Ocu nebeskom nas je prikazivao u molitvi te nas izabrao." Završavajući kratki nagovor, čestitao je provincijama

iz kojih novaci potječu te samim novacima, potaknuvši ih na ustrajnost i otvorenost Duhu Svetomu.

Uz četvoricu novaka iz Hrvatske: Dominika Milanovića (Zagreb), Marka Bilanovića (Ščitarjevo), Antuna Devaja (Zagreb) i Luku Vragovića (Madžarevo), novicijat su započela još petorica kandidata, četvorica Talijana i jedan Španjolac.

Novicijat je druga etapa formacije u Redu franjevac konventualaca, na početku koje kandidati oblače franjevački habit. Pod vodstvom magistra, temeljito razlučuju o svom pozivu te, intenzivnijom molitvom i studijem Pravila sv. Franje, njegovih spisa, Franjevačkih izvora i života franjevačkih svetaca usvajaju franjevačku karizmu.

FRANJEVCI KONVENTUALCI PROŠIRILI VIRTUALNU PRISUTNOST NA DVIJE DRUŠTVENE MREŽE

U utorak 10. rujna 2024. otvoreni su profili Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca na Instagramu i Facebooku.

Profile je otvorio i njima upravlja Ured za komunikacije Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca, koji je uspostavljen 2023. godine. Početak prisutnosti na ovim profilima simbolično je označio provincijski ministar fra Miljenko Hontić tijekom boravka u Svetom samostanu u Asizu, gradu sv. Franje.

Sv. Franjo Asiški na samom početku Pravila braći poručuje da je "pravilo i život male braće opsluživati sveto evanđelje Gospodina našega Isusa Krista". A upravo Isus u evanđelju poziva i šalje učenike da pođu "po svem svijetu" i naviještaju evanđelje (usp. Mk 16, 15). Danas je poimanje svijeta gotovo nezamislivo bez uzimanja u obzir virtualne stvarnosti. Već dulji niz godina Crkva putem različitih dokumenata i svake godine o Svjetskom danu društvenih komunikacija potiče da vjernici i crkvene institucije budu prisutne na tom tzv. virtualnom kontinentu, kako bi i ondje susreli ljude te svjedočili i širili Radosnu vijest.

Pravilo, karizma i povijest franjevačkog Reda, kao i životi franjevačkih svetaca potiču malu braću franjevce konventualce na otvorenost Duhu Svetom i stalno pronalaženje novih sredstava komuniciranja i načina za naviještanje i svjedočenje Evanđelja. Iz toga proistječe i ova odluka o otvaranju institucionalnog profila na društvenim mrežama. Iako su franjevci konventualci na različite načine već prisutni na društvenim mrežama,

otvaranjem ovih profila Provincije kao institucije želi se dati dodatni zamah evangelizaciji te potaknuti bolje povezivanje različitih profila na društvenim mrežama koje vode upravo franjevci konventualci iz različitih samostana diljem Hrvatske i šire. U tom smislu će se nastaviti raditi na dodatnoj povezanosti i modernizaciji komunikacijskih kanala franjevaca konventualaca.

ASIZ: FRA VLADIMIR VIDOVIĆ PREUZE RELIKVIJE SV. FRANJE

Fra Vladimir Vidović preuzeo je u subotu 28. rujna 2024. relikvije sv. Franje Asiškog iz Svetog samostana u Asizu, koje će od 30. rujna do 13. listopada pratiti na „hodočašću“ po hrvatskim gradovima.

Relikvije je službenom pratitelju fra Vladimiru nakon večernje mise predao kustos Svetoga samostana fra Marco Moroni, a događaju su nazočili fra Đuro Crlenjak i novaci Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

Podsjećamo, relikvije koje je preuzeo dio su tkanine koja je prema predaji bila naslonjena na rane sv. Franje. Inače se u srebrnom relikvijaru iz 17. stoljeća čuvaju u donjoj bazilici sv. Franje u Asizu, a ove godine, prigodom 800. obljetnice od primanja stigmi sv. Franje, putuju u različite zemlje, kako bi im vjernici mogli iskazati čast. Dosad su bile u Austriji te će, nakon Hrvatske, biti izložene na štovanje vjernicima u Poljskoj.

Program „hodočašća“ relikvija sv. Franje u Hrvatskoj započinje svečanom Večernjom u ponedjeljak 30. rujna u 18 sati u splitskom samostanu sv. Frane.

PROSLAVA DANA HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Braća Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca i ove su se godine 30. rujna, na dan svoga nebeskog zaštitnika sv. Jeronima, okupila zajedno i proslavila Dan Provincije. Budući da se svake godine proslava održava u jednom od samostana Provincije, za ovogodišnju proslavu odabran je samostan sv. Frane u Splitu, jer se ove godine obilježava 500. obljetnica smrti Marka Marulića, koji je pokopan u klausturu samostana sv. Frane u Splitu.

Program proslave Dana Provincije započeo je okupljanjem u samostanskom blagovalištu, nakon čega je uslijedio svečani ručak, a nakon toga braća su imala priliku posjetiti znamenitosti grada Splita.

Provincijskom ministru fra Miljenku Hontiću i slovenskom provincijskom ministru fra Milanu Kosu kao i svoj pristigloj braći Provincije, riječ dobrodošlice uputio je splitski gvardijan fra Martin Jaković. Nakon toga uslijedilo je predavanje o Marku Maruliću, s posebnim naglaskom na utjecaj sv. Jeronima na Marulićeva djela, koje je predstavio prof. dr. sc. don Mladen Parlov. Provincijski ministar fra Miljenko Hontić zahvalio se prof. dr. sc. don Mladenu Parlovu koji je u svome predavanju osvijetlio život i djelo Marka Marulića i sv. Jeronima, zaštitnika Provincije.

Uslijedio je govor provincijskog ministra fra Miljenka Hontića, koji je istaknuo događaje koji su obilježili proteklu godinu, kao i nove izazove s kojima se Provincija suočava. Nadalje, predstavljen je hodogram provincijskih događanja u 2024./2025.g., a kao što je uobičajeno svake godine, fra Miljenko je čestitao svim slavljenicima koji u 2024. godini obilježavaju okrugle godišnjice.

ce svoga rođenja, privremenih zavjeta, svećanih zavjeta i svećeničkog ređenja, uručivši im simbolični poklon. Na kraju uslijedila je molitva za pokojnu braću Provincije.

Proslava Dana Provincije završila je procesijom s relikvijarom i svećanom molitvom Večernje, nakon koje je uslijedila misa koju je predslavio splitsko-makarski nadbiskup Zdenko Križić.

FRA MATEO VUJČIĆ DAO PRISEGU PRED ĐAKONSKO REĐENJE

U petak 28. rujna o. g. u popodnevnim satima u Provincijalatu Samostana Svetoga Duha u Zagrebu, fra Mateo Vujčić ispovjedio je vjeru i dao prisegu polažući ruke na Sveto pismo u prisutnosti provincijskog ministra fra Miljenka Hontića, tajnika Provincije fra Zlatka Vlaheka i definitora fra Josipa Petonjića, kako to nalaže Zakonik kanonskoga prava kan. 1020.

Naime, prema normama Zakonika kanonskoga prava, nalaže se da svaki kandidat za primanje Reda đakonata pred svojim ordinarijem, provincijskim ministrom, u prisutnosti dvojice svjedoka ispovjedi vjeru, položi prisegu i dadne izjavu o svjesnoj i slobodnoj želji primanja Reda đakonata te da su mu poznate sve obveze koje ta služba nalaže u vjernoj poslušnosti svome provincijskom ministru i mjesnom biskupu gdje će kandidat vršiti svoju službu.

Đakonsko ređenje fra Matea Vujčića bit će 19. listopada 2024. u crkvi sv. Ivana XIII pape. Pratimo našega brata molitvama i želimo mu blagoslovljenu đakonsko-pastoralnu godinu.

PROPOVIJED PROVINCIJSKOG MINISTRA FRA MILJENKA HONTIĆA O SVETKOVINI SV. FRANJE ASIŠKOG – 2024.

Slušajući tri čitanja koja nam je liturgija ponudila za ovu svetkovinu, uistinu možemo reći da se kroz njih i preko njih lijepo ocrtava lik i život sv. Franje. On je doista bio onaj koji je za svoga života popravio Dom Božji, kako to lijepo govori pisac Sirah u 1. čit. On je doista bio onaj koji se nije ničim ponosio, osim križem G. N. I. Krista, kako govori sv. Pavao, i bio njime na svome tijelu obilježen. I on je bio čovjek koji je po primjeru svog Učitelja Isusa Krista svojim životom u svemu slavio Oca Nebeskoga, kako smo čuli u Evanđelju.

Zato bih se želio malo zaustaviti na Božjoj riječi, a posebno na ovom evanđeoskom odlomku. Tu vidimo kako Isus slavi svoga nebeskog Oca i to baš u trenutku nakon što su ga njegovi suvremenici počeli odbacivati i ne prihvaćati njegovu poruku. Običnom čovjeku bilo bi nekako prirodnije u takvom trenutku nekome se požaliti i izjadati. No Isus čini obratno. On slavi svoga Oca.

Nije li bilo i nešto slično u životu sv. Franje, dok je bio već jako bolestan te je skoro posve oslijepio, kad je vidio da njegov Red poprima smjer koji on nije zamišljao, kad ostaje sam na La Verni... (Samo Gospodin zna u kakvoj je unutarnoj mucu i sumnjama Franjo došao na La Vernu...)

Mogao se tada požaliti Bogu i pitati ga: Zašto sve to, ali ni on se ne žali, ne jadikuje, nego baš tada pjeva *Pohvale Svevišnjem Bogu* i nakon La Verne ispjevao je *Pjesmu stvorova: Hvaljen budi Gospodine moj po bratu našem Suncu, Mjesecu, zvijezdama...*, s refrenom u kojem poziva sve živo da hvali i blagoslivlja Boga, da mu zahvaljuje, da mu služe svi u poniznosti velikoj.

Odmah se dobro pitati, a kako se mi ponašamo, kad nam ne ide onako kako bismo mi to htjeli ili kako smo mi to zamislili? Kad nas pritisne neka bolest, neki neuspjeh, kad se u nekome ili samima sebi razočaramo ...? Imamo li tada snage i duševne raspoloživosti za slavljenje i hvaljenje Gospodina?! Rekao bih: teško! Vjerujem kako bi većina rekla da to nije baš tako jednostavno, a mnogi, da je i nemoguće...

No, svatko može sam sebi iskreno odgovoriti kakvi smo u sličnim situacijama našega života. Sigurno je jedno: zahvaljivati Bogu i slaviti ga i kad je teško, to može samo onaj tko je doista predan Bogu i njegovoj volji. A posve predan Bogu može

biti samo onaj koji je postao malen, jer takvima se, kako smo čuli, u evanđelju, Bog objavljuje.

Ali, da bismo ispravno shvatili što znači biti malen, dobro je pogledati što je učinio Isus i što je po njegovu primjeru činio sv. Franjo.

Apostol Pavao u poslanici Filipljanima ovako govori za Isusa: ... *On trajni lik Božji nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe 'oplijenio', uzevši lik sluge...* (Fil 2,6).

Poznato nam je da je i sv. Franjo sebe „opljenio“, odrekao se svega što je kao sin bogatog trgovca imao i trebao naslijediti, posve se i javno razvlastio. Najprije je dijelio siromasima, a onda se i doslovno skinuo pred ocem da bi mu vratio sve što je od njega imao.

No prije nego je skinuo odjeću, Franjo je skinuo svoju oholost, taštinu, umišljenost i sve težnje da bude netko i nešto. Evo, to je ono što je potrebno da bismo mogli primiti otajstva Kraljevstva nebeskoga. To je uostalom i logično; čovjek koji želi primiti nešto Božje, mora najprije za to Božje u sebi stvoriti prostor. To je i očiti zakon fizike: Ne može se ulijevati voda u već punu posudu, a isto tako ne može se primiti Duh Božji, ako nam je srce puno sebe i zemaljskih stvarnosti.

Dakle to je put na koji nas poziva Krist, i kojim je sv. Franjo stupao. Postati uistinu malen, tj. ispražnjen od sebe, od svoje napuhanosti i umišljenosti kako bismo u poniznosti mogli primiti njegove darove.

Siromašni i ponizni Franjo, koji je bio potpuno svučćen od sebe i sebičnih interesa, postao je izabrana Božja posuda u koju je Bog mogao u izobilju uliti svoju milost i preko njega obnoviti Crkvu te svjetlom Evanđelja obasjati ondašnji svijet. To je zapravo i bit zavjeta siromaštva, odnosno života bez vlasništva! A i drugih zavjeta: Osloboditi se zemaljskog da bi se moglo primiti nebesko.

No, put do toga oslobođenja, tj. da je Franjo postao i ostao do danas izabrana Božja posuda,

po kojoj Gospodin svojim Evanđeljem obasjava svijet, nije bio nimalo jednostavan ni lagan.

Spomenuli smo već Franjino iskustvo na La Verni, gdje je primio stigme. Ove godine slavimo 800. godišnjicu od tog događaja. Njemu su mu te stigme darovane nakon mučnog iskustva napuštenosti i posvemašnjeg siromaštva, a u isto vrijeme potpunog predanja Božjoj volji. Raspeta Ljubav ga je do srži proniknula i prožela. Franjo, budući da je gorio od ljubavi za Krista, postaje posve nalik Ljubljenome. Lijepo je u tom smislu govorio sv. Bernard: Postaješ ono što ljubiš! Zato se dobro svaki dan pitati: što ja to uistinu ljubim, koji su moji prioriteti? I to ne na teoretski način nego u praksi u konkretnom životu.

Iako je iskustvo Rana bolno, Franji je ono donijelo silnu radost, žar i zanos za ljubljenoga Gospodina. Kristove, pa tako i Franjine rane za mnoge postaju izvor novog života. Da nije tako, ne bismo danas bili ovdje i slavili Boga u Sv. Franji.

I na kraju pouka za nas: I naše rane, boli i trpljenja, razočaranja i padovi, mogu biti preobraženi u novi život, i to ne samo za nas, nego i za druge. To je tajna Križa, to je tajna rassetoga Krista, kojega je Franjo tako neizmjerljivo ljubio i na kraju mu se posve suobličio. U Franjinoj tajni radosnog trpljenja preobraženog ljubavlju, otkrivamo tajnu radosnog kršćanina. Ljudski je to neshvatljivo i apsurdno, da iz rana može poteći novi život i trpljenje postati radost. Teško je to i nelogično za nas, ali s Kristom je sve moguće. Upravo Franjo, a i toliki drugi sveci potvrđuju to svojim životom.

Poznato nam je kako je Sv. Franjo plakao jer Ljubav nije ljubljena. Pokušajmo zato već od danas više ljubiti i odgovoriti na Božju ljubav svojim životom. Svoje trpljenje i svoje rane stavimo u Kristove rane. Tako će nas On moći ozdravljati, a preko nas ozdravljati i druge.

Predajmo se posve Gospodinu, gledajmo u Njega te poučeni i ohrabreni primjerom sv. Franje, budimo i mi oruđe Božjeg spasenja, ljubavi i milosrđa u današnjem svijetu.

HODOČAŠĆE STOPAMA FRA PLACIDA CORTESEA

Zajedničkom inicijativom Hrvatske provincije sv. Jeronima, Sjevernotalijanske provincije sv. Antuna Padovanskog i Slovenske provincije sv. Josipa tijekom listopada o. g. organizirano je hodočašće stopama Sluge Božjega fra Placida Cortesea, franjevca konventualca rodnom iz Cresa. Bilo je to u povodu 80. obljetnice njegove mučeničke smrti.

Hodočasnici su pristigli u utorak navečer u creski samostan sv. Frane, nakon što su prethodno posjetili grad Trst, gdje je fra Placido proveo posljednjih mjesec dana života u tamošnjem zatvoru njemačke policije.

U srijedu 9. listopada program hodočašća sastojao se u razgledavanju bitnih povijesno-kulturnih znamenitosti: rodne kuće, župne crkve gdje je kršten i krizman te samostanske crkve sv. Frane, gdje je fra Placido upoznao braću franjevce konventualce i osjetio redovnički poziv. Središnje misno slavlje predslavio je krčki biskup mons. Ivica Petanjek u zajedništvu brojnih svećenika iz Cresa i hodočasnika Talijana. U svojoj propovijedi, mons. Ivica osvjetlio je životni put fra Placida, istaknuvši odvažnost i predanost Božjem pozivu služiti onima koji su bili zarobljeni u logorima, a kojima je pribavljao potrebnu hranu, lijekove i dokumente.

Popodnevni dio programa ispunjen je hodočašćem u kapelicu Svetog Spasitelja (San Salvador), a koju fra Placido spominje u svojim brojnim pismima.

Trećeg dana hodočašća, u četvrtak 10. listopada, u prijepodnevnom satima euharistijsko slavlje u samostanskoj crkvi sv. Frane u Cresu predslavio je Vikar Provincije, fra Martin Jaković, a propovijedao fra Ljudevit Maračić, koji je istaknuo neke izdvojene povijesne crtice o kojima fra Placido piše u svojim pismima spominjući creski samostan i crkvu.

Na kraju euharistije, vjernici su se okupili pred slikom Sluge Božjega fra Placida Cortesea izmolivši molitvu za svoje potrebe te da ga Gospodin uzdigne na čast oltara.

Fra Placido Cortese (Cres, 7. ožujka 1907. – Trst, 3. studenoga 1944.), franjevac konventualac koji je veći dio svog života proveo u Italiji, osobito u Bazilici sv. Antuna u Padovi, mogao bi uskoro biti proglašen blaženim, kao mučenik nacizma,

slično kao i sv. Maksimilijan Kolbe i mnogi drugi svećenici i redovnici. Upravo to, a i druge sličnosti sa sv. Maksimilijanom, i jesu razlozi da ga se često naziva Creskim Kolbeom.

Uz redovite svećeničke obveze i dužnosti sedam godina upravljao je mjesečnikom "Messaggero di sant'Antonio" (Glasnik sv. Antuna), povećavši mu nakladu sa 300.000 na 800.000 primjeraka mjesečno, usprkos Drugome svjetskom ratu. Poput Kolbea, osnovao je i provincijsku tiskaru da bi izdavaštvo olakšao i još više proširio. Napisao je brojne članke, pisma i propovijedi, a često je i fotografirao.

Ostao je uvijek povezan sa svojom domovinom, osobito s članovima obitelji, sestrom i rodbinom u rodnome Cresu. Blag, jednostavan i osjetljiv za potrebe bližnjih, uskoro je postao idealna osoba za pomoć izbjeglicama, prognanicima, interniranim i zatvorenim osobama na području Veneta. S mrežom suradnika organizirao je i pomagao u spašavanju prognanih Hrvata, Slovenaca, Čeha, Slovaka, Židova, zarobljenih savezničkih pilota i drugih osoba kojima je bila potrebna pomoć u bijegu pred nacističkim progonom.

13. listopada 1944. dvojica prijatelja i suradnika su ga izdala i predala nacistima. Od tada mu se izgubio svaki trag. Tek poslije nekoliko desetljeća istraživanja otkriveno je da je odveden u Trst u sjedište Gestapoa. Bio je povrgnut ispitivanju i okrutnom mučenju, ne bi li otkrio svoje suradnike. Prema svjedočenju onih koji su ga vidjeli posljednjih dana, mučitelji su mu iskopali oči i odrezali jezik, ubivši ga mučenjem prvih dana studenoga, u njegovoj 37. godini života. Tijelo mu je vjerojatno spaljeno u obližnjem krematoriju.

Njegova ljubav prema bližnjima, do smrti koje se nije bojao i od koje nije bježao, samo da pomogne onima koji su u nevolji, siguran je znak da se radi o čovjeku, svećeniku i fratru koji će uskoro biti proglašen blaženim, a potom i svetim.

DUHOVNE VJEŽBE U SPLITU

**Od 14. do 18. listopada u Splitu
u samostanu sv. Frane na Obali održan je
treći turnus duhovnih vježbi pod vodstvom
fra Ljudevita Maračića.**

Trinaestorica braće iz različitih samostana u Provinciji sudjelovali su na duhovnim vježbama u Splitu. Prisutnoj je braći, tijekom ovih pet dana, duhovnik bio član creskog samostana i već iskusi voditelj duhovnih vježbi fra Ljudevit Maračić, koji je po završetku rekao kako su mu ovo četrdesete duhovne vježbe koje je vodio.

Tema razmatranja je bila „Oče naš“. Fra Ljudevit je temeljito obradio temu Očenaša i njegove dijelove, služeći se doprinosima različitih autora koji su pisali o ovoj tematici, dajući time široki pogled na Gospodnju molitvu. Sudionici su tako dobili uvid u molitvu iz liturgijske, biblijske, pastoralne te franjevačke perspektive.

Osim toga, tijekom euharistijskih nagovora duhovnik fra Ljudevit je braći govorio o velikim franjevačkim obljetnicama koje su u tijeku te o njihovu značaju za naše današnje franjevačko poslanje i život.

Petodnevni duhovni program završio je razmatranjem i svetom misom u petak 18. listopada. Istoga dana prisutni su fratri, zajedno s braćom splitskog samostana, proslavili osamdesetisedmi rođendan fra Damjana Glavaša.

NADBISKUP KUTLEŠA ZAREDIO ĐAKONA FRA MATEA VUJČIĆA

Zagrebački nadbiskup mons. Dražen Kutleša predvodio je u subotu 19. listopada misno slavlje u crkvi sv. pape Ivana XXIII. u zagrebačkoj Dubravi, tijekom kojega je za đakone zaredio osamna-

estoricu dijecezanskih i redovničkih kandidata, među kojima je bio i član naše Provincije, fra Mateo Vujčić.

Koncelebrirali su zagrebački pomoćni biskupi mons. Ivan Šaško i mons. Mijo Gorski, redovnički provincijali, biskupski vikar i kancelar NDS-a preč. Marko Kovač, te brojni okupljeni svećenici. Kandidate za red đakonata predstavio je rektor Bogoslovijske preč. Stjepan Razum, nakon čega su desetorica dijecezanskih i osmorica redovničkih kandidata izrekli svoj "Evo me!"

U prigodnoj homiliji nadbiskup Kutleša osvrnuo se na naviješteno evanđelje, istaknuvši da "Isus ne traži izvanredne sposobnosti, nego ljude koji su spremni predati svoje srce i život Bogu. U Evanđelju čitamo kako Isus poziva jednostavne ribare usred njihove svakodnevne zauzetosti poslom. Ova slika poziva i odgovora naglašava osobine učenika koje ih mogu učiniti radosnim svjedocima nade i Kristovim suradnicima u spasenju duša."

Govoreći o trima ključnim osobinama: povjerenju, spremnosti na učenje i usmjerenosti k cilju, Nadbiskup je rekao da je povjerenje Isusov prvi zahtjev upućen onima koje poziva.

"Povjerenje je temelj svakog autentičnog odnosa, a Isus s božanskim autoritetom traži od svojih učenika da mu vjeruju, da se oslone na njegovo vodstvo i mudrost. Povjerenje je izvor vjernosti, otvorenosti i pouzdanosti. Kao što nitko ne može živjeti bez povjerenja u druge, tako ni naš odnos s Isusom ne može rasti bez povjerenja u njegov plan za nas", rekao je nadbiskup Kutleša i poručio ređenima da "povjerenje s kojim ste odgovorili na poziv morat ćete neprestano potvrđivati u svojoj službi, obnavljajući ga svakodnevno. Upravo u trenucima kriza i poteškoća povjerenje vas otvara kreposti nade".

"Gospodin traži nasljedovatelje koji su spremni učiti, koji nisu toliko vezani uz svoje intelektualne predrasude ili kulturne norme da bi ih to spriječilo u rastu i spoznaji istine. Prvi učenici bili su ribari, a ne obrazovani teolozi, no upravo zbog toga bili su otvoreni za novost Kristova nauka.

Krist im je ponudio ne samo znanje, već i iskustvo blizine u njegovoj službi. Ribari su ljudi koji su radeći svoj posao stekli vrline koje se pokazuju ključnima u poslanju učenika. To su, prije svega, strpljivost, ustrajnost, hrabrost, mudrost i poniznost", naglasio je Nadbiskup.

Naglašavajući važnost usmjerenosti k cilju, nadbiskup Kutleša kazao je da "kao što sidro drži brod čvrsto na mjestu, tako nada drži dušu čvrstom i usmjerenom prema nebeskom cilju, unatoč olujama života" te nadodao da "Isus ne poziva svoje učenike u neko zatvoreno zajedništvo s njim, već ih šalje da radosnu vijest spasenja navijeste svima. Njihovo poslanje je biti „ribari ljudi“, što znači preuzeti odgovornost za širenje Božje riječi, spašavanje duša i vođenje ljudi prema njihovom konačnom cilju. To je zadatak koji traži obilje nade i nepokolebljivu vjeru. Nada je potrebna kako bismo mogli vjerodostojno i privlačno svjedočiti vjeru i ljubav (...) kako bi vjera bila radosna, a ljubav oduševljena".

Na kraju homilije nadbiskup Kutleša pozvao je ređenike na "vedru ustrajnost, jer znate komu ste povjerovali" te da u ovoj godini đakonskog službenja razmatraju krepost nade i u njoj rastu.

Nakon homilije ređenici su dali svoja obećanja, a zatim su položili svoje u ruke Nadbiskupa i obećali mu svoju vjernost i poslušnost. Uslijedila je prostracija ređenika i litanije svih svetih. Nadbiskup je zatim u šutnji položio ruke na glavu svakoga ređenika. Nakon polaganja ruku slijedila je posvetna molitva đakonskog ređenja, a đakoni su potom obukli liturgijsko ruho - štolu i dalmatiku, u čemu su im pomagali župnici i redovnički poglavari koji su ih pratili tijekom njihove formacije.

Đakoni su potom iz ruku Nadbiskupa primili Evanđelje, nakon čega je uslijedio cjelov mira uz riječi "Mir tebi", čime Nadbiskup đakone pozdravlja i prima za svoje suradnike. Nakon obreda ređenja nastavljeno je misno slavlje euharistijskom službom.

ADVENTSKI SUSRETI 2024. NAGOVOR MINISTRA PROVINCIJALA FRA MILJENKA HONTIĆA

Iako sam u početku razmišljao za temu adventskih susreta uzeti jedan osvrt na proslavu 800 godina od Franjinih rana (stigma), koju smo proslavili ove godine, a također i osvrt na Franjevačke jubileje koje smo obilježili početkom listopada u Zagrebu u organizaciji VFZ-a, ipak sam se odlučio ovu temu malo proširiti. Naime, dobiva

se dojam da nam ovi franjevački jubileji i nisu nešto previše važni pa bi bilo dobro upitati se zašto je to tako. Želim zato zajedno s vama zastati i razmišljati upravo o našem franjevačkom identitetu.

Svjestan sam da je teško ovu temu obraditi u nekoliko minuta, ali nastojat ću dotaknuti bar nekoliko misli koje poslije svaki osobno može produbiti i proširiti. Zato bih krenuo pitanjem: **Što je to stvarno važno za naš franjevački identitet? Koliko nam je stalo da napredujemo u onome što je uistinu naš poziv? Koliko se trudimo oko toga?**

Na razmišljanje o ovoj temi potakla me dodatno i jedna rečenica koju sam nedavno čuo od jednog redovnika, a on je analizirajući svoj život rekao sljedeće: *Primijetio sam da sam sada nakon prijeđenih godina u redovništvu gori nego na početku, kad sam tek ušao u Red i nastavio: Umjesto da sam napredovao, ja sam nazadovao...*

Prva misao koja se onako spontano nameće na ovu iskrenu izjavu jest: kako se to može dogoditi u jednoj zajednici u kojoj su se svi odazvali na Božji poziv želeći svoj život posvetiti Bogu, u službi blišnjima, a prije svega braći s kojima žive? Kako je to moguće kad se život u samostanu treba odvijati po Evanđelju, po primjeru sv. Franje i njegovu Pravilu, koje je Crkva priznala i odobrila? Kako je moguće da umjesto napretka u duhovnim krepostima i svetosti života, dolazi do nazadovanja?

Ne izgleda logično, i gotovo je nevjerojatno, jer svaki član zajednice osim ovoga navedenog ima mogućnost (i ne samo mogućnost, nego je to i praksa), slavljenja euharistije svaki dan, a tu su još i redovite molitve, redoviti kapituli, razni duhovni susreti, duhovne vježbe itd.

Netko bi rekao: eto imamo sve uvjete da rastemo u ljubavi Božjoj i postanemo sveti, jer ti uvjeti doista mogu pomoći čovjeku da se može svakodnevno korigirati i odbacivati ono grešno. Što se to dogodi da ipak do tog napretka ne dođe, nego se događa suprotno?

Nije toliko da sam iznenađen gore spomenutom konstatacijom, tj. da se u jednoj „normalnoj“ zajednici čovjek može i 'pokvariti', jer takvih primjera nažalost i danas ima. Još je gori slučaj s onima koji su stvarno postali gori, a da toga nisu ni svjesni. Takvi se često smatraju da su sasvim u redu, a s druge strane su baš oni najveći kritičari svih ostalih i širitelji negativnosti. Dobro je zato, kad čovjek dođe do te spoznaje i iskreno prizna da nije napredovao nego nazadovao. To je već velika šansa da se može dogoditi novi početak i promjena na bolje.

Zato mi se čini jako važnim to jedno trajno, ponizno, iskreno i odgovorno propitkivanje: kakvi smo mi uistinu pred Bogom, kako nas On vidi? Da li je naš odnos s njim dublji i konkretniji sada, nego na početku našega redovničkog života? Jesmo li doista porasli u duhovnosti kako smo rasli s brojem godina? Jesmo li drugima primjer i poticaj prema Bogu ili djelujemo ravnodušno, a koji put možda i obeshrabrujuće?

Bez ovoga trajnog, iskrenog i poniznog propitivanja lako možemo kliziti u farizejstvo i naka-radnost. Tako onda i čitava zajednica riskira da postane jedno kontra-svjedočanstvo.

No, što to dovodi da se zaboravi ono bitno u našem identitetu?

Čini mi se da je jedan od problema (iako ne jedini) u tome da se nerijetko naviknemo na jedan uhodani stil života i umjesto da nam ta uhodanost, te naše strukture (dnevni red, molitve i pobožnosti) budu samo sredstvo koje nam pomaže do cilja, često se pretvore u sam cilj. Zadovoljimo se da držimo propise i odrađujemo naše zadaće. Pomislimo da je to ono što se traži. No, to je onda samo hladno odrađivanje stvari i pomalo nestaje radosti te postane zamorno.

Kad se to događa nama, ne treba se čuditi našim vjernicima laicima kad nam kažu da su oni obavili pričest i krizmu, a da će, ako treba, obaviti i vjenčanje i već što god treba, smatrajući se tako dobrim kršćanima. A što ih nema na nedjeljnoj misi, što u svakodnevnicima ne žive svoju vjeru, to im nije problem. Dobro se zato upitati koliko naš život i naš primjer utječe na naše vjernike, iako naravno, to nije jedini razlog razvodnjenosti današnjeg kršćanstva, ali da ima utjecaja, itekako da ima.

Poznato nam je također da takvim površnim pristupom, vjeri i Bogu, nema autentičnoga kršćanskog života. Isto vrijedi i za nas redovnike, kad sve samo rutinski obavljamo, onda nema onoga živog susreta s Bogom i nestaje one prave Božje radosti. A sve zato, jer smo se odvojili od izvora, udaljili od Boga. Tada nam postane važnije nešto drugo. Budući da nismo ispunjeni Bogom i njegovom ljubavlju, ostajemo prazni i tu prazninu želimo nadomjestiti nečim ovozemaljskim. Tako se događa da se počinjemo koristiti Bogom, a ne da mi služimo Bogu. Događa se da postajemo činovnici, a ne poslužitelji Božji, odnosno oruđe u Božjim rukama, na što nas poziva naš Utemeljitelj sv. Franjo. Svidjela mi se izjava koju sam nedavno čuo od jednog svećenika: *Nikada se u životu nisam želio služiti Crkvi nego sam uvijek nastojao samo ponizno služiti Kristovoj Crkvi.*

Dobro se zato pitati, kakav je moj stav prema vlastitom pozivu? Što stvarno želim postići u svom životu? Za čim težim? Je li to ono evanđeosko, ostaviti sve, izgubiti svoj život poradi Krista, da bi ga se moglo slijediti. Je li to ono Franjino, razbaštiniti se do gola da bi se moglo slijediti gologa Krista? Biti doista manji brat od druge braće? Ili naprotiv, možda se naviknemo služiti Kristom, Crkvom, pozivom, franjevaštvom, da bi se moglo ostvariti vlastite interese, da bi se pokazala vlastita veličina i postigla komotnost?

Provjeru ovoga moguće nam je činiti svaki dan u konkretnim situacijama. Kako se naime ponašamo prema zavjetima? Kako živimo zavjet poslušnosti, čistoće, života bez vlasništva? Npr. kad se radi o premještanju, o prihvaćanju ili odbijanju službi od poglavara koje nam baš nisu ne samo drage nego koji put ni posve jasne. Koliko smo spremni biti raspoloživi? U svemu tome važno se pitati: koliko sam predan Bogu i koliko stvarno računam na njega?

Dobro je postaviti još jedno pitanje: Što je to važno u našem životu? Jesmo li prepoznatljivi kao Kristovi učenici, na tragu sv. Franje? Je li nam uistinu najvažnije biti s Kristom, pa gdje god i kako god, ili to ostane samo ideal, teško dohvatljiv, a onda i samo pobožna utopija? A biti s Kristom, gdje god i kako god, zapravo je biti u blaženstvu, zapravo je ostvarenje franjevačkog identiteta. Jer upravo to biti s Kristom jest početak nebeskoga kraljevstva u nama, a onda i po nama. Samo tako prepoznamo i svoju braću i imamo ih snage prihvatiti i biti s njima strpljivi i pažljivi. Stoga, što koristi imati titule i časne službe, biti uspješni u očima svijeta i biti hvaljeni od njega, ako nam nije najvažnije biti s Kristom i doista slijediti njegov primjer? Ako ne živimo ono na što smo pozvani, ono kako se zovemo, onda smo izgubili svoj identitet.

Zato se nadam kako nam je jasno da nikad nije dobro pristati na zaključak da smo već postigli cilj, tj. da znamo što to znači biti redovnik, franjevac, svećenik i kako živjeti. Jer, naš život nije samo naučiti neku teoriju ili svladati neku vještinu, nego je prije svega jedan trajni odnos, hod i dijalog s osobom samoga Boga koji nas je stvorio i koji nas je pozvao za svoje suradnike. Taj odnos je potrebno trajno produbljivati i raditi na tome da sve više sazrijeva i raste, inače će nestajati. Zato svaka duhovna obnova, svako događanje koje nam omogućuje usredotočiti se na ono Božje, itekako nam može biti korisno da se iznova preispitamo i učvrstimo svoje zajedništvo s Bogom. Tako i slavljenje franjevačkih jubileja može nam pomoći da se vratimo izvorima i u primjeru sv. Franje podsjetimo se na ono što bi i kakvi

bi trebali biti te tako obnovimo i učvrstimo svoj identitet.

Nije zato dobro misliti da sve znamo. Posljedica takvog razmišljanja jest da postajemo samodostatni, a to je u suprotnosti s franjevačkim identitetom. Za franjevca je nadasve važno biti jednostavan i ponizan, svjestan svoje krhkosti, ali u isto vrijeme i Božje ljubavi i snage. Zato je potrebno biti otvoren i poučljiv! Posebno mi je lijepo sjetiti se što je sv. Franjo rekao na kraju svoga života: *Braćo počnimo ispočetka jer do sada gotovo da ništa nismo postigli. Ako je on tako govorio na kraju svog života, kad je već primio i Isusove rane, što bismo tek mi morali reći? Zaista ako se ne trudimo svaki dan iznova preispitati i zastati pred Bogom i njegovom Riječi, kako ga onda možemo slušati? A kad se ne sluša Božji glas, onda ga se ne može ni slijediti, nego se slijedi neki svoj glas i svoja nagnuća, najčešće svoj ego kojemu nikad nije dosta.*

Tada čovjek upadne u zamku da svoj život počne živjeti na dvije razine, onu unutarnju i onu izvanjsku – pojavnu. Problem nastaje kad se poimanje sebe razdijeli na te dvije razine, a još veći problem nastane kad se sve usredotoči na onu drugu razinu – pojavnosti.

Svjestan sam da nitko nije imun od napasti da bude viđen, da ostavi dobar dojam, da bude pohvaljen. Nije loše da pohvalimo jedni druge, da odamo priznanje, dapače, dobro je i potrebno, može djelovati ohrabrujuće! No, kada ta želja za pohvalom postane jedini kriterij razmišljanja i motiv djelovanja, tj. da budemo samo viđeni, onda to malo pomalo postaje nezdravo, lako možemo postati narcisoidni, a to je jako opasno i nimalo franjevački. Jer tako skrećemo na krivi put i gubimo iz vida pravi cilj, što uzrokuje nazadovanje i zapravo promašenost života.

Tada nam se može učiniti da više nije potrebno toliko moliti, obično se kaže: *Eto, ako stignem, doći ću na molitvu*, jer mislimo da imamo važnijih stvari. Malo pomalo gubi se potreba za ispitom savjesti i trajnim obraćenjem, a ono što postaje najvažnije jest „uspjeti“. I eto, to onda malo pomalo dovede do toga da umjesto da smo napredovali u krepostima mi zapadamo u umišljenost i samodostatnost. Tada svoje poroke nastojimo sakriti i to često na način da upiremo prstom na slabosti onih drugih. Eto, odakle dolaze ogovaranja i kritiziranja. Kad i ne pronađemo slabosti drugih, onda ono dobro što rade želimo obezvrijediti ili prikazati kao nešto nevažno ili sumnjivo... itd.

No, što nam je činiti da do svega ovoga ne bi došlo? Osim onog što smo već spomenuli o po-

niznom propitivanju, dobro se upitati: što u svemu tome mogu učiniti poglavari, što zajednica, a onda i svatko od nas pojedinačno?

Možda će netko reći da je najveća odgovornost na poglavarima. Slažem se da velika odgovornost leži najprije na njima. Od njih se očekuje da postave dobre temelje u zajednici i da se ne umore bdjeti nad očuvanjem zdravog duha u njoj. Ali svjesni smo da i najbolji poglavari ne mogu nikoga prisiliti na obraćenje. Dovoljno se sjetiti da je i sam Isus u svom zboru dvanestorice imao Judu koji ga je izdao, a i s drugima se mučio te je izgledalo da su ga svi ostavili. Ako je on, Sin Božji, doživio tako, ne treba očekivati da će nas od napasti sačuvati ni „najsposobniji poglavar“.

Što se tiče uloge zajednice, prirodno je očekivati da jedna dobro formirana i složna zajednica itekako može biti od pomoći da i pojedinac lakše pliva u njoj i napreduje. No rijetko nalazimo baš tako dobro formirane i složne – skladne zajednice. Vidimo to na vlastitim primjerima; takvi smo kakvi smo. No, čini mi se da ni zajednica nije presudna za kvalitetu života pojedinca. Ona može biti pomoć i poticaj, ako je dobra, a kušnja i odmaganje ako je loša. Ipak je zato najveća odgovornost na svakome pojedincu. I od svakog od nas ovisi kvaliteta života u zajednici, a onda i kvaliteta života u Crkvi i svijetu. Važno je ne odustat i ne reći: Pa što se to mene tiče, tu se ništa ne može, tko sam ja, ili ponoviti ono Kajinovo: Zar sam ja čuvar brata svoga?

Tu vidimo koliko je važno biti budan, i bdjeti nad sobom da u našim svjetiljkama bude uvijek dovoljno ulja ljubavi za Gospodina i za braću. Zato su važni osobni susreti s Gospodinom, učiti od Njega biti blaga i ponizna srca... Uzimati poput sv. Franje trenutke samoće, tišine i sabranosti kako bismo u zajedništvu s Gospodinom učili slijediti njegove stope. On premda bogat radi nas postade ponizan, oplijenivši sama sebe i uzevši lik sluge...

Nakon svega rečenog vjerujem da barem malo jasnije možemo uvidjeti koliko je važno trajno provjeravati svoj odnos s Bogom i neprestano usklađivati svoj život s Božjim planom s nama. U tom smislu sviđa mi se odlomak iz Pavlove 1. poslanice Korinćanima, gdje on kaže: *Ta gledajte, braćo, sebe, pozvane: nema mnogo mudrih po tijelu, nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. Nego lûde svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake; i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom. Od njega je da vi jeste u Kristu Isusu, koji nama posta mudrost od Boga, i pravednost, i posvećenje, i otkuplje-*

nje, da bude kako je pisano: Tko se hvali, u Gospodu neka se hvali. (1 Kor 1,26-31)

Ovaj Pavlov tekst zvuči mi vrlo franjevački, jer baš to je naš utemeljitelj uspio ostvariti u svome životu, a nama je predao u baštinu. Ovaj tekst nas poziva na zahvalnost za dar našeg poziva što smo izabrani i pozvani. On nam posvješćuje da naša snaga i uspješnost ne dolazi od nas, nego samo od Njega. Zato je važno uvijek iznova napraviti u našem srcu prostora, isprazniti se od nas samih, od naših umišljenosti, da bi se moglo primiti njegova. Iako nismo nešto posebno sposobni, čak u očima svijeta često izrugani, prezreni, smatrani naivnima i slabima pa i ludima, u Božjim očima smo neizmjerljivo vrijedni i ljubljani. Jer On nas je izabrao i On nas čini vrijednima, ako smo uistinu Njemu predani.

Lijepo nam u tom smislu u svojoj Oporuci govori i sv. Klara. Ona kaže svojim sestrama: *Među drugim dobročinstvima koja smo primile i svaki dan primamo od Oca milosrđa i za koja smo dužne zahvaljivati slavnome Ocu Kristovu, jest dobročinstvo našeg poziva i, koliko je ono savršenije i veće, toliko smo više dužne.*

Eto, važno je ne zaboraviti tu našu odgovornost za poziv kojim smo pozvani, ali u isto vrijeme ne zaboraviti ni njegovu uzvišenost, neovisno od službe koju imamo i gdje se nalazimo.

Neka nam i ovaj tekst, a i toliki drugi budu trajno nadahnuće i pomoć u ispitima savjesti i ustrajnom nastojanju oko svakodnevnog obraćenja. Nemamo se čime hvaliti, jer nam je sve dano i sve smo primili od Boga. U tom smislu nas sv. Otac Franjo poziva da sve u zahvalnosti uzvratimo onome koji nam je sve darovao. Tako će i naš život postati kao što je bio i njegov jedna velika hvala i slava Svevišnjem Bogu te na korist, radost i nadasve spasenje našim bližnjima i svima kojima nas Bog šalje.

3. RAD DEFINITORIJA

ODRŽANA 23. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 23. sjednica Definitorijska održana je u ponedjeljak, 1. srpnja 2024. g., u prostorijama Provincijalata u Zagrebu. Sjednici su prisustvovali svi članovi Definitorijske. Nakon uvodne molitve, nastavilo se radom sjednice prema točkama dnevnog reda.

Nakon pročitanih zapisnika 21. i 22. sjednice, članovi Definitorijske su ih odobrili. Tekst Provincijalskih statuta koji je izmijenjen na Izvanrednom provincijskom kapitulatu o. g. bit će pripremljen tijekom ljeta od strane Tajnika kapitulata, fra Vladimira Vidovića, te će se nakon prijevoda, poslati u Generalnu Kuriju na odobrenje. Definitorijski je, nakon što su pročitane molbe i izvješća naših novaka u Asizu, glasovanjem usvojio molbe novaka te će ove godine 20. srpnja o. g. u Asizu privremene zavjete položiti: fra Luka Tetec, fra Adrijan Marušić i fra Jerko Šuperba. O novacima u Padovi odlučit će se kad pristignu molbe i izvješća, a polaganje privremenih zavjeta u Padovi predviđeno je 24. kolovoza o. g.

Dosadašnji postulanti Antun Devaj, Luka Vragović, Dominik Milanović i Marko Bilanović uputili su svoje molbe za ulazak u novicijat. Nakon pročitanih izvješća odgojitelja, Definitorijski je odobrio njihove molbe te će godinu novicijata započeti u Asizu 10. rujna o. g. Molbu za polaganje svećanih zavjeta uputio je fra Ante Koudela, koji je proteklu godinu boravio u pulskom samostanu. Nakon pročitanih izvješća pulskog gvardijana fra Đure Hontića, Definitorijski je glasovanjem usvojio molbu fra Ante Koudela te će svoje zavjete polagati 4. listopada o. g. u bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu.

Definitorijski je upoznat sa pristiglim molbama novih kandidata za naše odgojne ustanove: za malo sjemenište to je Toma Pereža iz Zagreba; za postulaturu: Filip Panza iz Zadra, Manuel Lukić iz Brčkog (BiH)/Reutlingen, Juraj Liška iz Zagreba i Luka Geljić iz Vinkovaca te Elias Hjelvik – Copenhagen – Danska.

Definitorijski je upoznat s izvješćem vicepostulatora za kauzu o. Celestina Tomića, fra Franje Čolakovca i njegove molbe za razrješenjem iste službe, no, molba nije usvojena.

O. Provincijal je Definitore izvijestio o premještanju braće Provincije tijekom ljeta. Definitorijski je odobrio molbu pulskog gvardijana fra Đure Hontića koji moli oslobađanje plaćanja Provinciji

20% na prikupljena namjenska sredstva za radove na interijeru i predvorju crkve sv. Ivana Krstiteља u Puli. Zagrebački gvardijan fra Josip Petonjić uputio je na Definitorij četiri molbe, koje su usvojene i odobrene: zapošljavanje gđe Sanje Knjaz na mjesto župne administratorice u župnom uredu, koju je dosad vršila gđica Vesna Dodig (zbog navršenih godina otišla u mirovinu); prodaja starog i kupnja polovnog automobila; molba o najmu prostora u zvoniku tvrtki Altakon d.o.o., te molba o sufinanciranju izdavanja monografije o zagrebačkom samostanu i bazilici.

O. Provincijal upoznao je Definitorij s napisanim izvješćem o stanju u Provinciji, koje će biti prosljeđeno u Generalnu Kuriju u Rim za pripremne radove Generalnog Kapitula 2025. g. Nadalje, o. Provincijal informirao je Definitorij o trenutnom stanju pregovora u vezi s dovršetkom građevinskih radova „Oaze Bezgrešne“ u Molvama i novostima glede mogućeg najma zemljišta na Cresu.

Pod točkom „Razno“, o. Provincijal izvijestio je Definitorij o nedavnom sastanku Komisije za organizaciju proslave 500. obljetnice smrti prvoga Generalnog ministra franjevac konventualaca fra Antona Marcella de Petris u Cresu, na kojemu se okvirno napravio program proslave predviđen za 29. travnja 2026. g.

U suradnji Padovanske i naše Provincije od 8. do 10. listopada 2024. g. organizirat će se zajedničko hodočašće „Stopama o. Placida Cortesea“ te će glavni dio programa biti na Cresu (9. i 10. listopada). Program donosimo u posebnom odjeljku. Nastavno na Izvanredni provincijski kapitul, na kojemu se otvorila tema moguće izgradnje podzemne garaže u Zagrebu, odlučeno je da se osnuje Komisija koja će imati zadaću pripremiti dokumentaciju i razraditi idejne projekte kao dio preliminarnih radova za Provincijski kapitul, koji će o toj temi odlučivati. Nadalje, Definitorij je upoznat s programom proslave Dana Provincije u Splitu i programom organizacije dolaska relikvija sv. Franje Asiškog iz Asiza u naše samostane. O. Provincijal je izvijestio o pristigloj molbi fra Augustina Kordića za dopunjenim izdanjem Dnevnika o. Celestina Tomića, što je Definitorij usvojio i odobrio.

Sjednica je završila molitvom, a termin sljedeće sjednice najavljen je za 6. kolovoza 2024.g.

ODRŽANA 24. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 24. sjednica Definitorija održana je u utorak, 6. kolovoza 2024. g., u samostanu sv. Fra-

ne u Splitu. Sjednici su prisustvovali svi članovi Definitorija, osim fra Pere Džide, koji je opravdano odsutan zbog zdravstvenih poteškoća. Nakon uvodne molitve, nastavilo se radom sjednice prema točkama dnevnog reda.

Nakon pročitane zapisnika 23. sjednice, članovi Definitorija su ga usvojili.

Definitorij je, nakon što su pročitane molbe i izvješća naših novaka u Padovi, glasovanjem usvojio molbe novaka te će ove godine 24. kolovoza, u Padovi privremene zavjete položiti: fra Blaž Žagač, fra Andrija Čorluka i fra Marko Laštro. Razgovaralo se o organizaciji odlaska Definitora na polaganje zavjeta u Padovu. Budući da se približava mjesec listopad, bogat događanjima na provincijskoj razini, za dolazak relikvija sv. Franje iz Asiza imenovani su delegati fra Vladimir Vidović i fra Zvonimir Pervan, koji će relikvije pratiti prema najavljenom rasporedu po samostanima Provincije te izvještavati o ovom događaju. Također se razgovaralo o organizaciji puta u Asiz prigodom početka novicijata za četvoricu naše braće, najavljen za 10. rujna o. g. Na svetkovinu sv. Franje Asiškog, 4. listopada svoje svečane zavjete će položiti fra Ante Koudela, koji kroz mjesec kolovoz sudjeluje na mjesečnoj pripravi pred svečane zavjete, zajedno s ostalim kandidatima franjevačkih provincija Hrvatske i BiH. Kandidati koji su se prijavili za ulazak u naše odgojne ustanove, malo sjemenište (1) i postulaturu (6), početak formacijske godine započeti će u subotu, 7. rujna o. g. u bazilici sv. Antuna Padovanskog u Zagrebu.

Definitorij je upoznat s okvirnim hodogramom provincijskih događanjima za pastoralnu 2024./2025. godinu te će naknadno biti poslan gvardijanima na uvid, a koji će događanja u svojim samostanima za tu godinu uvrstiti u provincijski hodogram. Tema proslave Dana Provincije, koja je najavljena za 30. rujna o. g. u Splitu, proširila se u što boljem i organiziranijem sastavljanju programa, a među kojima je već najavljeno predavanje prof.dr.sc. Mladena Parlova o Marku Maruliću, budući da se ove godine obilježava 500. obljetnica njegove smrti, a njegovo tijelo počiva u crkvi samostana sv. Franje u Splitu. Program proslave Dana Provincije predviđen je za popodneve sate sa završnom svečanom svetom misom, pod kojom će u splitski samostan doći relikvije sv. Franje Asiškog iz Asiza. Najavljeni treći turnus duhovnih vježbi za razdoblje od 6. do 11. listopada o. g. prebačen je za termin od 14. do 18. listopada o. g., poradi dolaska relikvija sv. Franje Asiškog u naše samostane. Voditelj duhovnih vježbi trećeg turnusa u Splitu bit će fra Ljudevit Maračić.

Kako je proteklih dana iz Tajništva braći Provincije poslana ponuda Hrvatske inozemne pa-

stve o mogućem preuzimanju nove misije u Ludwigshafenu, Definitorij je uzeo u razmatranje mogućnost konkretnog preuzimanja te misije, što bi svakako zahtijevalo naknadna premještanja braće u Provinciji. Odluka je Definitorija da se neće preuzeti misija Ludwigshafen, iako postoji otvorenost prema budućem preuzimanju neke od misija u Njemačkoj.

Definitorij je upoznat sa žalbom fra Franje Čolakovca na odluku Definitorija u daljnjem radu u službi vicepostulatora kauze o. Celestina Tomića, te je žalba uzeta u razmatranje.

Pod točkom „Razno“, odobrena je molba za ulazak u Postulaturu g. Vedrana Kamenečkoga iz Radoboja, koja je proteklih dana pristigla.

Projekt „Oaza Bezgrešne“ u Molvama bila je tema Definitorija te su u međuvremenu pristigle nove informacije o daljnjem gradnji i završetku radova. O. Provincijal izvijestio je Definitorij o nedavnom posjetu šibenskom samostanu, gdje je zajedno s definatorom fra Josipom Petonjićem i župnikom na Vidicima u Šibeniku fra Željkom Klarićem izvidio stanje naše zgrade (kuće pored crkve) na Vidicima. Budući da zgrada nije legalizirana, trebalo bi se krenuti u proces legalizacije, a potom i obnove zgrade, kako bi se prostor mogao dati u najam. Voditelj pučke kuhinje fra Vladimir Vidović upoznao je Definitore sa pristiglim ponudama promjene rashladnog sustava u hladnjači pučke kuhinje, te je odlučeno da će se tražiti financijska pomoć iz Ureda za financiranje projekta iz Generalne kurije u Rimu, uz već pristigle donacije tog projekta. Nadalje, raspravljalo se o mogućem projektu izgradnje podzemne garaže u Zagrebu, što bi prvotno zahtijevalo uređenje papirologije i traženje dozvola.

Sjednica je završila molitvom u popodnevним satima.

ODRŽANA 25. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 25. sjednica Definitorija održana je u petak, 20. rujna 2024. g., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu. Od Definitora nisu prisustvovali fra Pero Džida i fra Zlatko Vlahek.

Nakon uvodne molitve, nastavilo se radom sjednice prema točkama dnevnog reda. Budući da nisu bila prisutna dvojica definitora, odobrenje zapisnika prošle, 24. sjednice Definitorija, odgođeno je za sljedeću sjednicu. Pristigla molba fra Matea Vujčića za primanje Reda đakonata usvojena je glasovanjem. Pripremljene su *Smjernice za zaštitu maloljetnih i ranjivih osoba od spol-*

nog zlostavljanja i postupci koji se moraju provoditi u slučaju prijave, a kao što nalaže br. 8 istog dokumenta, potrebno je imenovati delegata koji će zastupati našu Provinciju, što će biti odlučeno na sljedećoj sjednici Definitorija. Već sljedeće godine, točnije od 18. veljače do 29. ožujka 2025.g. samostane naše Provincije pohodit će u sklopu kanonske vizitacije Generalni asistent Reda naše Federacije, fra Igor Salmič. To je redovita kanonska vizitacija prije Redovitoga provincijskog kapitula, kako je uobičajeno da se generalne vizitacije obavljaju sredinom jednog četverogodišta. U narednim tjednima u dogovoru s gvardijanima samostana, napraviti će se hodogram pohoda fra Igora našoj Provinciji. Dosad je samostan u Kopenhagenu jednom godišnje slao određenu financijsku pomoć filipinskoj Kustodiji, budući da je u našoj misiji u Danskoj prisutan jedan brat iz Filipina. Budući da je ta pomoć bila vrlo mala, odlučeno je da Provincija nadoda određeni iznos pomoći kako bi se pomagalo Kustodiji u Filipinima za odgoj braće. Pristigla molba fra Ivana Kovačevića za prodaju starog i kupnju novog automobila je usvojena. Nakon toga pročitana su i odobrena izvješća Egzaktora i Ekonomata Provincije.

Pod točkom razno razgovaralo se o kandidatu za svečane zavjete fra Anti Koudeli te je zbog novonastale situacije odlučeno da zasad, kako je bilo planirano za blagdan sv. Franje Asiškog, neće pristupiti polaganju svečanih zavjeta. Fra Anti je dano dodatno vrijeme razlučivanja o svome pozivu. Bilo je govora i o nekim drugim personalnim situacijama u Provinciji. Provincijal zambijske Provincije uputio je prijedlog u kojem spominje mogućnost slanja jednog ili dva bogoslova u našu odgojnu kuću, koji bi po završetku svoga odgoja ostali u našoj Provinciji i određeno vrijeme pastoralno djelovali. Odlučeno je da će se o pojednostima ove teme razgovarati nakon savjetovanja s braćom u Provinciji, a osobno će o. Provincijal susresti zambijskog provincijala na Generalnom kapitolu u lipnju 2025.

Sjednica je završila molitvom.

ODRŽANA 26. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 26. sjednica Definitorija održana je u srijedu, 30. listopada 2024. g., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu. Od Definitora na sjednici nije bio prisutan fra Vladimir Vidović.

Nakon uvodne molitve, nastavilo se radom sjednice prema točkama dnevnog reda.

Na početku o. Provincijal je pozdravio prisutne Definitore te kratko izvijestio o situaciji u Provinciji. Tekstovi zapisnika prošlih sjednica (24. i 25.) usvojeni su glasovanjem. Glede pripravljenih *Smjernica za zaštitu maloljetnih i ranjivih osoba od spolnog zlostavljanja i postupci koji se moraju provoditi u slučaju prijave*, odlučeno je da će se staviti na službenu web stranicu Provincije, uz naknadno imenovanog delegata od strane Provincije. Pod točkom Adventski pohodi, najavljeno je da će o. Provincijal kontaktirati braću gvardijane te napraviti raspored pohoda braći Provincije u Došašću, kao što je to do sad bio običaj. Monografija zagrebačkog samostana je izašla iz tiska te će se upriličiti predstavljanje same knjige u dvorani sv. Franje Samostana Svetoga Duha u Zagrebu 2. prosinca 2024. u 19:30 sati. Tajnik Provincije obavijestio je Definitore o novopripremljenom Šematizmu Provincije, koji će biti poslan braći Provincije na pregled te će se kasnije tiskati. O. Provincijal je informirao braću o trenutnom stanju naše misije u Lackawanni i nedavnom pohodu fra Kristofora Čorića Hrvatskoj. Fra Kristofor je informiran kako je biskupija Buffalo odlučila crkvu Our Lady of Bistrica, župnu kuću i dvoranu te cijelo zemljište prodati, a našu hrvatsku misiju želi spojiti s bazilikom Our Lady of Victory. Ta odluka nije najbolje prihvaćena, stoga će se nakon nekog vremena verificirati takav način djelovanja i donijeti konačna odluka glede misije u Lackawanni. Pristigla molba Vikara Reda Provinciji za dodatne ispovjednike tijekom Jubilarne godine odjeknula je Provincijom te su se zasad javila četvorica kandidata koja su spremna kroz izvjesno vrijeme (nekoliko mjeseci) pomoći u ispovjedanju. O. Provincijal će u dogovoru s Vikarom Reda i kandidatima napraviti raspored na način da se ne ugrožavaju pastoralne aktivnosti samostana i župe iz kojih potencijalni kandidati-ispovjednici dolaze. Prihvaćena je molba pulskog gvardijana fra Đure Hontića za imenovanje fra Nikole Rožankovića ekonomom samostana sv. Franje u Puli.

Pod točkom razno, usvojena je molba za pružanje financijske pomoći ugradnje novog razglaša i izradu novih sjedala u crkvi sv. Josipa Radnika u Sisku; pročitana je molba sestara klarisa iz Mikulića, koje traže financijsku pomoć za dovršetak radova samostana sv. Klare, te je odlučeno da će Provincija, uz samostane Provincije (koji žele) dati svoj doprinos; prihvaćena je molba splitskog gvardijana za sufinanciranje ugradnje rashladnih uređaja u sobama filijalne kuće sv. Jere na Visu. Na kraju je pročitana dopis creskog gvardijana o pristigloj ponudi za najam prostora Centra fra Placida Cortesea na Cresu (od studenog 2024. do svibnja 2025.g) na što je Definitorij dao svoj

pristanak uz nekoliko napomena. O. Provincijal je informirao Definitorij o novacima u Asizu te upoznao s njihovim programom kroz sljedeće mjesec.

Sjednica je završila molitvom, a datum sljedeće sjednice bit će naknadno objavljen.

ODRŽANA 27. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovna 27. sjednica Definitorija održana je u ponedjeljak, 25. studenog 2024., u samostanu Svetoga Duha u Zagrebu. Od definitora na sjednici nije bio prisutan fra Vladimir Vidović.

Nakon uvodne molitve, nastavilo se radom sjednice prema točkama dnevnog reda.

Tekst zapisnika prošle sjednice usvojen je glasovanjem.

Pristigli dopis fra Željka Klarića, župnika Župe sv. Petra na Vidicima u Šibeniku o obnovi provincijske kuće pokraj crkve, uzet je u razmatranje te je odlučeno kako je potrebno kuću obnoviti te će se tražiti mišljenje od članova provincijske Komisije za ekonomiju i gradnju glede raznih opcija obnove. Ista Komisija zamoljena je dati svoje konkretne prijedloge i ideje što se tiče izgradnje podzemne garaže u Zagrebu te moguću prenamjenu strukture Doma sv. Maksimilijana Kolbea po isteku ugovora 2027. Definitorij je odobrio molbu creskog gvardijana o unutarnjem uređenju crkve sv. Frane na Cresu po kriterijima konzervatorskog odjela. Razgovaralo se o datumu i mjestu održavanja Trajne formacije braće sljedeće godine, te je odlučeno da će termini biti od 15. do 19. rujna 2025. u Padovi ili u okolici Padove. Najavljena vizitacija Generalnog asistenta fra Igora Salmića na proljeće sljedeće godine (od 18. veljače do 29. ožujka 2025.), bit će dogovorena na adventskim susretima te će se uskoro objaviti hodogram vizitacije. Definitorij je upoznat s vizitacijom o. Provincijala braći Provincije, koja bi trebala početi na jesen. Definitorij je upoznat sa statusom fra Vladimira Vidovića kojem su dane mjere opreza te do daljnjega ostaje izvan zagrebačkog samostana.

Iz tiska je izašla monografija zagrebačkog samostana te će biti upriličeno svečano predstavljanje monografije 2. prosinca o. g., o čemu je detaljnije govorio zagrebački gvardijan fra Josip Petonjić.

Pod točkom razno, Definitorij je usvojio molbu Komisije za odgoj koja traži prodaju starog i kupnju novog automobila. Odlučeno je da se za

kupnju novog automobila fra Ivana Kovačevića izdvoji određen iznos uz onaj koji će biti dobiven od prodaje starog automobila. Prigodom pohađa o. Provincijala samostanima naše Provincije u adventskim susretima, o. Provincijal potaknut će na bratsku solidarnost prema sestrama klarisama iz Mikulića, koje traže financijsku pomoć u obnovi samostana. Također je odlučeno da će im i Provincija dati određeni iznos. Definitorij je upoznat s radovima filijalne kuće sv. Jere na Visu. Budući da se bliži završetak radova na izdavanju monografije creskog samostana, Definitorij je odlučio financijski poduprijeti izdavanje monografije creskog samostana i crkve. Po završetku sjednice, Definitorij je upoznat sa zdravstvenim stanjem fra Miroslava Štubana, koji je nedavno pao i završio na hitnoj.

Sjednica je završila molitvom, a datum sljedeće sjednice bit će naknadno objavljen.

4. NAŠI MLADI

ZAGREBAČKI SREDNJOŠKOLCI NA CRESU

Cjelogodišnji program srednjoškolskog vjeronauka koji se redovito odvijao u našoj župi sv. Antuna u Zagrebu doživio je svoj vrhunac na ovogodišnjem ljetnom kampu u samostanu sv. Frane u Cresu. Četrdesetak mladih srednjoškolaca predvođenih fra Zvonimirom Pervanom proveli su u molitvi i odmoru sedam veselih dana, od 31. srpnja do 7. kolovoza 2024. godine. Uz voditelja fra Zvonimira ulogu animatora preuzeo je i fra Ivan Penava, bogoslov fra Antonio Knezović i bračni par Andrej i Jasenka Klikić.

Dnevni program je bio ispunjen jutarnjom molitvom i doručkom, nakon kojega su slijedila gimnastička animacija i kateheza o temama iz života sv. Franje. Svaku katehezu pratio je rad po grupama u kojima su se mladi još bolje upoznali i izmijenili svoja razmišljanja. Nakon svete mise, koja je bila u podne, slijedio je ručak i popodnevni slobodni dio namijenjen za kupanje i druženje na igralištu. Dan je bio zaokružen večerom i zajedničkom molitvom ili društvenim animacijama.

Fra Zvonimir Pervan pripremio je kateheze koje su mlade vjernike uvodile u život sv. Franje, od njegove mladosti i pokušaja vojne karijere, pa preko njegovih susreta s Kristom, koji su u gubavcu, križu Sv. Damjana i Porcijunkuli mijenjali njegov život, sve do okupljanja prve braće, početka misionarenja i pisanja Pravila koje bi braću okupljalo i nakon Franjine smrti. Posljednja kateheza mladima je približila događaj prvih živih jasllica u Grecciu i primanje svete rane na La Verni kao i nadahnuće kojim je sv. Franjo pisao Pjesmu stvorova. Uspoređujući prijelomne trenutke Franjinog života mladi su pokušavali otkriti svoje

osobne ciljeve u životu, svoje snove kao i prepreke koje ih sprečavaju u ostvarenju istih, ali i ljude oko sebe koje im Bog šalje baš kao što je i Franji slao braću.

U nedjelju 4. kolovoza srednjoškolci su sa svojim animatorima sudjelovali na svetoj misi u samostanskoj crkvi sv. Frane, koju je predslavio provincijal fra Miljenko Hontić, a u ponedjeljak 5. kolovoza na blagdan Gospe Snježne svetu misu u župnoj crkvi u Cresu predslavio je biskup dubrovački msgr. Roko Glasnović. Vrhunac kampskegoga druženja bilo je uspinjanje na cresko brdo San Salvador, gdje su mladi u utorak 7. kolovoza u zavjetnoj kapeli posvećenoj Majci Spasiteljvoj proslavili Preobraženje Gospodinovo.

Na završetku zajedničkog druženja mladi su iznijeli svoje osobne dojmove i oduševljeno izjavili kako će se rado vratiti i sljedeće godine.

LJETNI KAMP ZA MLADE NA TEMU „UMIJEĆA ŽIVLJENJA“

U samostanu sv. Franje Asiškoga franjevac konventualaca u Cresu, od 10. do 17. kolovoza 2024. godine, održan je ljetni kamp za mlade na temu "Umijeće življenja". Voditelj kampa bio je fra Josip Blažević, gvardijan vinkovačkog samostana sv. Antuna Padovanskoga. Na kampu je sudjelovalo četrdesetak mladih, uglavnom iz središnje i istočne Hrvatske, studenata i radničke mladeži.

Cilj kampa bio je usvojiti neka umijeća i steći znanja od iznimne važnosti za mudar i kvalitetan kršćanski život (*ars vivendi*), koja se mladima ne podučavaju na sveučilištima, nego ih se prepušta vlastitom snalaženju.

Tečaj je obuhvatio razne psihološko-duhovne radionice i vježbe preuzete pretežno iz logoterapije, geštalta, transakcijske analize i obiteljskih konstelacija, obogaćene kršćanskim elementima i integrirane u kršćansku tradiciju.

Mladi su prošli kroz Perlovih pet slojeva ličnosti na putu do vlastite autentičnosti na primjeru sv. Franje Asiškoga, vježbali bivanje u sadašnjem trenutku, osobito kroz iskustvo kršćanske kontemplacije, svladavali umijeće postavljanja granica (kako reći „ne“), učili o emocijama i fazama kontakta, utjecaju transgeneracijske traume i drugo. Otkrivanje autentičnog "ja" od ključne je važnosti za ispravno shvaćanje sebe i svijeta oko sebe.

Atmosfera je bila opuštena i vedra, mladi su dan započinjali misom u samostanskoj crkvi sv. Frane, u vrtu kontemplativno molili krunicu, a časoslov molili pod krošnjama samostanskih stabala. Bilo je dovoljno vremena i za uživanje u prirodnim ljepotama i blagodatima Cresa, kupanje u moru, razne sportske aktivnosti i dobro osmišljene društvene igre koje su bile u službi ponavljanja naučenoga i dubljega međusobnog upoznavanja. Na kraju su mladi, za svakoga ponasob na po jednom listu papira, ostavili upisane poticajne dojmove, koje su ponijeli za uspomenu da im posluže kao podrška u najtežim životnim situacijama.

IZVJEŠĆE O ISKUSTVU U NAŠEM SAMOSTANU U DANSKOJ

Dana, 24. kolovoza 2024. godine, sletio sam u Kopenhagen, glavni grad Danske. Naša subraća: fra Tomislav Cvetko i fra Ariel Baraquiel Bejo Steven (brat iz Filipinske kustodije), dočekali su me s radošću i primili u naš samostan vezan uz župu Presvetoga Srca Isusova i uz biskupijsku kuriju u Danskoj. Naš slovenski brat fra Tomaz Majcen je prethodnih mjesec dana boravio u Nuuku, na Grenlandu, zatim nam se pridružio kroz tjedan dana i otišao na godišnji odmor kada sam i ja odlazio u Zagreb.

Ovo kratko misijsko iskustvo odvijalo se baš na samome početku pastoralne godine, stoga sam imao priliku upoznati nove ljude i župljane koji rado pomažu našim fratrima. Neki od njih pomažu kao ministranti i sakristani, a ujedno smo ih i posjetili te s njima večerali. Imao sam prilike sudjelovati i pomagati na nekolicini krštenja, danskih i hrvatskih. Susreo sam se s različitim zajednicama unutar župe kao što su hrvatska, filipinska, talijanska, engleska te s vjernicima koji u iznenađujućem brojčanom stanju posjećuju euharistiju koja se slavi *extra ordine*.

Volio bih se zadržati malo na ovoj temi. Naime iz razgovora s Eliasom, i obilazeći luteranske crk-

ve, opazio sam kako među katolicima postoji jedna tendencija za očuvanjem svoje vjere i jasnim razlikovanjem od protestantske stvarnosti. To vidljivo pokazuje zajednica koja se okuplja za mise *extra ordine*. Doduše iako je slavlje dopušteno od mjesnoga biskupa Czeslawa Kozona, biskup poštuje župnu ovlast našega fra Tomislava Cvetka, koji je omogućio latinskoj zajednici vjernika euharistijsko slavlje u župi. Za slavlje mise *extra ordine* dolazi dijecezanski svećenik. Iznenadujuće je primijetiti kako su vjernici koji pohađaju tu misu iz svih životnih doba i nacionalnosti. Čak i mala djeca znaju zapjevati pokoji gregorijanski koral. Sama župna zajednica se isto trudi i u velikom broju okuplja na nedjeljnim slavljinama na danskom jeziku, nakon kojih slijedi okrepa i druženje – *agape*. Četvrtkom navečer veliko je euharistijsko klanjanje na kojem dobar dio vjernika nakon mise ostaje i moli zajedno s nama časoslov. Svakog prvog petka posebno se obilježava pobožnost Presvetom Srcu Isusovom kroz klanjanje. Župni zbor pjeva gregorijanske korale na latinskom i danskom jeziku. Periodično, svaki drugi tjedan, okuplja se hrvatska zajednica s misom na hrvatskom jeziku, a između tih tjedana sastaje se filipinska zajednica.

Evangeličko-luteranska crkva, koja je ujedno i državna crkva, kako mi je posvjedočio Elias, sudjeluje u promociji rodne ideologije – čak i abortusa, stoga je mnoštvo mladih ljudi ogorčeno na tu stvarnost. S obzirom da je katoličko stanovništvo objektivna manjina od 1-2%, redovito ljudi imaju prvi susret s kršćanstvom upravo preko Danske liberalne crkve. Nažalost, mnogi poradi toga ne doživljavaju Kristov nauk, Istinu, koja je nedvosmislena. Zanimljivo je kako je stvarnost koja se ovdje odvija izrazito drugačija od krize koju naš narod proživljava kada govorimo o „tradicionalnim“ vjernicima. Ovdje postoje vjernici koji su generacijski iz katoličkih obitelji i koji svoju vjeru žive u svijetu te zbog Kristova nauka trpe odbačenost od društva. Danski narod vapi za Bogom i njegovom Crkvom, a konkretne župne zajednice su poput onih koje je Benedikt XVI opi-

sao, mali nukleusi, koji traže Boga. Svakako ima mjesta za rast u zajedništvu, napose jer su ove zajednice prožete svim nacionalnostima, a time se ljudi i ne poznaju baš kao ni mi u Hrvatskoj. Katehizacija vjernika je prijeko potrebna. Malo podsjeća na dane prve Crkve, u Antiohiji. Čak se vjernici redovito pričešćuju pod obje prilike, i to na način da se najprije pričeste tijelom, a onda ih drugi službenik pričešćuje krvlju pijući izravno iz kaleža. Na prvu se to čini izrazito neobično, međutim sam biskup potiče takav pristup svetoj euharistiji, a naši fratri su to s radošću prihvatili. *Čaša blagoslovna koju blagoslivljamo nije li zajedništvo krvi Kristove? Kruh koji lomimo nije li zajedništvo tijela Kristova? Budući da je jedan kruh, jedno smo tijelo mi mnogi; ta svi smo dionici jednoga kruha.* (1 Kor 10, 16-17)

Danska misija mi se čini izrazito zahtjevnom, ne samo zbog jezika kao takva. Nego jer je postojeća kultura protestantskog i liberalnog kršćanstva u očima ljudi izgubila kredibilitet. I upravo tu mislim da mi fratri možemo doprinijeti, u širenju Kraljevstva Božjega. Našoj braći je svakako potrebna pomoć, upravljaju sa tri župe i pomažu braći svećenicima u dekanatu. Redovito slave euharistiju s časnim sestrama od sv. Marije Terezije od Kalkute, koje sam imao prilike upoznati i među kojima se nalazi i naša hrvatska sestra Agneza.

Dane sam proveo pomažući subraći u različitim kućnim poslovima i sakristiji, produbljujući molitveni život i čitajući duhovno štivo. Pohađao sam i tečaj danskog jezika dva do tri puta tjedno i naučio sam osnove potrebne za predstavljanje. Jezik je specifičan i potrebno je duže vrijeme kako bi ga se savladalo. Čitanje nije jednostavno i malo podsjeća na francuski jezik, u kojem se mnoštvo slova piše, a malo ih se čita.

Osim pastoralno-misijskog iskustva, fra Tomislav i fra Steve su se pobrinuli kako bi imao prilike pregledati kulturalno bogatstvo Kopenhagena. Posjetili smo i Malmö, obalni grad u Švedskoj, koji je povezan željezničkom prugom s Kopenhagenom.

Mnogi mladi nalaze se u paklu droge. Što se pak siromaštva tiče, izgleda da su pravi materijalni siromasi i beskućnici vrlo rijetka pojava, poradi velike solidarnosti danskog naroda i različitih ustanova financiranih iz državnih fondova. Ova zemlja siromašna je iskustva živoga Boga, sakramenata i svećenika. Smatram kako je ova misija od vrlo velike važnosti po kojoj naša Provincija može nastaviti služiti našu Majku Crkvu, te kako će služeći njoj, Gospodin poslužiti i nas: svojim blagoslovom, potrebnim duhovnim zvanjima i ostalim materijalnim potrepštinama.

Ovo iskustvo smatram iznimno pozitivnim te ga toplo preporučujem svakom kandidatu napose, već zaređenom svećeniku, poradi toga što upućuje na nadolazeće iskušenje dekadencije vjernika. Novo polje duhovnog boja zahtijevat će nove taktike nadahnute na crkvenom nauku i tradiciji, pretočene za suvječnu Crkvu našega vremena.

fra MATEO VUJČIĆ

DANI TRAJNE FORMACIJE U BEČU 2024

Od ponedjeljka 16. rujna do petka 20. rujna u Beču su održani Dani trajne formacije hrvatskih franjevac konventualaca.

Već tradicionalno početkom rujna franjevci konventualci imaju Dane trajne formacije, koji su se ove godine održali u austrijskom glavnom gradu Beču, u samostanu Presvetog Trojstva franjevac konventualaca. Na ovom višednevnom susretu sudjelovala su trinaestorica braće na čelu s vikarom Provincije i voditeljem Dana trajne formacije fra Martinom Jakovićem i provincijalom fra Miljenkom Hontićem. Ovaj susret je bila prilika za okupljanje braće, podjelu iskustava te promišljanje o određenim temama. Prijepodnevni dio programa je obuhvaćao predavanja i slavljе svete mise, a poslijepodneva su bila prilika za upoznavanje grada, druženje i molitvu.

Za ovogodišnji susret predavanja su pripremili i održali fra Milan Gelo i fra Stjepan Brčina. Budući da se ove godine slavi osamstota godišnjica od čudesnog događaja na La Verni, prvo predavanje na temu rana (stigma) sv. Franje, na sam blagdan, održao je fra Milan Gelo. U prvom dijelu predavanja govorio je o fenomenu stigma te iznio sudionicima povijesni osvrt na nj, a potom je u drugome dijelu govorio o iskustvu sv. Franje na brdu La Verna, istaknuvši kako je cijeli Franjin duhovni život obilježen križem. Ljubav prema Kristovoj žrtvi i križu Franju je dovela do tog iskustva na La Verni, istaknuo je fra Milan. Na poslijetku je predavač ponudio aktualizaciju događaja na La Verni, ističući kako kršćanin, ako doista želi nasljedovati Krista, treba ići putem ljubavi prema raspetome Kristu, kako je poticao sv. Bonaventura. Ujedno je istaknuo kako nas sv. Franjo uči da i naše rane ne trebaju biti mjesto oplakivanja i poraza već mjesto Božje prisutnosti. Istoga dana, na blagdan Rana sv. Franje, svetu misu je predvodio provincijal fra Miljenko Hontić koji je u propovijedi potaknuo braću, da po primjeru sv. Franje, otkriju važnost divljenja Bogu koji se dao raspeti iz ljubavi prema čovjeku. Istaknuo je da to razmatranje Isusove ljubavi, omogućuje da i sami prepoznamo kako smo ljubljени i nuka nas da tu Božju ljubav drugima naviještamo i konkretno svjedočimo.

Drugo predavanje održao je fra Stjepan Brčina, koji je govorio o pastoralnim izazovima u radu s mladima. Istaknuo je kako je Crkva tijekom povijesti uvijek pronalazila način da odgovori izazovima vremena i društva u kojem je bila prisutna. Današnji mentalitet ljudi, osobito mladih, potiče svećenike i redovnike da rade na svojoj formaciji i na otkrivanju redovničkog i svećeničkog identiteta te da razumijevajući mentalitet današnje mladeži pomažu mladima u razlučivanju poziva, ističući kako pitanje poziva ne obuhvaća samo ljudsku dimenziju nego, prije svega, djelovanje Duha Svetoga. Kao voditelj Centra za zvanja istaknuo je kako je rad s mladima zajednička briga sviju te je ukazao na važnost franjevačkog zajedništva te suradnje s vjernicima laicima. Nakon ovih dvaju predavanja održan je rad po grupama te razmjena iskustava.

Osim toga, sudionici su u sklopu formativnih dana imali priliku upoznati povijest i znamenitosti Beča te ujedno su imali susret s mjesnim gvardijanom fra Thomasom Mananilom, koji je govorio o franjevačkoj prisutnosti u Beču, koja seže u davnu 1224. godinu. Susret je završio u petak 20. rujna u jutarnjim satima slavljem svete mise u zajedništvu s fratriba domaćinima i zajednicom vjernika.

TEČAJ FILIP NA SVETOM DUHU OKUPIO MLADE IZ HRVATSKE I EUROPE – „DUŠE SVETI, A ŠTO TI KAŽEŠ?“

Zahvaljujući Tečaju Filip, samostanska dvorana Svetog Franje na Svetom Duhu, od 20. do 22. rujna, za mlade polaznike, bila je središte duhovnog rasta i razvoja. Tečaj su organizirali Centar za promicanje duhovnih zvanja i Evangelizacijska zajednica „Sveti Duh“.

Na trodnevnoj duhovnoj obnovi okupilo se više od 120 polaznika željnih dubljeg susreta s Bogom. Uz bogati program koji je uključivao scenske prikaze, kateheze, osobna svjedočanstva, razmatranje Božje Riječi, igre, ples i molitvu, sudionici su imali priliku doživjeti istine katoličke vjere na jedinstven način.

“Ova radost i duhovno ispunjenje koje sada osjećate nakon tečaja će trajati onoliko koliko vi, mladi, dopustite Duhu Svetome da prebiva i djeluje u vama kad se vratite svojim kućama” – poručio je fra Stjepan Brčina.

U nedjelju 22. rujna euharistijskim slavljem završen je tečaj na kojem su mladi posvjedočili koje su to plodove Duha Svetoga primili tijekom duhovne obnove te na koji način su im se otvorile duhovne oči.

Svake jeseni tečaj predvode fra Stjepan Brčina i članovi Centra za duhovna zvanja te Evangelizacijska zajednica Svetog Duha, a namijenjen je svima onima koji žele nasljedovati Krista u svojoj svakodnevici i širiti Radosnu vijest u svojim domovima i okolini.

„Ove godine su nam se pridružili mladi iz svih dijelova Hrvatske, ali i Europe. Po tome vidim kako je potreba mnogo, a čežnje za ljubavlju i prihvaćanjem sve više. Kroz Tečaj mladima pokušavamo približiti Boga kao jedinu savršenu

Ljubav koju primamo prvenstveno otvorenim srcem, praštanjem i djelima milosrđa, a zatim i razumom i kroz Euharistiju. U centru našega Tečaja jest uvijek On i zaista ne želimo ograničiti djelovanje Duha Svetoga na naše želje i ciljeve već da se Bog proslavlja kroz živote i djelovanje svih nas gdje god da smo postavljeni. Oslušujemo Duha Svetoga za svaki projekt i katehezu. Svake godine se iznova iznenadim i divim kako Bog na različite načine dotakne ove mlade, ali i mene i cijelu zajednicu.“

Dopustite se iznenaditi, praštajte i tražite oprost, dopustite si biti voljeni i voljeti bezuvjetno po primjeru našega Isusa Krista.

PODJELA SLUŽBE LEKTORATA I AKOLITATA JEDANAESTORICI BOGOSLOVA I POSTULANATA

Svećenički i redovnički kandidati prije samih zavjeta, reda đakonata i svećeništva primaju i dvije niže službe – lektorat i akolitat. U ponedjeljak, 14. listopada 2024. u samostanskoj kapelici posvećenoj sv. Josipu Kupertinskom na Svetom Duhu (u našem „klerikatu“), pod svetom misom postavljeno je u službe lektorata i akolitata jedanaest naših bogoslova i postulanata. Uz koncelebraciju magistra odgajanika fra Stjepana Brčine, svetu misu predvodio je provincijski ministar franjevac konventualaca u Hrvatskoj, fra Miljenko Hontić.

U svojoj homiliji fra Miljenko je povezo riječi prvog čitanja s evanđeoskom odlomkom toga dana u kojem *Isus govori mnoštvu kako traže znak, ali im se taj znak neće dati doli znak Jonin*. Obrativši se svim odgajanicima pozvao ih je da ne ostanu površni nego da nastoje ići uvijek u dubinu Božje riječi i ostati uvijek otvorena srca. A to se postiže posebno u osobnom susretu s Bogom – u iskrenoj molitvi.

„Ponekad se opterećujemo previše s tehničkim stvarima; kako ćemo stajati na oltaru, da posluživanje i ministriranje bude savršeno... Jesam li ovo ili ono učinio kako treba... Sve je to lijepo i dobro, ali pored toga ne smijemo izgubiti taj osjećaj zbog čega smo tu. Dakle: ne robovati zakonima, ne svesti svoju vjeru na obavljanje poslova, nego živjeti svim srcem. Važan je taj osobni odnos s Bogom i njega treba uvijek staviti na prvo mjesto. Zato je potrebno vrijeme u tišini, osluškujući Gospodina, pitajući se što nam to On stavlja u srce, što nam govori, gdje nas treba. Otvoriti srce da uspijemo prepoznati znakove koje nam On uvijek daje. Upravo kao što je to Jona radio i kako su to učinili Ninivljani te se obratili i tako spasili. Otvoriti srce kako bi Duh Sveti koji je u nama mogao proslavljati Boga kroz naše živote...”

Nakon propovijedi, uslijedila je molitva za nove lektore i akolite, te im je Provincijal predao – lektorima Bibliju, a akolitima kalež i pliticu.

U službu lektora (čitača) postavljeni su:

- fra Adrijan Marušić
- fra Andrija Čorluka
- fra Blaž Žagač
- fra Jerko Šuperba
- fra Luka Tetec
- fra Marko Laštro
- Filip Panza
- Luka Geljić
- Vedran Kamenečki

U službu akolita (izvanrednog djelatnika sv. pričesti) postavljeni su:

- fra Antonio Knezović i
- Ante Čibarić

5. IZ NAŠIH SAMOSTANA

PROSLAVA “LJETNOGA” SV. NIKOLE U SVETIŠTU U ŠIBENIKU

Dana 21. lipnja 2024. godine u Hrvatskom nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića proslavljena je 54. obljetnica kanonizacije našega prvoga kanoniziranog sveca i njegove braće. Svečanu svetu misu predslavio je mons. Ante Ivas, šibenski biskup u miru i svjedok događaja kanonizacije i domovinske proslave; koncelebrirao je fra Josip Ivanović, rektor Svetišta.

Započinjući svoju homiliju, mons. Ivas prisjetio se najvažnijih podataka iz života sv. Nikole Tavelića i svih onih koji su aktivno radili na procesu kanonizacije. Iskazao je svoju zahvalnost biskupima šibenskim, tadašnjem nadbiskupu zagrebačkom Alojziju Stepincu, nadbiskupima i biskupima Šeperu i Arneriću, ali i posebno fra Bernardinu Poloniju, fra Anti Crnici, don Krešimira Zoriću i drugima.

Podsjećajući na dane rimske proslave Tavelićeve kanonizacije, mons. Ivas je istaknuo riječi homilije biskupa Arnerića, postulatora Zorića, a tako i riječi pape Pavla VI., kako na veličanstvenom prijemu u Damazovu dvorištu tako i u samom svečanom euharistijskom slavlju kanonizacije.

„Bili su to dani“ – istaknuo je mons. Ivas – „kada nam se činilo da iz grobova ustaju bezbrojne žrtve... kao da su rijeke prolivene krvi jednoga mučeničkog naroda skrenule svoje tokove i u Rimu tih dana našle svoje ušće da zajedno s nama čuju: Ovdje je jedan narod, hrvatski narod, često oklevetan, doživio svoju obranu i iskupljenje od nepravedno mu nametnutih krivnja. Sveti Nikola kao da je postao plamen i svjetionik nama i svijetu osvijetlio nepoznate i često olujne pučine naše povijesti, naše sudbine, ali i našega bogatstva i vjernosti.“

Svoju homiliju mons. Ivas zaključio je riječima: „Zaista smo uvjereni da – zahvaljujući dobrom Bogu milosrdnom, zahvaljujući zagovoru naše Gospe Majke i zagovoru naših svetaca i blaženika, mučenika sv. Nikole i bl. Alojzija Stepinca, i hrabrosti naših branitelja – možemo i danas živjeti i graditi svekoliko bogatstvo života, kako osobnog tako obiteljskog i društvenog... ne na klimavim ljudskim zakonima, nego na Božjim temeljima zakona koje je on svojom rukom ugra-

dio u bit i narav ljudskoga bića, i u svekoliko ljudsko društvo. Na temelju zakona koji ne ovisi ni o kakvoj samovolji i egoizmu, mudrovanju ili hirovima ljudskim, nego na Božjoj volji koja je ljubav... jer Bog je ljubav, kako nam je svojim životom posvjedočio i sveti Nikola Tavelić.“

Poslije popričesne molitve uslijedila je hodočasnička gesta (molitva i preporuka) pred slikom s kanonizacije koju je Svetište dobilo u trajno vlasništvo.

Zahvaljujući mons. Anti Ivasu na predslavljenju ovoga spomen-slavlja, fra Josip Ivanović čestitao mu je i 60. obljetnicu svećeničkoga ređenja (5. srpnja 1964. – 2024.) uručivši mu prigodne darove.

Ovom lipanjskom/ljetnom proslavom želimo se prisjetiti događaja kanonizacije, potaknuti svjedoke događaja da dostave svoja svjedočanstva i milosti primljene po zagovoru sv. Nikole Tavelića. Također, podsjećamo na mogućnost organizacije hodočašća i vodstva u kompleksu Svetišta te slavlja svetih misa i drugih molitvenih čina.

PROSLAVLJENA SVETKOVINA UZNESENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE NA NEBO

U Marijinu svetištu u Molvama 15. kolovoza 2024., proslavljena je svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo. Središnja proslava bila je u 11.00 sati, kada je euharistijsko slavlje predslavio mons. Josip Mrzljak, varaždinski biskup u miru, a u koncelebraciji su bili fra Miljenko Hontić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca i drugi svećenici.

Biskup Mrzljak je u svojoj propovijedi istaknuo kako smo danas ovdje da bismo proslavili Mariju koja je zadobila zlatnu krunu kao nagradu za

ovozemaljske trke života. Drugačija je to nagrada od medalja za koje se bore sportaši ulažući u to sav napor te osvajajući tako svu svjetsku pozornost. Sveti Pavao nas potiče da trčimo, ali ne za propadljivu nagradu. I dok se na zemlji borimo za medalje, borimo li se da postignemo proslavu zajedno s Marijom?, zapitao je biskup sve prisutne te potaknuo dalje na razmišljanje.

„Treneri potiču sportaše da postignu nagradu, a mi imamo zagovornicu koja nam pokazuje kako trebamo živjeti da postignemo nagradu. Ujedno, biskup je ukazao na potrebu cilja kojemu trebamo doći, a to je zajedništvo u nebu s Marijom. I mi s Marijom kažemo: Evo želimo ići putem koji si nam, Bože, pripremio. Molimo da bude Božja volja u našem životu, što nije lako, ali Marija nam u tome pomaže. Neka nas Ona na tom putu čuva i zagovara“, zaključio je biskup svoju propovijed. Potaknuti riječima mons. Mrzljaka, nastavljamo živjeti svoju svakodnevnicu utječući se Mariji u zagovor te nastojeći živjeti putem kojim nas Marija vodi.

Uz brojne hodočasnike bili su prisutni i predstavnici županijske i općinske vlasti sa svojim suradnicima. Molitvenom, dostojanstvenom i svečanom duhu euharistije doprinijeli su hodočasnici i svi koji su sudjelovali u pripremi i proslavi ovoga Marijina blagdana.

Ovom euharistijskom slavlju prethodila je euharistija u 9.00 sati kod zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske, koju je predslavio fra Miljenko Hontić, provincijski ministar. Nakon euharistijskog slavlja slijedila je svečana procesija s čudotvornim kipom Majke Božje Molvarske od zavjetne kapelice do župne crkve. Svetu misu u 16. 00 sati predslavio je prečasni Tomislav Leskovar, župnik i dekan Đurđevačkog dekanata, a animirao je zbor Župe Đurđevac. Nakon svete mise bio je blagoslov djece i njihovih roditelja. Prvi puta ove godine slavljen je sveta misa u 17.30 sati za osobe s invaliditetom i njihove obitelji, a predslavio je vlč. Leonardo Šardi, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihove obitelji. U svetištu

su još bile svete mise u 7.00 i 20.00 sati i zahvalno euharistijsko klanjanje za sve primljene milosti po Marijinu zagovoru.

Proslavi svetkovine Uznesenja BDM na nebo prethodila je trodnevna priprava, koju je vodio vlč. Ivan Saninović. Treći dan trodnevnice, na blagdan sv. Maksimilijana Kolbea, euharistijsko slavlje bilo je kod zavjetne kapelice Majke Božje Molvarske, nakon kojega je slijedila procesija sa svijećama uz čudotvorni kip Majke Božje Molvarske. U nedjelju 11. kolovoza 2024. godine euharistijskim slavljem proslavljen je blagdan sv. Filomene i Dan Općine Molve.

Svim hodočasniciima koji su ovih dana bili u Marijinu svetištu želimo Božji blagoslov i neka ih zagovara i čuva naša nebeska Majka Marija!

PROSLAVA ROĐENJA BLAŽENE DJEVICE MARIJE

Blagdan Rođenja Blažene Marije Djevice, Mala Gospa, ove je godine u Marijinu svetištu proslavljen svečanom procesijom s čudotvornim kipom Majke Božje Molvarske od župne crkve Uznesenja blažene Djevice Marije do zavjetne kapelice. Molitvom krunice i pjesmom prisutni hodočasnici zahvalili su svojoj Majci Mariji te se stavili u Njezin zagovor. Prije samog početka euharistijskog slavlja, župnik fra Zdravko Tuba, predstavio je novog župnog vikara fra Milana Gelu i poželio mu dobrodošlicu u Marijino svetište i mjesto Molve. Svečano euharistijsko slavlje kod zavjetne kapelice predvodio je fra Milan. U svojoj je propovijedi istaknuo koliko je važno uistinu čuti što nam govori naš bližnji, ali i koliko su važne riječi koje upućujemo jedni drugima. Bog daje gluhima čuti, nijemima govoriti, dat će i nama milost da jedni drugima budemo na pomoć, ali trebamo dopustiti Kristu da djeluje po nama.

Proslavi blagdana prisustvovali su mnogobrojni hodočasnici iz Zagreba, Vrbovca, Bjelovara,

Čakovca, Đurđevca, ali i iz Rovišća – koji su hodočastili pješice devet sati do svetišta Mariji za Njezin rođendan. U radosti zajedništva, molitvi i pjesmi obilježen je blagdan Rođenja Blažene Djevice Marije – Mala Gospa. Neka nas Marija i dalje prati svojim zagovorom, a mi se nemojmo bojati neprestano utjecati svojoj Majci.

PRVI PETAK VELIKE DEVETNICE PRED TAVELIĆEVO

Dana 13. rujna 2024. godine u Hrvatskom nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića (crkva sv. Frane) u Šibeniku započela je Velika devetnica pred blagdan sv. Nikole Tavelića. Prvi petak svečano euharistijsko slavlje predvodio je fra Bože Milić, gvardijan Franjevačkoga samostana pri spomen-bazilici sv. Nikole Tavelića u Tomislavgradu, a koncelebrirao je fra Josip Ivanović, rektor Svetišta.

U svojoj homiliji fra Bože je na temelju liturgijskih čitanja istaknuo kako se Nikola Tavelić nije dao povoditi sljepoćom svojega vremena, nego je odvažno – nadahnjujući se na božanskoj riječi – slijedio Krista do samoga konca svojega života. Na tome putu pomogla mu je ljudska hrabrost osnažena Božjom milošću kojom se odupro svakoj nedaći i svakom problemu.

Po završetku svete mise fra Josip je najavio da će sljedeći petak svetu misu predslaviti vlč. Tomislav Kralj, župnik Župe Uzvišenja sv. Križa u Dugom Selu (Lukarišće), koji zajedno sa svojim župljanima hodočasti u Svetište. Također, najavljeno je hodočašće relikvija (komadića platna s krvlju) sv. Franje koje će u Svetištu boraviti od 2. do 4. listopada.

PROSLAVLJENA SVETKOVINA SV. FRANJE U ŠIBENIKU

U crkvi sv. Frane i Hrvatskom nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića svečano je proslavljen blagdan zaštitnika crkve, a ove godine proslava je još više dobila na važnosti prisutnošću relikvija sv. Franje Asiškoga koja je u Hrvatsku pristigla 30. rujna.

Nakon dočeka biskupa, blagoslova vode i škropljenja puka uslijedila je molitva u tišini te molitva za Crkvu, papu i biskupe. Svečano euharistijsko slavlje u 19 sati predslavio je mons. Ivica Petanjak, biskup krčki, u koncelebraciji s fra Josipom Ivanovićem, gvardijanom i rektorom Svetišta, i deseticom svećenika.

U svojoj homiliji mons. Petanjak je istaknuo: „Evandjelje koje je Pavao živio i propovijedao nije bilo plod tuđih propovijedanja niti što je rekao ovaj ili onaj o Isusu, nego njegovo poniranje u otajstvo Kristove osobe: Boga koji je postao čovjekom, objavio nam pravo lice Božje, i završio svoj život na križu i uskrsnuću od mrtvih. Iz tog temelja je proizlazilo sve drugo.“ Osvrćući se na Pavlovo iskustvo i život sv. Franje Asiškoga, biskup je rekao: „U tom pravcu i u tom duhu se mora promatrati i samo u tom duhu se može razumjeti sveti Franjo Asiški. On polazi izravno od Krista i on vodi prema Kristu. Nema drugoga puta izvan Isusa Krista i ne služi se nikakvim drugim putovima ili pomoćnim i zaobilaznim stazama da bi došao do njega nego *pravo u glavu*.“

Govoreći o pomagalima na putu svetosti, mons. Petanjak je istaknuo: „Mi tražimo pomoć svetaca i svetica, što po sebi nije loše i opravdano je, ali je to na neki način kao *švercanje* s naše strane, kao da bi oni trebali Boga na neki način podmititi i nagovoriti da pogleda na nas i da nam se smiluje, jer kao da u nama samima nema hrabrosti i odvažnosti da idemo pravo, bez okoliša-

nja prema Kristu, nego tražimo neke zaobilazne putove i neka pomoćna sredstva, a razlog je samo jedan: nemamo dovoljno hrabrosti ići Kristovim putem. Ne usudimo se proći isti put koji je prošao Isus Krist. Strah nas je. Bojimo se da ne bismo uspjeli. I taj strah je opravdan. Ne moramo se junačiti i praviti herojima kada to nismo!“

„Budući da su danas ovdje među nama relikvije svetog Franje i to onaj dio kojima je sveti Franjo povezivao svoje rane, onda moramo reći da su one na najkonkretniji način s Isusove strane potvrda evanđeoske autentičnosti i dosljednosti života svetog Franje i da su one plod njegovih molitava“ – istaknuo je biskup Petanjak i dodao: „Kažu da je ovako molio: *Gospodine moj, Isuse Kriste, molim te da mi, prije nego umrem, udijeliš dvije milosti. Prva je da za svoga života, koliko je to moguće, osjetim u svojoj duši i na svom tijelu onu bol što si je ti, slatki Isuse, podnio u vrijeme svoje pregorke muke. Druga je da, koliko je moguće, u svom srcu osjetim onu neizmjernu ljubav kojom si ti, Sine Božji, gorio da dragovoljno podneseš toliku muku za nas grešnike.*“

Konkretizirajući liturgijska čitanja i Franjin život, biskup je istaknuo: „Bol i ljubav! To dvoje uvijek ide zajedno. Nema ljubavi bez bola. Svaka se istinska ljubav krvavo plaća. Svaka ljubav razapinje. Tko želi ljubav bez bola, nek ne ide u samostan, nek se ne redi za svećenika, nek se ne ženi i ne udaje. Ljubav i bol idu ruku pod ruku. Isus nas je otkupio svojom mukom i smrću. Svojom patnjom i bolju, koja je bila prožeta neizmjernom i neshvatljivom veličinom ljubavi.“

Zaključujući svoju homiliju mons. Petanjak je svima zaželio: „Ako ćete išta ponijeti s ovog susreta i ako ćete išta moliti svetog Franju, molite ga da što je moguće više gledate samo u Krista, idete samo k njemu i polazite od njega, jer to je jedini način da vam život bude smišljen, osmišljen, plodonosan i spasonosan.“

Nakon hodočasničke geste i molitve kod relikvija sv. Franje, svoju zahvalu svima i za sve koji su se utkali u slavlje i ugradili u mozaik proslave izrekao je fra Josip Ivanović poželjevši da prisutnost relikvija sv. Franje u Šibeniku donese obilne plodove.

Liturgijsko pjevanje predvodio je Zbor crkve sv. Frane pod ravnanjem i uz orguljašku pratnju gđe Veronike Paić. Nakon euharistijskoga slavlja svi prisutni imali su priliku štovati relikvije sv. Franje.

Na svetkovinu sv. Franje svetu misu u 8 sati predslavio je fra Željko Klarić, župnik Župe sv. Petra u Šibeniku (Vidici), a u 10.30 sati fra Zvonimir

Pervan, službeni pratitelj relikvija. Od 12.00 do 18.00 sati relikvije su boravile u franjevačkom samostanu i crkvi sv. Ante Padovanskoga na Šubičevcu, gdje ih je dočekaao gvardijan i župnik fra Mario Radman.

TRODNEVNICA I PROSLAVA SV. FRANJE NA SVETOM DUHU

U svečanom ruhu proslavili smo svetkovinu sv. Franje Asiškoga, sveca utemeljitelja franjevačke obitelji.

Za proslavu smo se pripremali najprije devetnicom, moleći franjevačku krunicu (Sedam radosti Marijinih) svakoga dana u našoj Bazilici. Krunicu su predmolili članovi Franjevačkoga svjetovnoga reda i Franjevačke mladeži, na čelu s duhovnim asistentom OFS-a, fra Vilčekom Novačkim. Svetkovini je prethodila svečana trodnevnička koju su predslavili fra Milan Gelo (doktorand dogmatske teologije na Sveučilištu u Tuebingenu, trenutno na službi župnoga vikara u Molva-Podravina), fra Pero Džida (član Uprave naše redovničke zajednice, duhovnik odgajnika i župni vikar) te fra Stjepan Brčina (odgojitelj bogoslova). Naši odgajnici svečano su vodili asistenciju kod oltara, a u trodnevnicu su pjevali župni zbor "Tomislav Talan", zbor "Put mira" te zbor mladih Evangelizacijske zajednice "Sveti Duh". Trećega dana trodnevničke, na uočnicu Svetkovine, upriličili smo svečani drevni Obred preminuća svetoga našega oca Franje koji je predslavio gvardijan zagrebačkoga samostana, fra Josip Petonjić. Na svetkovinu sv. Franje svetu misu je predslavio provincijski ministar, fra Miljenko Hontić, a pjevao je župni zbor. Na svetoj misi okupio se lijep broj vjernika na čelu sa zajednicama koje se na osobit način nadahnjuju franjevačkom duhovnošću: Franjevački svjetovni red, FRAMA i Bratovština sv. Franje.

Podsjećamo, franjevačka obitelj slavi osamsto godina od kada je sv. Franjo Asiški na brdu La

Verna, tijekom mističnog iskustva i susreta s Isusom Kristom koji mu se ukazao u obliku Serafa, primio stigme na svojem tijelu tj. Isusove rane. Po pismenim tragovima koji su dostupni, sv. Franjo je prvi svetac koji je primio stigme, dar od Boga koji rijetki dobiju. Njegovi životopisci Toma Čelanski i sv. Bonaventura detaljno su opisali taj događaj o kojemu su svjedočila braća koja su sa sv. Franjom bila na brdu La Verna, kao i drugi Franjini suvremenici koji su ga nakon tog događaja imali priliku vidjeti. Iako je nastojao biti u skrovnosti i ne govoriti o tome, taj vidljivi znak bilo je nemoguće skrivati.

Do danas je iz tog vremena ostala sačuvana tkanina kojom je sv. Franjo prekrivao rane tj. stigme. Jedna od tih tkanina čuva se u relikvijaru u Sacro Conventu (Svetom samostanu) u Asizu, gdje se ujedno čuvaju posmrtni ostaci Asiškog sveca, čija poruka i svjedočanstvo života i nakon osamsto godina snažno odjekuje u svijetu te čiji grob godišnje posjeti mnoštvo hodočasnika.

Velika radost nam je što mi Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca, o 800. obljetnici zadobivanja rana sv. Franje Asiškoga na La Verni, u suradnji sa Svetim samostanom iz Asiza, organiziramo dolazak spomenute relikvije u Republiku Hrvatsku u samostane i crkve gdje djeluju franjevci konventualci. Relikvije će biti u sljedećim gradovima i danima kako slijedi:

- Split, 30. rujna – 1. listopada
- Šibenik, 2. listopada – 4. listopada
- Sisak, 5. i 6. listopada
- Vinkovci, 7. i 8. listopada
- Molve, 9. listopada
- Zagreb, 10. i 11. listopada
- Pula, 12. listopada
- Cres, 13. listopada

Pratitelji relikvija na ovom hodočašću bit će fra Vladimir Vidović i fra Zvonimir Pervan, koji će preuzeti relikviju u Asizu i pratiti je tijekom hodočašća po Hrvatskoj.

Program dolaska relikvija sv. Franje u Bazilici na Svetom Duhu

- 10. listopada (četrvtak)

- 6.30-7.30: Relikvije u pohodu KBC „Sveti Duh“
- 18.30: Svečani doček relikvija sv. Franje na ulazu u Baziliku i franjevačka pobožnost
- 19.00: Duhovno-duhovite večeri

- 11. listopada (petak)

- 7.30-12.00: Prilika za molitvu pred relikvijama sv. Franje u Bazilici
- 12.00-13.00: Molitva Časoslova sa sestrama klarisama (Mikulići)
- 13.00-18.00: Prilika za molitvu pred relikvijama sv. Franje u Bazilici
- 18.00: Franjevačka pobožnost (*Corda pia*)
- 19.00: Sveta misa, predslavi zagrebački nadbiskup, mons. Dražen Kutleša i proslava franjevačkih jubileja

Dolazak relikvija sv. Franje izvrsna je prilika ponovno otkriti veliku poruku i značenje života sv. Franje, koji je itekako aktualan i u ovom našem vremenu.

te, tako iscrpljen, umrijeti za Bezgrešnu. Stoga neka svatko od nas bude primjer apostolskog žara bez granica. Sklopiti ruke u molitvu, povezati se u zajedništvu i prema svojim mogućnostima ugraditi sebe u izgradnju Oaze Bezgrešne – mjesta duhovnog ozdravljenja, nove snage, novog sjedinjenja po Mariji s Kristom, po Mariji i jedni s drugima.

Život je kratak! Nakon smrti se ne stječu za sluge. Ovo je vrijeme za posvećenje.

KONCERT "BEZGREŠNOJ U ČAST"

U svetištu Molvarske Majke, u nedjelju 6. listopada 2024. godine, nakon večernje svete mise održan je dobrotvorni koncert „Bezgrešnoj u čast“. U radosti zajedništva započelo je vrijeme akcija za dovršetak izgradnje četvrtoga Grada Bezgrešne u svijetu, Oaze Bezgrešne u Molvama. Program koncerta obuhvatio je djela klasične i duhovne glazbe, a nastupile se: Petra Cik, Romina Kirilenko, Martina Radić, Marta Ređep, Učeniце Umjetničke škole Fortunat Pintarić, Mia Mihačić, Ljubica Vuletić Marjanović.

Na samom početku sve prisutne pozdravio je fra Zdravko Tuba, nacionalni asistent Vojske Bezgrešne u Hrvatskoj, gvardijan i župnik župe Molve, te podsjetio na riječi i misli svetog Maksimilijana Kolbea „Misaoni svijet je zapravo jalov dok se ne pretvori u djelo. Ideju treba živjeti. Osvojiti čitav svijet za Krista po Bezgrešnoj. Oruđe smo u rukama Bezgrešne.“ Kolbe nas uči kako je moguće služiti se svim zakonitim sredstvima za širenje evanđeoskih sadržaja. Znakovite su sljedeće riječi našega sveca: „Evo naše zadaće, koja je vrlo jednostavna: teško raditi povazdan, ubijati se od posla, dopustiti da te tvoji smatraju gotovo ludim

U SPLITU ZAPOČELO HODOČAŠĆE S RELIKVIJAMA SV. FRANJE

Hodočašće s relikvijom sv. Franje Asiškog započelo je u ponedjeljak 30. rujna 2024. svečanim euharistijskim slavljem u splitskoj crkvi sv. Frane na Obali. Slavlje je započelo procesijom s relikvijarom i svečanom molitvom Večernje, nakon koje je uslijedila misa, koju je predslavio splitsko-makarski nadbiskup Zdenko Križić.

Misu su suslavili brojni svećenici, među kojima provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenko Hontić, provincijal Slovenske provincije sv. Josipa franjevaca konventualaca fra Milan Kos, službeni pratitelj relikvije fra Vladimir Vidović te domaći župnik i gvardijan fra Martin Jaković.

Na početku euharistije, fra Martin je, pozdravljajući sve nazočne, kazao da je to slavlje posebna prilika da proslave Spasitelja koji se očituje u dva velikana – sv. Jeronima, čiju svetkovinu franjevci konventualci slave, i sv. Franje, čija je relikvija među njima. Rekao je da je sv. Jeronim preveo Sveto pismo, dok ga je sv. Franjo na osobit način živio.

Nadbiskup Križić je u homiliji podsjetio na život sv. Jeronima istaknuvši da je Gospodin imao

strpljenja s njim jer je i sam duhovno i moralno padao. Dodao je da ga je Bog nastojao vratiti na pravi put te ga je tako zahvatila i ozbiljnija bolest koja ga je uzdrmala. „U tom smislu patnja je milost, a ne kazna“, ustvrdio je.

Poručio je da je sv. Jeronim tako počeo razmišljati o životu i vječnosti te se posvetio razmatranju Božje riječi. „Kroz Božju riječ je sve više upoznao kakav je Bog u kojeg vjeruje. Što je više upoznao Boga, sve više je rasla njegova ljubav prema Bogu, a onda i želja da što više ljudi upozna i zavoli Boga“, rekao je nadbiskup Križić te dodao da je zato i odlučio prevesti Sveto pismo na latinski jezik, tada razumljiv najvećem dijelu pučanstva.

„On Božju riječ nije ‘učio’, nego gutao, preživao i u život pretvarao. Jer samo živeći u skladu s Božjom Riječju, ta riječ postaje razumljiva“, ustvrdio je te upozorio na opasnost usklađivanja evanđelja prema vlastitom životu umjesto da se život uskladi s evanđeljem. „To je prijetnja da umremo kao pogani s evanđeljem u ruci“, kazao je.

Propovjednik je naglasio da Isusov učenik ne može biti osrednji ili površni kršćanin. „Naš krsni list je dokaz da smo kršteni, ali nije dokaz da smo kršćani. To život mora potvrditi“, istaknuo je.

Osvrćući se na Isusov poziv učenicima da budu svjetlost svijeta, rekao je da se svjetlo dobiva iz ljubavi, dobrote, uslužnosti, velikodušnosti i drugih kreposti. „Isus stavlja naglasak na to da trebamo, prije svega, biti svjetlo u vlastitoj kući. Ako u svojoj obitelji nismo svjetlo, nismo to nigdje“, naglasio je nadbiskup Križić.

Na kraju mise je fra Miljenko zahvalio svima u ime Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca koji su se okupili da proslave svetkovinu svoga zaštitnika i Dan Provincije. Osobito je zahvalio nadbiskupu Križiću što je predvodio euharistijsko slavlje i tako svojom prisutnošću pokazao da živi crkvenost.

RELIKVIJE SV. FRANJE ASIŠKOG DOČEKANE U ŠIBENIKU

Relikvije sv. Franje Asiškog dočekanе su u srijedu 2. listopada 2024. u crkvi sv. Franje i Nacionalnom svetištu sv. Nikole Tavelića u Šibeniku. Na drugoj „hodočasničkoj“ točki, relikviju su dočekali šibenski biskup Tomislav Rogić, rektor svetišta fra Josip Ivanović i župnik Župe sv. Antuna Padovanskog fra Mario Radman te ostali vjernici.

Fra Josip je istaknuo važnost dolaska relikvije u Šibenik i Šibensku biskupiju te poželio da „ovi milosni dani budu prilika za suoblčenje raspetom i uskrsnom Kristu“. Nakon svečanoga dočeka relikvija sv. Franje slavljenа je misa koju je predslavio fra Mario Radman. Koncelebrirali su fra Josip i službeni pratitelj relikvija fra Zvonimir Pervan.

Fra Mario je u homiliji govorio o važnosti anđela u životu sv. Franje Asiškoga. Istaknuo je da je svetac imao veliku pobožnost prema njima te da je prije stigmatizacije četrdeset dana molio na čast sv. Mihaelu. Naglasio je da sv. Franjo nudi autentičnu sliku čovjeka koji je bio u miru s Bogom, samim sobom i svim stvorenjima. „Primanje rana na La Verni predstavlja ono vidljivo suoblčavanje slici Kristovoj koje od sv. Franje čini primjer na kojemu se svaki čovjek treba nadahnjivati na svome putu neprestanoga približavanja Bogu“, poručio je.

Nakon euharistijskoga slavlja uslijedilo je molitveno bdjenje „Ljubavlju ranjeni“, koje su predvodili članovi Franjevačke mladeži iz Župe sv. Jakova u Cisti Velikoj sa svojim duhovnim asistentom fra Markom Đerekom.

Osim u Šibeniku, doček je upriličen i u crkvi sv. Tome u Prapatnici, koja se nalazi na granici Šibenske biskupije i Splitsko-makarske nadbiskupije. Ondje je relikviju uz redovnike i redovnice te vjerni puk dočekao župnik fra Ante Vukušić.

RELIKVIJE SV. FRANJE STIGLE U SISAK

Relikvija sv. Franje Asiškog dočekanane su u sultobu 5. listopada u sisačkoj Župi sv. Josipa Radnika, izvijestio je Ured za odnose s javnošću Sisačke biskupije.

Relikvije su dočekali sisački biskup Vlado Košić, provincijski ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenko Hontić, domaći župnik i gvardijan fra Ivan Bradarić te brojni vjernici. Nakon procesije od samostana do župne crkve, blagoslov te nakon toga i molitvu krunice predvodio je sisački biskup Vlado Košić. Usljedio je svečano misno slavlje koje je predslavio provincijal fra Miljenko u zajedništvu sa službenim pratiteljem relikvija fra Zvonimirom Pervanom, domaćim župnikom fra Ivanom i više svećenika.

U propovijedi je fra Miljenko rekao da je taj događaj prava prilika zaustaviti se te u Božjoj Riječi pokušati pogledati lik i život sv. Franje te osluhnuti što Gospodin po svojoj riječi i životu ovog sveca želi poručiti. „Možda nam se na prvi pogled može činiti da današnje prvo čitanje, koje nam je liturgija stavila za ovaj dan iz Knjige o Jobu, nema neku posebnu poveznicu s ovim svečanim događanjem dolaska relikvija sv. Franje. Međutim, ako malo zastanemo i bolje razmotrimo ovaj kratki tekst, koji je zapravo završetak Knjige o Jobu, primijetit ćemo kako je to prekrasno svjedočanstvo vjere jednog čovjeka, pravednika, velikog patnika, ali nadasve čovjeka vjere, koji se unatoč mnogim nevoljama, mnogim križevima života, nije pokolebao nego je ostao vjeran Gospodinu“, istaknuo je.

„To je jedan istinski opis prave vjere u Boga i upravo zbog toga pravi uvod u razmatranje o liku i životu svetog Franje. Jer upravo je i on bio nadasve čovjek neizmjerne vjere u svoga Gospodina. Ono što se vrlo jasno iščitava iz ovog kratkog

teksta iz Knjige o Jobu jest da moramo shvatiti kako vjera u Boga nije nešto što se samo može naučiti, nije nešto o čemu možemo čitati i nije nešto što je tek neka pobožna praksa, nego je to nešto puno više, a to je zapravo osobni iskreni susret dviju osoba, mene i moga Boga Stvoritelja, Spasitelja i Posvetitelja. I upravo to je rekao i Job. Bio je na velikim kušnjama kada su ga zadesile sve nedaće i nevolje koje je Bog dopustio da iskuša njegovu vjeru, ali onda na kraju zaključuje i krasna je ova njegova rečenica: *Po čuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oči moje vidješe.* Iako Job ni tada nije onim tjelesnim očima vidio Boga, no, nakon svega što je prošao, nakon svojih traženja odgovora na sve zlo što ga je snašlo, upravo to iskustvo, to traženje, to kucanje na Božje srce, dovelo ga je do tog osobnog iskrenog susreta s Bogom. Zato i kaže da je to bilo kao da ga je vidio vlastitim očima. Doista, vidio ga je očima svoje duše“, rekao je.

U nastavku je propovjednik rekao kako upravo takvu poruku daje i sam sv. Franjo. „Kad je, nakon mnogih nevolja, već posve bolestan oslijepio, kad je vidio da red poprima neke druge smjerove što nije očekivao, ostao je sam na brdu La Verni. To je bila njegova već šesta korizma molitve i posta. Tada on ne jadikuje, nego se obraća Bogu sa zahvalom i govori: *Ti si sam sveti Gospodin Bog. Ti si sama dobrota. Ti si ljubav.* On zahvaljuje Bogu za ono što je doživio, a to je mogao doživjeti jer se susreo s njime. Kao jedan opipljivi dokaz tog susreta svetog Franje s Isusom Kristom jest upravo i ova relikvija koju večeras imamo ovdje u ovoj našoj crkvi. Ono što nam poručuju sveti Franjo i njegova relikvija jest da se susret s Bogom ne događa, kako rekoh, onako usput i površno. S Bogom se ne može susresti samo nekim naučnim tehnikama, nekom tradicionalnom vjerom koja se zadovoljava možda samo održavanjem nekih vjerskih običaja, nego jednim potpunim predanjem i otvaranjem svoga srca za spremno vršenje njegove volje uvijek i u svemu“, zaključio je na kraju.

Ta relikvija, koja je izravno doticala tijelo sveca i njegovu ranu, proći će kroz nekoliko hrvatskih župa i franjevačkih samostana, a jedna od postaja je Sisak i samostan sv. Antuna Padovanskoga franjevaca konventualaca te župa sv. Josipa Radnika, gdje ovi redovnici djeluju skoro šezdeset godina. Povod ovom dolasku je zaključak godine rana sv. Franje uz osamstotu obljetnicu (1224.–2024.) otkada je sv. Franjo na svome tijelu primio stigme, svete znakove Kristova raspeća na križu, izvijestio je Ured za odnose s javnošću Sisačke biskupije.

HODOČAŠĆE S RELIKVIJOM SV. FRANJE ASIŠKOG ODRŽANO U SLAVONIJI

Četvrta etapa hodočašća s relikvijama sv. Franje Asiškoga održana je od 7. do 9. listopada 2024. godine u Slavoniji.

Relikvije je službeni pratitelj fra Vladimir Vidović u ponedjeljak 7. listopada izložio u Župi Bezgrešnog Srca Marijina u Vinkovačkom Novom Selu. Tijekom popodneva vjernici su imali priliku moliti pred relikvijom i utjecati se zagovoru sv. Franje. Osim župljana i Vinkovčana, u spomenu tu crkvu, prema riječima franjevac, došli su brojni vjernici iz Iloka, Šarengrada, Jankovaca, Osijeka, Vođinaca, Čepina, Dalja i drugih slavonskih mjesta.

Uslijedila je večernja misa, koju je predvodio fra Matija Antun Mandić u zajedništvu fra Vladimirom te brojnim župljanima i hodočasnicima.

Fra Matija Antun je na početku propovijedi pročitao kako su Franjina subrača opisala događaj dobivanja stigmi. „Večeras ovdje razmišljamo kako je Franjo zaslužio da bude nagrađen tim ranama“, rekao je te dodao da ih sigurno nije dobio zbog svoje fizičke ljepote, inteligencije, snage, poduzetnosti ili nekog drugog razloga, nego zahvaljujući srcu poslušnom Božjem glasu i otvorenom Božjoj volji.

Naglasio je da sv. Franjo želi posjetiti najprije na smisao ljudskoga života. „Svatko od nas je stvoren da bude slika i prilika Krista Raspetoga, samoga Boga u ovome svijetu. Smisao života svakoga od nas je da bude svet“, istaknuo je dodajući da je najveća Sotonina laž ta da čovjek ne može biti svet.

Propovjednik je na kraju potaknuo nazočne da se svakoga dana odreknu grijeha i zla, a predaju Bogu da bi se mogao proslaviti kroz njih.

U utorak 8. listopada relikvija je izložena u crkvi sv. Antuna u Vinkovcima, gdje su tijekom dana

također dolazili brojni hodočasnici. Svečanu večernju misu predslavio je fra Vladimir Vidović u zajedništvu s domaćim gvardijanom fra Josipom Blaževićem i vlč. Leonom N. Sagbohanom iz Benina, na službi u Kuševcu te s brojnim vjernicima.

Fra Vladimir je na početku propovijedi rekao okupljenima da će zajedno promišljati o tome zašto su uopće došli, potaknuvši ih da se zagledaju u život sv. Franje očima vjere. „Izvucimo poruku za naš život, onu stvarnost koju živimo u različitosti naših životnih poziva, naših životnih zvanja, opredjeljenja života kao takvoga, jer sveti Franjo Asiški, taj veliki svetac, veliki Božji ugodnik i danas je itekako aktualan“, poručio je.

Kazao je da vjernici vole svece, ali je upitno koliko ih nasljeđuju. „Ako ćemo biti iskreni prema samima sebi, mi volimo svece, ali zaziremo od svetosti. Mi volimo ono što oni predstavljaju, ali kao da zanemarujemo ili zaboravljamo put koji su oni prošli kako bi tu istu svetost ostvarili. Tako ćemo se diviti herojskim krepostima različitih Božjih ugodnika, osoba koje su stavljene na čast oltara, između ostalih, svetoga Franje, a hoćemo li nasljedovati ono što su oni proklamirali svojim životom? Imamo li hrabrosti, draga braćo i sestre, pogledati u tu istinu i suočiti se u svome životu s tom istinom?“, upitao je propovjednik.

Rekao je da postoje dva događaja koja su iznimno bitna u životu sv. Franje dodajući da je to ključ za razumijevanje života i djela svetoga Franje. Radi se o njegovom obraćenju i dobivanju stigmi, za koje je značajan Kristov križ. Tako je podsjetio na križ sv. Damjana pred kojim je Franjo čuo da ga Gospodin zove da popravi Crkvu i na križ na La Verni, kada mu se ukazao Raspeti Krist u liku Serafa i utisnuo svoje rane u njegovo tijelo.

Istaknuo je da je sv. Franjo molio da za života osjeti bol koju je Krist iskusio te da osjeti onu neizmjernu ljubav kojom je Isus gorio za čovjeka. Dodao je da time poručuje: „Čovječe, izađi iz tih svojih okvira, prihvati tu bol, patnju, žrtvu, taj križ koji ti je darovan jer taj križ te vodi u nebo. Taj križ je sredstvo tvoga spasenja kao što je sredstvo spasenja križ Kristov.“

„I u našim životima neprestano se u prožimanju bol i ljubav, samo jesmo li kadri prepoznati upravo te trenutke kao trenutke osobite milosti ili pohađanja samoga našega Spasitelja?“, upitao je propovjednik.

Naglasio je da su svi vjernici pozvani svjedočiti i donositi Isusa Krista svijetu. „Koliko si ti, dragi brate i draga sestro, spreman ići do tih granica? Koliko si spreman u svome životu žrtvovati sve kako bi donio Isusa i svjedočio tamo gdje jesi? Ne

toliko riječima, nego svojim konkretnim životom. Jesmo li spremni ugledati se u taj veliki primjer Franje iz Asiza?", zapitao se.

Potom je rekao da sv. Franjo govori o ljubavi koja nadilazi granice i ljudska poimanja. „Danas nemoj ostati samo na onoj plitkoj, primitivnoj razini puke znatiželje ili ne daj, Bože, nekog magijskog čina dolaska pred ovu relikviju, nego s vjerom i pouzdanjem pristupi da ono što je on živio ti primijeniš u svome životu“, upozorio je fra Vladimir u homiliji.

Liturgijsko pjevanje predvodili su domaći župni zborovi. Relikviji sv. Franje čast su iskazale i milosrdne sestre Svetoga Križa u srijedu 9. listopada u svom samostanu u Đakovu.

RELIKVIJE SV. FRANJE U MARIJINU SVETIŠTU U MOLVAMA

Dolazak relikvija sv. Franje u Marijino svetište jedinstven je događaj u povijesti ovoga svetišta i hodočasničkog mjesta mnogih vjernika ovdje u srcu Podravine u Molvama.

Duhovni program čašćenja relikvija sv. Franje započeo je molitvom franjevačke krunice te je svečano u procesiji unesena relikvija u župnu crkvu u prisutnosti mons. Josipa Mrzljaka, varaždinskog biskupa u miru, pratitelja relikvije fra Vladimira Vidovića, fra Zdravka Tube, župnika i gvardijana te prisutnih svećenika. Uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio mons. Josip Mrzljak uz koncelebraciji prisutnih svećenika i brojnih vjernika.

U svojoj je propovijedi biskup Mrzljak istaknuo: „Danas stojimo ovdje pred relikvijom sv. Franje, tkaninom, koja nas potiče na povezanost sa sv. Franjom, na to da idemo njegovim putem. Časteći je možemo se usmjeriti samo na jednu rečenicu koju je čuo od Gospodina: „Franjo, obnovi moju crkvu.“ Crkva smo mi, i tu Crkvu treba obnavljati. Svatko od nas može obnoviti sebe a to činimo dolaskom u crkvu, na sv. ispovijed, sada u čašćenju relikvije koja nas povezuje sa životom sv. Franje. Iz njegova života i mi možemo učiti: sv. Franjo je jedino imao Boga te je spoznao da se treba sam mijenjati iznutra, ali i Crkvu treba obnoviti iznutra. Prigoda je da razmislimo kako možemo obnavljati Crkvu u svojoj obitelji, mjestu, domovini. Ovo je milosni pohod relikvije sv. Franje koja je proputovala cijelu Hrvatsku i još će biti u nekim mjestima, i gdje god je bila okupilo se mnoštvo vjernika. Iznenađeni smo koliko nas je u ovoj podravskoj katedrali u kojoj nas je okupio

sam sv. Franjo i njegova jednostavnost. Molimo ga da nam pomogne u obnovi naše domovine, molimo sv. Franju za ovaj milosni dar obnove.”

Prije čašćenja relikvije sv. Franje fra Milan Gelo progovorio je vjernicima o samom značenju relikvije kao i o Franjinim stigmama. „Relikvije su znak zdrave kršćanske duhovnosti koje tijelo promatra u otajstvu Božje ljubavi. Osjećajući duhovnu povezanost s braćom Svetoga Samostana u Asizu, kojima zahvaljujemo na udijeljenoj dobroti, želimo prisutnost relikvija našega svetoga Utemeljitelja promatrati ponajprije kao poziv našim župljanima, ali i svim hodočasniciima da ga još bolje upoznaju, s njima postanu bliži i po njemu dođu Kristu.“

U ovom bogatom duhovnom programu sudjelovali su hodočasnici iz Virovitice, Bjelovara, Koprivnice, Čakovca, Varaždina i drugih dijelova sjeverozapadne Hrvatske.

RELIKVIJE SV. FRANJE ASIŠKOG DOČEKANE U ZAGREBU

Relikvija krvi sv. Franje Asiškog dočekan je u četvrtak 10. listopada 2024. u bazilici sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu.

Nakon svečane procesije s relikvijom, uslijedio je prigodni program te euharistijsko slavlje koje je predvodio župnik i rektor bazilike fra Ivan Marija Lotar u zajedništvu s brojnim svećenicima i vjernicima.

Fra Ivan je u homiliji nazočnima postavio pitanje što je pred njima rekavši da je to znak nade, znak da se može. „Može se postati svetim, velikim u Božjim očima! Sveci su nam u svojim relikvijama tiho svjedočanstvo beskrajne ljubavi Božje koja se proslavlja po slabosti ljudskoj. No, i po ljudskoj predanosti, otvorenosti Božjemu Duhu i Njegovim darovima, Njegovim plodovima“, istaknuo je.

Osvrćući se na liturgijska čitanja, rekao je da sv. Pavao upozorava „da se ne damo opčarati djelima tijela. Na koja djela se točno misli? Na uzdanje u vlastitu pravednost. O, kako se varamo mislimo li da se vlastitom umišljenom dobrotom i pravednošću možemo spasiti“, ustvrdio je dodavši da sv. Franjo uči da nema spasenja ni duhovnoga rasta bez Raspetoga.

„Isus nam je dao primjer požrtvornosti i sebedarja po križu do slave uskrsnuća. Drugoga puta nema. Kada malo bolje analiziramo svoj život, ništa vrijednoga u životu nismo stekli bez žrtve, bez odricanja. Kako bismo znali čega se i koga odreći, moramo dobro razvrstati prioritete u životu i pitati se danas: što je važno, tko mi je važan ili – bolje rečeno – bitan, bez koga ili čega ne mogu i ne želim biti?“, poručio je propovjednik.

Govoreći o naviještenom evanđeoskom ulomku, kazao je da brojni vjernici svoju vjeru žive iz puke navike ili običaja, a da nikada nisu ozbiljno zaronili u Božje dubine. „Sveti Franjo je uvijek podsjećao svoje suvremenike na dobrotu i blizinu Oca Nebeskoga. Čak i kada je doživio nerazumijevanje i privremeno odbacivanje od svoga zemaljskoga oca Petra, uvijek je znao da je Otac Nebeski tu uvijek za njega. Pitam se, imamo li mi tu svijest? U srži naše vjere je upravo taj odnos i ta svijest. S tim sve počinje i završava“, naglasio je.

Rekao je da je nedavno načuo kako se Bog „sigurno ne bavi našim svakodnevnim trivijalnostima. A čime bi se trebao baviti? Imam dojam da mi Boga previše humaniziramo, svodimo na čovjeka – što je teška sablazan i još veća glupost. Bog se bavi svime i svima i to mu nije problem za sve nas istovremeno činiti“, ustvrdio je te upitao koji dobar otac nije zainteresiran za svaki segment djetetova života. „Koji se to ne veseli svakom djetetovom uspjehu i ne žalosti svakom porazu? Koji to dobar otac ne suosjeća, ne oprašta, ne odgaja – ako treba i odrješitošću? Tako i naš Nebeski. Imam dojam da nam ponekad nedostaje 'evanđeoske bezočnosti' – beskrupoloznosti: sve dijeliti sa svojim Bogom, o svemu s Njime

razgovarati, nadahnuća Njegova Duha slušati – i poslušati“, istaknuo je fra Ivan.

Dodao je da tome poučava i sveti Franjo. „Mi fratri diljem svijeta, generacije i generacije Bogu posvećenih osoba; svih vremena, kontinenata, naroda, kultura i društvenih stanja, baš kao i vi vjernici koji s nama o Bogu učite, Boga slavite, duhovno rastete i Bogu se posvećujete; svi zajedno smo baštinici franjevačkoga pokreta, franjevačkoga duha i franjevačkoga puta u nebo! Činimo to i dalje, kao i do sada: zajedno“, zaključio je homiliju župnik Lotar.

Nakon misnog slavlja, vjernici su imali priliku častiti relikviju sv. Franje.

NADBISKUP KUTLEŠA PREDSLAVIO MISU POVODOM SVEFRANJEVAČKE PROSLAVE FRANJEVAČKIH JUBILEJA, TE U PRIGODI DOLASKA RELIKVIJA

Zagrebački nadbiskup i metropolit Dražen Kutleša predvodio je u petak 11. listopada 2024. euharistijsko slavlje u bazilici sv. Antuna Padovanskog na zagrebačkom Svetom Duhu prigodom dolaska relikvije krvi sv. Franje Asiškoga u Zagreb.

Suslavili su požeški biskup Ivo Martinović i krčki biskup Ivica Petanjak te brojni svećenici.

Na početku mise provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca fra Miljenko Hontić je pozdravio sve u ime domaćina, svetoduških franjevac konventualaca, kao i u ime organizatora proslave franjevačkih jubileja. Kazao je da je po sv. Franji svjetlo evanđelja obasjalo cijeli svijet. „Stoga smo u Vijeću franjevačkih zajednica zaželjeli da nam ova proslava bude novi poticaj i podsjetnik kako smo i sami pozvani odsijevati ljepotom evanđelja i vlastitoga poziva jer je svetost najljepše lice Crkve, kako je to rekao papa Franjo u svojoj apostolskoj pobudnici *Gaudete et exsultate*“, poručio je.

Nadbiskup Kutleša je na početku homilije rekao da je zahvalan i radostan što ima čast predvoditi euharistijsko slavlje na koje ih je okupilo obilježavanje osamstote obljetnice od kada je sveti Franjo primio stigme. „Vjerujem da je vaša prisutnost ovdje motivirana ponajprije životom svetoga Franje, njegovom silnom ljubavlju prema Isusu, kao i živom željom da iskusite pomoć njegova zagovora. Sveti Franjo bio je izniman Kristov

nasljedovatelj i štovatelj njegove muke, toliko da je i na svom tijelu zaslužio nositi znakove unutarnjeg jedinstva s Kristom. Stoga, ni nakon 800 godina, ovaj Svetac ne prestaje privlačiti vjernike, a intrigira i one koji su se udaljili od vjere ili je nikada nisu upoznali“, poručio je te dodao da će se nadahnuti na trima temama iz bogatstva života sv. Franje: zahvalnosti, pokori i mirotvorstvu.

Govoreći o zahvalnosti, podsjetio je da je Franjo, nakon što je primio stigme, izrekao molitvu pohvale Bogu. „U tom iznimnom trenutku svoga života cijelo je svoje biće pretočio u molitvu hvale. U njoj jednostavnim jezikom izražava ono što Bog jest u sebi i što je predstavljao njemu, siromašnom bratu, koji se volio nazivati 'ludom' i 'glasnikom Velikoga kralja'. Za Franju, Bog je sveti Bog koji stvara čudesa; on je jak i velik, trojstven i jedini, kralj neba i zemlje. On je svako i najveće dobro, živi i istiniti Bog. Očituje nam se kao sveta ljubav, mudrost, poniznost, blagost, ufanje i ljepota“, kazao je.

Nadalje je, osvrćući se na Franjino obraćenje, poručio da je milost u njemu započela svoje djelo nakon što ga je pogodila bolest koja ga je dovela do odbojnosti prema ispraznostima u kojima je uživao. „Privučen nutarnjim iskustvima, počeo je neprestano razmišljati o Kristovoj mucii i povlačiti se na samotna mjesta na molitvu. U molitvi je, malo po malo, s velikom jednostavnošću primao Božja nadahnuća. Riječi Svetog pisma ispunjavao je odmah i doslovno, a Bog je njegov život učinio tumačenjem svojih riječi, ponajprije o siromaštvu, koje je za Franju postalo ključna oznaka ljubavi prema Bogu“, istaknuo je zagrebački nadbiskup.

Potaknuo je nazočne vjernike da čašćenje relikvija svetoga Franje u svakome probudi duboku zahvalnost. „Neka zahvalnost bude naš temeljni životni stav i raspoloženje“, rekao je.

Potom je kazao da sv. Franjo zadivljuje svojom spremnošću za pokoru. „Franjina pokora nije bila puka isposnička vježba već plod čiste pažljive ljubavi prema Gospodinu. Ona proizlazi iz temeljnog raspoloženja duše, a to je u Franje beskrajna zahvalnost koja mu nije dopuštala pomisao da on nešto čini ili daruje Bogu, već da se odriče jer je on, dužnik preko svake mjere, obdaren svim dobrima“, naglasio je te dodao da danas mnogi u svetom Franji vide samo vesela brata koji se znao živo radovati stvorenjima, no ne uspijevaju razumjeti siromaštvo i pokoru kojima je podvrgavao svoje tijelo odbijajući blagodati ovoga svijeta.

„Za one kojima je kršćanstvo samo jedna od religija, mit ili filozofija, rane su problem, Kristov križ je pometnja, a ljubav koja završava na križu

je nepoznanica. Takvi će u ljubavi svetoga Franje prema prirodi hvaliti njegovu ekološku osviještenost, u njegovim pohvalama stvorenjima prepoznati bezličnu religioznost u kojoj svatko može pronaći sebe, a u ljubavi prema siromaštvu neki oblik anarhije. No, bez pokore i rana nema svetog Franje, kao što bez križa nema kršćanstva“, upozorio je propovjednik.

Potom se osvrnuo na mirotvorstvo sv. Franje rekavši da je njegovu poruku o miru pratio poziv na obraćenje. „U svijetu prepunom sukoba, čini se da više nitko ne čuje pozive na mir, upravo stoga što se ne želi čuti poziv na obraćenje, a još manje nešto poduzeti u vezi s njim. Žarišta ratnih sukoba koji se trenutno vode samo su odraz nereda koji vlada u ljudskim dušama i plod su duboke pohlepe te želje za utjecajem i moći. Pravi rat koji se vodi je onaj za ljudske duše i srca“, istaknuo je dodavši da je pomirenje moguće ako čovjek posjeduje makar tračak mira u sebi i iskrenu spremnost da se za njega založi.

„Sveti Franjo zadobio je stigme pri koncu svoga života, moleći za milost da u duši osjeti bol koju je Isus podnio u svojoj gorkoj mucii, kao i ljubav koja ga je nagnala da je za nas podnese. Relikvije koje danas častimo nama su znak Franjine ljubavi prema Isusu, samoj Ljubavi koja za Franju nikad nije dovoljno ljubljena. One su također znak Isusove ljubavi prema čovjeku koji mu velikodušno otvori svoje srce. Sve je pitanje ljubavi. Euharistijska žrtva koju slavimo najuzvišeniji je izraz Božje ljubavi i njegova sjedinjenja s nama ovdje na zemlji. Pripremimo svoje duše da naše predanje njemu bude potpuno, a naše pokajanje zbog propusta u ljubavi prema Bogu i bližnjemu iskreno, da ne bismo, iako domaći u vjeri, zaslužili prijekor koji je Isus nekoć uputio židovskim gradovima“, zaključio je nadbiskup Kutleša.

Na kraju misnoga slavlja, nazočnima se obratila predsjednica Vijeća franjevačkih zajednica s. Darija Jovanović zahvalivši Bogu na sv. Franji i obljetnicama koje obilježavaju. Zahvalila je također nadbiskupu Kutleši na upućenim riječima, biskupima Martinoviću i Petanjku te svima dru-

gima koji su omogućili i sudjelovali u obilježavanju franjevačkih jubileja. Rekla je da Isus i danas svima poručuje: „Idi, kreni, učini nešto za druge. Ne misli samo na sebe, ne budi sebičan, jer ono što egoistički skupiš samo za sebe, nestaje s tobom, li ono što drugima velikodušno i iz ljubavi daruješ, ostaje trajno.“

Nakon završnog blagoslova, vjernici su imali priliku iskazati čast relikviji krvi sv. Franje Asiškoga.

Liturgijsko pjevanje predvodio je Mješoviti zbor franjevačkih provincija iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine.

NA HKS-U ODRŽAN ZNANSTVENI SIMPOZIJ POVODOM PROSLAVE FRANJEVAČKIH JUBILEJA

Na Hrvatskome katoličkom sveučilištu u Zagrebu održan je u petak 11. listopada 2024. znanstveni simpozij povodom proslave 800. obljetnice stigmatizacije sv. Franje te ostalih franjevačkih jubileja.

Simpozij je započeo pozdravnim govorom s. Darije Jovanović, predsjednice Vijeća franjevačkih zajednica u Hrvatskoj i BiH, koji je organizirao simpozij. U ime Odbora za proslavu franjevačkih Jubileja skupu se obratio predsjednik Odbora fra Miljenko Hontić, dok je program vodila Tanja Maleš.

Na Simpoziju su bila nazočna i dvojica franjevačkih biskupa, krčki biskup Ivica Petanjak i požeški biskup Ivo Martinović, koji je pozdravio okupljene.

Predavanja su održali Renato Matić („Od inspiracije do institucije“), s. Valerija Kovač („Sv. Franjo Božji čovjek za današnje vrijeme“), fra Ante Bekavac („Aktualnost Franjinog Pravila danas“),

s. Marija Pehar („Jedinstveno otajstvo Boga u Utjelovljenju i Križu“), fra Bojan Rizvan („Greccio – otajstvo utjelovljenja – Euharistija“), fra Marinko Pejić („Stigmatite, po njegovim ranama smo izliječeni“), fra Ivan Šarčević („Pjesma stvorova“) i s. Ivanka Mihaljević („Odsijevati ljepotom evanđelja i našega franjevačkog poziva“).

Za sve prisutne sudionike znanstvenog simpozija pučka kuhinja Doma sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu priredila je ručak te su sudionici na taj način podržali karitativno djelovanje pučke kuhinje.

Dan ranije, u četvrtak 10. listopada, relikvije sv. Franje „hodočastile su“ u Samostan Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije u Dubravi. Ondje je upriličeno molitveno bdjenje, koje je predvodio ministar Hercegovačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije fra Jozo Grbeš. Tekstove razmatranja o franjevačkom Pravilu, jaslicama, stigmama, Pjesmi stvorova i *tranzitusu* (obredu preminuća sv. Franje) priredio je Stjepan Lice.

Franjevačke obitelji od 2023. do 2026. obilježavaju velike franjevačke obljetnice: 2023. osamsto godina Franjevačkog Pravila i Božića u Greciju, 2024. godine 800. obljetnicu dara stigmati, 2025. isti jubilej za Pjesmu stvorova, a 2026. osamsto godina preminuća sv. Franje.

Proslava spomenutih franjevačkih jubileja u Zagrebu, od 10. do 11. listopada, održana je pod geslom „Osam stoljeća svjetlo Evanđelja po tebi, Franjo, svijet obasjava!“.

RELIKVIJE SV. FRANJE ASIŠKOG STIGLE U PULU

Relikvije sv. Franje Asiškog stigle su u subotu 12. listopada u samostansku crkvu sv. Franje Asiškog u Puli.

Relikvije su unesene u samostansku crkvu u procesiji u rukama gvardijana fra Đure Hontića. Po unošenju relikvija u crkvu uz pjesmu „Od sva se četiri vjetra“, gvardijan fra Đuro je zapjevao prigodni himan. Uslijedila je molitva večernje, koju je predvodi fra Mateo Vujčić, a zatim je službeni pratitelj relikvija u Hrvatskoj fra Vladimir Vidović pročitao izvješće brata Ilije o ranama i preminuću serafskoga Siromaška iz Asiza te prigodno pojašnjenje o relikvijama i praksi njihova čašćenja u Crkvi.

Istaknuo je kako se u srebrnom relikvijaru iz 17. stoljeća, koji je za tu prigodu stigao iz svetog Samostana u Asizu, nalazi relikvija I. i II. stupnja.

Dvije godine prije smrti, dakle 1224., o blagdanu Uzvišenja sv. Križa, na brdu La Verna, sv. Franjo je primio stigme, rane poput Kristovih, koje je nosio do smrti. Te su rane krvarile te se u relikvijaru nalazi dio tkanine natopljene njegovom krvlju. Brojnost vjernika koji su dočekali relikviju u raznim mjestima diljem Hrvatske nepobitni su dokaz da je poruka života sv. Franje i dalje aktualna, istaknuo je, među ostalim, fra Vladimir.

Izmoljene su potom Litanije sv. Franje Asiškog te Radosna otajstava krunice. Uslijedilo je misno slavlje, koje je predvodio generalni vikar Porečke i Pulske biskupije preč. Rikard Lekaj, uz suslavlje više svećenika. Na početku propovijedi, preč. Lekaj je zahvalio na pozivu da predvodi to svečano misno slavlje uz relikvije sv. Franje u tom povijesnom franjevačkom samostanu. Posvijestio je kako je svaka misa milosni trenutak, susret sa živim, uskrsnim Kristom, kojeg treba doživjeti kao što je uživao u tom susretu i sveti Franjo Asiški, koji je sav svoj život predao Kristu.

„Svi znamo njegov život, njegovu povijest prije i poslije obraćenja. Upravo dok se nalazio u bolesti, započinje proces obraćenja kada ulazi u molitvu, kada kroz molitvu proživljava pročišćenje, a na poseban način razmatrajući Božju riječ, njegov život se počinje mijenjati, doživljava preobraženje. I mi smo danas slaveći ovu euharistiju i zahvalni Bogu na ovom milosnom daru ovdje da možemo biti dio ovog događaja u našem gradu, u našoj biskupiji, pozvani da se poput sv. Franje predamo Kristu, da se zaljubimo Gospodina i da živimo s Njim, da ga slijedimo poput sv. Franje“, istaknuo je.

Govoreći o tome kako je sv. Franjo shvatio nasljedovanje Krista, preč. Lekaj je podsjetio kako je pri kraju života njegovo tijelo bilo obilježeno ranama Isusa Krista. „Te rane su znak ljubavi koju je Bog darovao čovjeku preko svoga Sina Isusa Krista, preko trpljenja, preko križa, preko boli, preko rana koje su krvarile, i te rane je u svome tijelu nosio jedno vrijeme i sv. Franjo, jer je razmatrao Kristovu muku, kroz ove rane iskusio je Božju ljubav. I mi možemo danas dotaknuti ovu krv kao znak Božje ljubavi, ljubavi koju Bog daruje sva-

kome od nas. No mi imamo nešto više od ovog relikvijara i relikvije sv. Franje. Najveći znak Božje ljubavi je upravo ono što mi sada slavimo u svetoj euharistiji u kojoj nam Bog daruje svoga Sina Isusa Krista. Ali, često nismo svjesni ove istine, nismo svjesni da mi imamo tu milost i dar da možemo u svome tijelu, u svome srcu primiti živoga Krista“, rekao je, među ostalim, propovjednik.

„Molimo za dar vjere, da vjerujemo u Krista uskrsloga koji je živ, koji nam se daruje po sakramentu svete euharistije, koji želi promijeniti naš život, koji nas želi posvetiti da budemo sveti. Sveti Franjo i danas je aktualan. I danas je prisutan u Crkvi, i danas, nakon 800 godina je magnet za mnoge mlade, mladiće i djevojke koji slijede njegov primjer i život“, rekao je preč. Lekaj.

Po završetku misnoga slavlja okupljeni vjernici imali su prigodu za osobno štovanje relikvije sv. Franje. Misu je animirala Grupa „Oton“. U nedjelju 13. listopada relikvijar se nalazi u pulskoj župi sv. Ivana Krstitelja, na misi u 9 te na misi u 11 sati, koju predvodi porečki i pulski biskup Ivan Štironja.

BISKUP ŠTIRONJA U PULI KOD SVETOG IVANA POVODOM DOLASKA RELIKVIJA SV. FRANJE

Relikvije sv. Franje Asiškog bile su izložene na javno štovanje u nedjelju 13. listopada na misama u 9 i 11 sati u župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja. Misu u 11 sati predvodio je porečki i pulski biskup mons. Ivan Štironja.

Nakon svečane ulazne procesije, u kojoj je relikvijar nosio službeni pratitelj relikvija u Hrvatskoj fra Vladimir Vidović, na početku je okupljenima riječ pozdrava i dobrodošlice uputio župnik Župe sv. Ivana Krstitelja fra Đuro Hontić.

Biskup Štironja se na početku homilije obratio okupljenim krizmanicima te ih ohrabrio neka ustraju u plodonoj pripremi za primanje sakramenta potvrde. Obratio se pohvalom i roditeljima krizmanika što su dopratili svoju djecu u crkvu rekavši kako im „mogu dati sve, ali ako ih ne pouče kako živjeti u blizini Božjoj i kako izgraditi sebi vilu na nebu, sve će biti uzalud“.

„Današnja liturgijska čitanja u središte naše vjerničke pozornosti stavljaju mudrost i razboritost, prva dva dara Duha Svetoga među onih sedam koje kršćanin-katolik prima po sakramentu svete potvrde“, podsjetio je biskup. „Danas je prigoda da časteći relikvije sv. Franje molimo za

naše krizmanike, kao i za sve naše mlade i djecu, da ne zaborave vrijednost darova Duha Svetoga, da svi skupa koristimo te milosne darove i njima oplemenimo svijet i društvo u kojemu živimo“, izjavio je biskup Štironja.

„Mudrost je sposobnost prosuđivanja, vrednovanja i biranja neprolaznih i vječnih vrijednosti. Mudrost je razlikovanje dobra od zla. To je test koji pokazuje stvarno stanje pojedinca, obitelji, zajednice i naroda“, pojasnio je propovjednik. „Zahvalni smo Bogu što još uvijek ima ljudi koji nisu izgubili sposobnost mudrosti i razbora. Posebna je radost uočiti mlade ljude, pojedince kao i obitelji, koji ne zaboravljaju na vječne i neprolazne vrijednosti nego ih radosno žive i prenose na svoju djecu“, nadodao je.

Osvrnuo se zatim na materijalnu navezanost, citirajući sv. Pavla u Poslanici Timoteju, „korijen svih zala jest srebroljublje, njemu odani, mnogi odlutaše od vjere i sami sebe isprobadaše mukama mnogima. A ti se, Božji čovječe, toga kloni!“ (1 Tim 6, 10-11), te je je s tim povezao netom pročitani ulomak iz Evanđelja po Marku o mladiću koji, oduševljen novim naukom dolazi pred Isusa i pita što mu je činiti kako bi baštinio život vječni. „Isus, ga hvali što vrši zapovijedi, ali ga uz to šalje da ide, da učini korak naprijed, da proda sve što ima i podijeli siromasima, na što se, prema riječima sv. Marka, mladić 'smrkne i ode žalostan jer imao je velik imetak“, rekao je biskup te zaključio kako „taj bezimni mladić može biti bilo tko od nas te smo svakodnevno na testu razboritosti i mudrosti, svakodnevno smo u prigodi opredjeljenja za vječne ili prolazne vrijednosti“.

Biskup je povezao i dolazak relikvija s evanđeljem rekavši da je „i Franjo bio mladić stavljen na kušnju pred kojim se smiješio put bogatstva i materijalnog prosperiteta, što mu je jamčio imetak bogata oca trgovca i majke plemkinje. No, taj bezimni mladić postao je vrlo poznat zahvaljujući svom mudrom opredjeljenju i odazivu na Isusov poziv.“

„Kao veliki zaljubljenik u mudrost Božju na prvo mjesto je stavio vječno spasenje, neprolaznu vječnu sreću i vječni život“, naglasio je propovjednik te je napomenuo kako je sv. Franjo „nebeske, neprolazne i vječne vrijednosti stavio ispred propadljivih zemaljskih vrijednosti, te se upustio u duhovnu avanturu i postao bogataš u očima Božjim.“

O brojnoj sljedbi sv. Franje biskup je posvijestio kako su „značenje i vrijednost te avanture prepoznali brojni mladići i djevojke koji su mu se pridružili u duhovnom pozivu i obnovi Crkve. Sreće ih se na svakom koraku, i u ovom našem

gradu i prepoznamo ih kao Franjine sinove i kćeri, kojima zahvaljujemo za sveukupnu angažiranost u Crkvi Kristovoj.“

Biskup je nadalje izrekao podulji osvrt na društvene i moralne okolnosti vremena sv. Franje i današnjice. „Franjino vrijeme, vrijeme je velikih feudalnih razlika koje su obilježavale svako društvo pa i ovo naše današnje. I naše društvo, kako ga god nazivali, ne znam kojim biranim modernim i profinjenim riječima, ono ostaje zemaljsko i prolazno, podložno truleži poput čovjekova tijela. Nikakve izmišljene čovjekove ideologije i svjetonazori neće promijeniti Božje naravne postavke. Što se čovjek više upliće u Božje zakone, samo će dublje padati i zaplitati se u mrežu iz koje neće znati izaći. Zato nam je potrebna duhovna obnova, potreban nam je preporod utemeljen na Evanđelju i evanđeoskim aksiomima i metodama“, poručio je.

„Svako vrijeme pa i ovo naše potrebno je entuzijasta poput sv. Franje, tih potpunih zaljubljenika u Evanđelje, za svijet luđaka i čudaka ali za Isusa istinskih apostola vjere, nade i ljubavi“, rekao je biskup i zaključio da „samo oni mogu obnoviti Kristovu i Franjinu Crkvu. 'Lude svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake' (1 Kor 1, 27).“

„Svi smo iskusili kako izgleda svijet kad nestane struje, pogotovu kad se to dogodi usred mrkne noći. Molimo sv. Franju da u našim srcima, u našim obiteljima i u našem društvu ne ponestane struje Božje milosti koja struji našim životima i daje nam snagu da očima vjere promatramo sebe i svijet oko sebe. Utecimo se sv. Franji da nam Bog po njegovu zagovoru podari mladiće i djevojke koji će poput njega u nesebičnu služnju Bogu i naviještanjem Evanđelja popraviti sve pukotine koje zahvaćaju naše obitelji i Crkve. Sv. Franjo, moli za nas“, zaziv je kojim je biskup zaključio promišljanje.

Po završetku misnoga slavlja okupljeni su vjernici imali mogućnost iskazati osobno štovanje relikviji Serafskoga Oca Franje.

Liturgijsko pjevanje predvodio je župni zbor pod ravnanjem Vedrana Vojnića te uz instrumentalnu pratnju Gorana Pitinca.

CRES: VJERNICI ISKAZALI ČAST RELIKVIJI SV. FRANJE ASIŠKOG

Vjernici okupljeni u crkvi sv. Frane u Cresu iskazali su u nedjelju 13. listopada 2024. godine čast relikviji krvi sv. Franje Asiškog.

Program čašćenja relikvija započeo je svečanim dočekom, nakon kojeg je relikvijar preuzeo domaći gvardijan fra Vladimir Glavaš i unio ga u crkvu. Uslijedila je franjevačka pobožnost koju su predvodili članovi mjesnog bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda.

Potom je slavljena misa, koju je predvodio pratitelj relikvije fra Vladimir Vidović u zajedništvu s četvoricom svećenika i nazočnih vjernika.

Fra Vladimir je u homiliji rekao da je zanimljivo kako je netko tko je živio prije 800 godina i danas aktualan. „Ta je činjenica fascinantna. Jednostavno nadilazi naš razum, našu pamet kada se zaustavimo i promišljamo o svetom Franji, o osobi koja je ostavila neizbrisiv trag“, poručio je prisutnima dodajući da nisu došli da bi se divili i veličali život Franje Asiškoga. „Zapamtite to. Mi smo ovdje došli kako bismo vidjeli i oživjeli, kako bismo se nadahnuli tim primjerom njegova života, ali kako bismo mi u svom životu također, poput svetoga Franje, ostavljali neizbrisive tragove dobrote, ljubavi, prijateljstva, svega onoga što je ovaj Asiški Siromašak itekako živio“, istaknuo je.

U tom kontekstu, upitao je u čemu je onda „tajna“. „Tajna je vrlo jednostavna. Zato što je ovo što smo mi danas pročitali – evanđelje, radosnu vijest – sveti Franjo živio. To je tajna“, ustvrdio je kazavši da Pravilo Reda male braće i danas jest opsluživati, odnosno živjeti evanđelje. „Živjeti evanđelje. Ništa lakše izreći, ali ništa teže primijeniti u život“, naglasio je fra Vladimir.

Osvrćući se na naviještena liturgijska čitanja, rekao je da je Božja riječ uvijek živa i djelotvorna te da vjera nije statična nego dinamična. Istaknuo je da mladiću iz evanđelja, koji je pitao Isusa što treba činiti da bi baštiniio život vječni, s razlogom nije navedeno ime. „To je svatko od nas. Ime nije navedeno da bismo se mi u njemu prepoznali. Ali što Isus govori mladiću, to govori tebi i meni, govori svakome od nas koji smo večeras ovdje“, upozorio je.

Kazao je potom da novac i materijalno bogatstvo nisu problemi sami po sebi. „Problem su različite navezanosti koje mi natovarimo sami sebi u svome životu i ne damo si disati. To su oni okovi koje napravimo sami sebi. Isus te po današnjem evanđelju poziva da se toga oslobodiš. Pozvao je identično Franju iz Asiza i on je to shvatio, draga braćo i sestre, i zato je velik. Zato ga danas častimo, zato se nadahnjujemo njegovim primjerom. No, jesmo li spremni prihvatiti to njegovo odricanje?“, upitao je propovjednik.

Također je rekao da je život sv. Franje obilježen s dva križa. „Križ na početku njegova života s Bogom jest onaj križ koji mi u franjevačkoj duhovnosti nazivamo križem Svetoga Damjana. Poznato vam je to raspelo? To je onaj križ pred kojim je kleknuo mladić Francesco u Italiji i zavapio: ‘Gospodine, što ti želiš da ja učinim?’“, poručio je te upitao nazočne kada su posljednji put kleknuli i iskreno pitali: „Bože, što ti želiš da ja učinim?“

Drugi križ koji je istaknuo odnosi se na dobivanje stigmi. „To je ovaj križ koji nas je danas okupio, Raspeti koji mu se ukazao u liku anđela dvije godine prije njegove smrti. Je li Franjo želio stigme? Odgovor je: ne, nikada. On je želio dvije milosti, kako je zapisano u franjevačkim izvorima, i to smo otisnuli na spomen sličicu koju će poslije, kada bude prigoda za osobno čašćenje relikvije, svako od vas dobiti. Molio je dvije milosti: da iskusi bol koju je Spasitelj trpio kada je visio na križu i da iskusi ljubav koju je Spasitelj imao prema svakom čovjeku, svakom stvorenju. Bol i ljubav koji se sjedinjuju u slici križa, draga braćo i sestre, sastavni su dio našega života“, naglasio je dodavši da čovjek u svojoj sebičnosti bježi od križa i boli, a značenje ljubavi je potpuno iskrivio.

Fra Vladimir je poručio da križ i ljubav označavaju put nasljedovanja Isusa Krista. „I ponovno nailazimo na te utješne riječi iz današnjeg evanđelja koje smo čuli. Tko ide za Isusom, i ako ostavi sve, imat će stotruko i kuća i braće i sestara. No, zaboravljamo jednu riječ koja je ključna za ovo – da će sve to biti s progonstvima. Ali ćemo baštiniti život vječni. I zato je ta Kristova riječ živa i djelotvorna. Zato je aktualna“, kazao je.

Na kraju je istaknuo da su vjernici snagom sakramenta krštenja pozvani uvijek upućivati na Krista. „Ako to nismo do sada činili, sad je trenutak da to promijenimo, da u svome životu poput sv. Franje ostavljamo tragove dobrote, ljubavi, opraštanja, poniznosti i malenosti, ali neka to budu evanđeoski tragovi koji će upućivati na Isusa Krista, a ne na nas“, zaključio je.

Nakon mise, župljani i hodočasnici su osobno iskazali štovanje relikviji sv. Franje.

MARIJA FEST – MOLVE

U Marijinu svetištu u Molvama 13. listopada 2024. u organizaciji Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije i Nacionalnog centra Udruge Vojska Bezgrešne održan je *Marija fest* – susret mladih Varaždinske biskupije.

Sve prisutne na početku susreta pozdravio je fra Zdravko Tuba, župnik i čuvar svetišta, izrazivši dobrodošlicu i radost što se 21. put mogu zajedno okupiti u blizini Majke Marije.

Nagovor prema ovogodišnjoj temi susreta mladih *Kao što mornari idu k luci vođeni sjajem zvijezda, tako i kršćani idu k nebu vođeni Marijom* (sv. Toma Akvinski), održao je vlč. Matija Filipović, predstojnik Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije. Mladi su nakon kateheze sudjelovali u radu u skupinama, igri i kvizu. Ujedno, imali su priliku pristupiti sakramentu sv. ispovijedi te su zajedno molili kronicu.

Euharistijsko slavlje predslavio je vlč. Mišel Kovačević, osobni biskupov tajnik i predstojnik Ureda za katoličke škole, a u koncelebraciji su bili vlč. Matija Filipović, vlč. Miro Denac, vlč. Andrija Botković i fra Zdravko Tuba.

U svojoj je propovijedi vlč. Mišel Kovačević potaknuo mlade na razmišljanje o onome što nam je činiti da bismo postigli život vječni, o čemu govori današnje evanđelje. Bogati mladić imao je sve, ali je i dalje osjećao da mu nešto nedostaje.

Ući u kraljevstvo nebesko moguće je bez tereata koje nas opterećuje, što znači imati ispravnu perspektivu i stav prema zemaljskom bogatstvu. Ovo nas vodi pravom življenju vjere i života. Poput mladića iz evanđeoskog odlomka i mi trebamo činiti isto; živjeti prema Božjim zapovijedima te odbacivati navezanost na materijalno koje može biti teret za naš duhovni život, pojasnio je propovjednik te potaknuo mlade da je na ovom putu oslobađanja Marija primjer i vođa. U njezinu svetištu se nalazimo i ne bojmo se uzeti Mariju za uzor života u potpunom povjerenju i predanju Bogu. To je put prema vječnom životu, na koji smo svi pozvani, istaknuo je u svojoj propovijedi vlč. Mišel.

Zahvaljujemo organizatorima susreta, svim mladima koji su sudjelovali, zboru mladih iz Varaždinske biskupije koji je animirao euharistijsko slavlje i svećenicima koji su bili na raspolaganju za sakrament sv. ispovijedi.

Hvala našem nebeskom Ocu na svim darovima nam milostima te svoj život stavljamo pod zaštitu Majke Božje Molvarske.

DUHOVNA OBNOVA ODRŽANA U VINKOVcima

Povodom 800 godina obilježavanja Kristovih rana, stigmi, koje je sveti Franjo Asiški čudesno zadobio na svom tijelu na talijanskoj gori La Verni, u samostanskoj crkvi sv. Antuna Padovanskog u Vinkovcima, održana je trodnevna duhovna obnova, od 11. do 13. listopada 2024., pod nazivom “Uspon na goru La Verna”. Voditelji i animatori duhovne obnove bili su članovi Vinkovačke evangelizacijske zajednice (VEZ) pod vodstvom gvardijana vinkovačkog samostana fra Josipa Blaževića. Oko pedesetak sudionika iz Vinkovaca i okolice kroz molitvu, prigodne kateheze, osobna svjedočanstva, pjesmu i slavljenje, imali su priliku upoznati se i vježbati kršćanski put savršenstva prema uputama sv. Bonaventure. U svom djelu “Put duha k Bogu” sv. Bonaventura je opisao tri puta po kojima se čovjekova duša uzdiže dragom Bogu: putem čišćenja, putem prosvjetljenja i putem sjedinjenja. Put čišćenja treba dovesti dušu do mira, put prosvjetljenja do sjaja istine, a put sjedinjenja do ljubavi.

Prvog dana duhovne obnove, nakon uvodne molitve i riječi pozdrava fra Josipa, sudionici su mogli slušati prigodnu katehezu o vlastitom identitetu i otkrivanja samoga sebe u stvorenom svijetu. Nakon kateheze održana je vježba o potresu čovjekova života, koja je imala zadatak uvesti sudionika u dubinu svoga bića, kako bi pro-

mislio o posljedicama potresa svoga života i sve svoje rane donio pred Isusa Krista, koji jedini može sanirati čovjekov život. Nakon vježbe uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio fra Josip u čast Rana sv. Franje. Potom je uslijedio scenski prikaz života sv. Klare, koja je svoj život u potpunosti posvetila Bogu. Prvi dan duhovne obnove zaključen je euharistijskim klanjanjem.

Druga dana duhovne obnove održane su tri kateheze: o grijehu; spasenju; vjeri i obraćenju. Nakon kateheza uslijedila su svjedočanstva dvoje mladih iz Vinkovačke evangelizacijske zajednice, koji su se nakon susreta s Raspetim Kristom obratili i odlučno krenuli u novi život, poput sv. Franje Asiškoga, šireći svoju vjeru, ljubav i evanđelje. Sudionike duhovne obnove toga dana posebno je dirnuo primjer iz Auschwitzta, gdje je u logoru smrti sv. Maksimilijan Kolbe dao svoj život za čovjeka i tako ih potaknuo na razmišljanje o tome. U prigodnoj vježbi sudionici su za sebe mogli odgovoriti što bi oni učinili i kako bi se osjećali da su na mjestu spašenog čovjeka za kojega je Kolbe dao svoj život. Uz tu vježbu tijekom dana održane su još dvije duhovne vježbe na temu milosrdnog oca iz Lukina evanđelja i temu o sestrici smrti, u kojoj su sudionici morali pripremiti svoj posmrtni govor. Nakon kateheta, svjedočanstva i vježbi, uslijedilo je euharistijsko klanjanje za vrijeme kojeg se molila Gospina krunica. Nakon klanjanja uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je u čast svetog Franje i Božića u Grecciu predvodio fra Josip, a pjevanje je vodio zbor Vinkovačke evangelizacijske zajednice zajedno s poznatim glazbenikom duhovne glazbe Lukom Balvanom. On je te večeri održao duhovni koncert kojim je zaključen drugi dan duhovne obnove.

Trećega dana duhovne obnove sudionici su imali priliku poći putem sjedinjena, gdje su u vježbi pomoću kontemplacije u tišini meditiranja pokušavali svoju dušu spojiti s Bogom. Bila je to ujedno i prilika da po uzoru na sv. Franju u prirodi, uz cvrkut ptica i šum lišća u parku vinkovačke Meraje, dođu do Boga. Nakon kontempla-

tivne vježbe uslijedila je posljednja kateheza o Duhu Svetom i euharistijsko slavlje kojim je završena trodnevna duhovna obnova u Vinkovcima.

Na koncu svega fra Josip se zahvalio svim sudionicima duhovne obnove i čestitao članovima Vinkovačke evangelizacijske zajednice na prvoj njihovoj zajedničkoj duhovnoj obnovi. "Bila je ovo jedinstvena prigoda da uz pjesmu, molitvu, klanjanje i slavljenje dopustimo Isusu da dotakne sve naše rane. Došli smo k Isusu Kristu, iscjelitelju naših rana, vjerujem da je ih je on sve na vama dotaknuo i iscijelio", rekao je između ostalog fra Josip Blažević.

FRA PERO DŽIDA ODRŽAO DUHOVNE VJEŽBE ZA RAVNATELJE I DJELATNIKE CARITASA IZ BIH I RH

Ovogodišnje duhovne vježbe, po drugi put su bile zajedničke za ravnatelje i djelatnike Caritas u BiH i RH, kod otaca karmelićana na Buškom jezeru kod Tomislavgrada, a svojim zajedništvom i sadržajem bile su duhovno obogaćenje pod vodstvom franjevca konventualca fra Pere Džide.

U poznatom Duhovnom centru otaca karmelićana „Zidine: Karmel sv. Ilje“ na Buškom jezeru kod Tomislavgrada, ispunjenim klimom dobrodošlice, te širinom srca otaca karmelićana prema planu i dogovoru dvojice nacionalnih ravnatelja mons. Tome Kneževića i fra Tomislava Glavnika, predvođenih franjevcem konventualcem fra Perom Džidom, 25 djelatnika iz Caritas u BiH i RH, obavilo je po drugi put zajedničke duhovne vježbe od petka u podne, 25. listopada, pa do nedjelje popodne, 27. listopada 2024. godine. Voditelj ovogodišnjih duhovnih vježbi bio je fra Pero Džida uz sudjelovanje nacionalnog ravnatelja mons. Tome Kneževića, zbog bolesti izočnoga fra Tomislava Glavnika, i nad/biskupijskih ravnatelja iz obje zemlje: mons. Miljenka Aničića (Banja Luka) i gosp.

Ante Šole (Varaždin). Riječi dobrodošlice na početku i zahvale na kraju duhovnih vježbi ovogodišnjem voditelju fra Peri Džidi, biskupijskim ravnateljima i svim djelatnicima iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske izrekao je u ime Caritasu u BiH i Caritasu u RH mons. Tomo Knežević.

I ovogodišnje duhovne vježbe, kao i svi drugi duhovni sadržaji tijekom cijele godine, u vremenu nakon većih i manjih posljedica poplava u Središnjoj Bosni (Vrhbosanska nadbiskupija: Fojnica, Kreševo, Kiseljak preko Visokog do Vareša) i Sjevernoj Hercegovini (Mostarsko-Duvanjska biskupija: dio Jablanice i Konjica i Vrhbosanska nadbiskupija: dijelovi općina Jablanica i Konjica) s molitvom za sve koji su izgubili živote i pretrpjeli teška materijalna razaranja i ljudske stresove i boli, bili su prilika da svi na trenutak zastanu i pomole se, duhovno obnove, okrijepe i obogate kako bi još kvalitetnije i odgovornije nosili svoj dio odgovornosti u svim karitativnim ustanovama, na svim mjestima i u svim aktivnostima Caritasu na bosanskohercegovačkom prostoru i prostoru Republike Hrvatske. Ovogodišnje duhovne vježbe bile su prilika za osobni duhovni i karitativni rast, međusobno upoznavanje i druženje, posebno u građenju ljudskoga, kršćanskog, karitativnog i hrvatskog zajedništva, posebno zahvale Hrvatskom Caritasu i svim dobrim ljudima i ustanovama u Crkvi i u društvu u Republici Hrvatskoj za sve što su do sada učinili za stradala područja i ljude u područjima zahvaćenim razornim poplavama. Pripadnost raznim Caritasima i njihovim karitativnim ustanovama, bez obzira na ljudske granice, bile su dodatno obogaćenje za sve na- zračne djelatnike.

Karmel na Buškom jezeru jedinstveno je mjesto koje kao građevina i svojim cjelokupnim okruženjem i okolišem, uz karmelsku duhovnost i pokazanu širinu prisutnih otaca karmelićana, posebno tijekom osobne ispovijedi, svima je pružio kvalitetne preduvjete za osobni duhovni rast, ne samo djelatnicima Caritasu u BiH i RH, nego svima koji traže Božju blizinu u karmelskom duhu i ozračju.

Voditelj ovogodišnjih duhovnih vježbi, franjevac konventualac fra Pero Džida, temeljem svoga svećeničkog i redovničkog iskustva i darova koje mu je dobar Bog podario, bio je u prilici izreći kroz riječ i pisane priloge sve ono što mu je na srcu i duši bogatim svećeničkim i redovničkim životom, i to svim djelatnicima raznih ustanova i službi Caritasu u BiH i RH na svim razinama. U nedjelju, posljednjeg dana duhovnih vježbi u središtu je bilo euharistijsko slavlje s narodom u samostanskoj crkvi, koje je predvodio ovogodišnji voditelj duhovnih vježbi franjevac konventualac fra Pero Džida u prelijepoj samostanskoj crkvi koju je svojim vjerničkim i umjetničkim doprinosom i bogatstvom osmislio umjetnik i kipar sin Duvanjskoj kraja gosp. Ilija Skočibušić, a čiji liturgijski doprinosi dolaska pape Franje u Sarajevo i u Bosnu i Hercegovinu 2015. godine krasi vitrine karmelskog samostana Sv. Ilije na Buškom jezeru: kalež s patenom, procesijski križ i svijećnjaci.

Sva razmatranja i sve homilije za vrijeme euharistijskih slavlja bili su veliko duhovno obogaćenje kroz novo svjetlo u aktualiziranju svih sadržaja u svakodnevnicima svih djelatnika Caritasu u BiH. Sva razmatranja i sve duhovne sadržaje fra Pero je u pisanom obliku pripremio i poslao u Caritas BiH i osobno podijelio, kako bi svi sudionici sve sadržaje imali kao veliku duhovnu pomoć za vrijeme duhovnih vježbi i nakon njih. U središtu je bila tema: „Analizirati, promotriti dosadašnji život i položiti račun samome sebi prije nego ćemo to jednoga dana učiniti pred Gospodinom“, s podtemama: Rendgen Duha Svetoga, Restauracija i revizija života, Uđimo u šutnju i samoću, Za slobodu nas Krist oslobodi; Držite se dakle i ne dajte se ponovno u jaram ropstva!“ Za duhovne vježbe voditelj fra Pero kazao je: „Duhovne su vježbe pomagalo čovjeku da uzmogne spoznati i nadvladati samoga sebe, svoje grijehe i požude, da se oslobodi neumjerenih sklonosti, te snagom molitve i promatranja života Isusa Krista, napose njegove muke, smrti i uskrsnuća ostvari u sebi duhovnog čovjeka koji je potom osposobljen i voljan donijeti odluke za život.... An-

dres Frossard, obraćenik, publicist i novinar, 'stari lav', na pitanje koja mu je rečenica u Evanđelju najdraža kaže: 'Sve, sve! Ali ako biste me stavili u tjesnac, te bih morao izabrati jednu prisposobu, tada bih izabrao onu o nevjernom upravitelju kojeg je njegov gospodar pohvalio, iako ga je potajice potkrađao (Heb 4,16). To je sjajno: to je velikodušnost bezgranično bogatog Boga koji hoće da bude potkrađen'. Eto, to je naš Bog! Bog milosti! 'Pristupajmo dakle smjelo Prijestolju milosti.'

I ove godine, kao što je to bilo tijekom svih dosadašnjih godina, oci karmelićani bili su uz pomoć novog grabovičkog župnika, na raspolaganju svim nazočnima za osobnu ispovijed u sakramentu pomirenja i u drugim sadržajima potrebnim za ovakve susrete. Oci karmelićani svojim konkretnim primjerom služenja u cijelom zdanju i oko samog samostana bili su redovnici, svećenici, braća laici, kako u crkvi i kapelici tako i blagovaonici, kuhinji i na porti. Davali su primjer svim nazočnima kako se živi ljudska i redovnička jednostavnost.

Caritas BiH, za svakog sudionika duhovnih vježbi Caritas BiH donio je Božanski časoslov za moljenje jutarnje i večernje za vjernike i za osobnu uporabu, a koje su nabavili u Hrvatskom institutu za liturgijski pastoral, kako bi svi nazočni u svim osobnim i zajedničkim sadržajima u rukama imali liturgijsku knjigu za moljenje jutarnje, večernje i drugih dijelova Božanskog časoslova.

Svi nazočni pozvani su da iskoriste darovano vrijeme Božje blizine kako bi duhovno rasli i postali još snažniji i odgovorniji na mjestima koje im je povjerila Katolička crkva u Caritasima na svim razinama temeljem osobne vjere u dobrog Boga i iz ljubavi prema bližnjemu u nevolji. Duhovno obogaćeni vratili su se svojim kućama, svojim Caritasima i povjerenim im radnim mjestima karitativnog života i rada, poglavito kroz pomoć stradalima od poplava, u granicama svojih mogućnosti i mogućnosti svojih Caritasu kojima pripadaju.

**PROSLAVLJENA OBLJETNICA
 POSVETE ŽUPNE CRKVE
 SV. JOSIPA RADNIKA U SISKU**

Na obljetnicu posvete župne crkve sv. Josipa Radnika u Sisku, u nedjelju 3. studenog 2024.g. svetu misu predslavio je fra Ivan Karlič, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Fra Ivan je vjernicima tumačio značenje riječi Crkva, da je to ponajprije zajednica vjernika, naroda Božjega koji se u crkvi-građevini okuplja i hrani svetim sakramentima i riječju Božjom.

Promatrajući vjernike u narodnim nošnjama, djecu, mlade i starije župljane kako svečano i oduševljeno pjevaju u svome hramu, misnik je uočio: „Evo, to je crkva koja se posvećuje! Iako je riječ o zgradi u kojoj se slave liturgijska i sakramentalna slavlja ove župne zajednice, ipak su ljudi, odnosno čovjek onaj zbog kojega se je Bog utjelovio.“ Fra Ivan je potom govorio o hramu, bogomolji, kući Božjoj, o čemu puno čitamo u Svetome pismu, a koje naglašava poštivanje i svetost te zgrade. „Potrebne su nam crkve za liturgiju i okupljanje vjernika. One su s vremenom dobile na važnosti i u povijesnom i kulturnom smislu: crkve i velebne katedrale postale su kulturno blago i važan nacionalni identitet. Ipak, uza sav sjaj i raskoš crkava kao zgrada, Bogu je daleko važnije čovjekovo srce, koje je hram Duha Svetoga. Zato“, zaključio je misnik, „dok danas slavimo blagdan posvete ove crkve, valja nam se prisjetiti svoje povezanosti s našom ovdašnjom zajednicom vjernika, ali i s cijelom Crkvom. Bog dopušta da gradimo crkve u kojima ćemo se kao zajednica okupljati i slaviti ga, ali posveta crkve nas podsjeća da je i od najveličanstvenije katedrale važniji i svetiji čovjek, onaj pokraj nas, radi kojega je Bog došao na ovaj svijet. Isus nikada ne bi došao na ovaj svijet zbog zgrada, ali zbog čovjeka je došao.

Crkvu sv. Josipa Radnika u Sisku u naselju Galdovo blagoslovio je 19. ožujka 1981. sluga Božji kardinal Franjo Kuharić zagrebački nadbiskup. Kasnije je crkva još dograđena i obnovljena te je 1999. godine podignut i zvonik. Novouređenu crkvu posvetio je 6. studenoga 2005. zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. U oltar crkve tom prigodom ugrađene su moći bl. Ivana Merza.

U župi sv. Josipa Radnika od njezina osnutka 1968. do danas djeluju franjevci konventualci. Uz župnu crkvu ovi redovnici svete mise imaju u još tri filijalne kapele.

Nakon euharistijskog slavlja župljani su se zadržali u dvorištu uz okrpju, lijepu riječ i druženje s svojim gostima iz Zagreba.

SPLITSKI FRATRI SVETOG FRANE POHODILI BRAĆU KOJA POČIVAJU NA SPLITSKOM GROBLJU LOVRINAC

Splitski fratri svetog Frane pohodili su braću koja počivaju na splitskom groblju Lovrinac. Na spomendan pokojnih Franjevačkog reda gvardijan fra Martin Jaković predmolio je odrješenje za pokojnu braću. Od 3. studenoga splitsko samostansko bratstvo pomlađeno je novim članom, fra Mateom Vujčićem, ovogodišnjim đakonom naše provincije.

PROSLAVA SV. HUBERTA U MARIJINU SVETIŠTU, MOLVE

U Marijinu svetištu u Molvama, o spomendan sv. Huberta, 3. studenog 2024., okupili su se članovi dvadesetak lovačkih društava iz središnjeg dijela Podravine. U svečanoj su povorci došli iz društvenog doma u crkvu Uznesenja BDM te su sudjelovali na euharistijskom slavlju koje je predslavio fra Milan Gelo, župni vikar.

U svojoj je propovijedi progovorio prisutnima o situaciji u kojoj se nalazi današnji čovjek, a „prepoznajemo ga u liku pismoznanca koji postavlja Isusu pitanje o najvažnijoj zapovijedi. Čini nam se da čovjek našega vremena teško razlučuje što mu je u životu istinski bitno. Današnji je čovjek iznutra izgubljen; katkada ne umije odvagnuti nevažno od važnoga, sporedno od glavnoga. Ne zna kamo krenuti i što mu je činiti. Život utrošen u nevažno katkada dovodi do frustracije koja je plod svijesti da je išao u potpuno krivom smjeru. Slično kao što je učinio i pismoznanc, tko želi saznati što je bitno u životu, trebao bi poći Bogu koji će mu jasno pokazati što je uistinu bitno, što treba odbaciti, a što zadržati. Sveti Hubert nam je dobar primjer jer se u svojoj tragediji nije dao zakopati u vlastitu životnu situaciju, već je odlaskom u prirodu tražio olakšanje. Neprihvatanjem vlastite ožalošćenosti kao trajnoga stanja traga za novim putem. Ovakav pristup životu se u njegovu životu pokazao spasonosnim.” U susretu s prirodom, promatrajući sve što je Bog stvorio, čovjek prepoznaje koliko ga Bog ljubi, rekao je propovjednik, te nastavio: „Tako je i sv. Hubert, jednom u lovu, između jelenovih rogova prepoznao Kristov križ te doživio susret s raspetim Kristom. Na križu je Bog pokazao koliko mu je stalo do čovjeka. U križu se Bog u cijelosti razotkrio kako bi dao smisla ljudskoj patnji, pa čak i ponudio utjehu čovjeku i u najvećoj žalosti. Kristov križ je potaknuo Huberta da potpuno promijeni svoj život. U križu je i Hubert otkrio smisao vlastita života i prepoznao ono bitno. Njegov susret s Bogom u lovu je dokaz da se Bog može susresti u svemu stvorenome. Tada sve dobiva drugačiju dimenziju. I vi lovci i lovkyně imate svoju ulogu u prirodi u kojoj možete susresti Boga poput sv. Huberta, imajući na umu da nam Krist progovara i kroz ljepotu prirode”, istaknuo je fra Milan.

Po završetku euharistijskoga slavlja prisutni su dobili katalog o Marijinu svetištu kao uspomenu na proslavu sv. Huberta ovdje u Molvama.

BOŽIĆNE JASLICE IZ GALDOVA NA IZLOŽBI U VATIKANU

Prema odabiru Dikasterija za evangelizaciju, jaslice župljanke župe sv. Josipa Radnika iz Siska, Jasmine Kolić, ušle su u najuži izbor 100 izlagača iz cijeloga svijeta za izložbu „100 Presepi in Vaticano“ (100 jaslica u Vatikanu).

Jasminine jaslice „Svjetlo svijeta“ izrađene su od prirodnih materijala: drva, komušine i mahovine, uz korištenje ponešto etno i tradicijskih materijala posavskoga kraja. Prikazuju Svetu Obitelj s pogledom kroz otvoren prozor, koji je osvijetljen. Poruka je koju autorica želi poslati ovim svojim radom da Kristovo rođenje donosi svjetlo i ovom našem svijetu i vremenu, ali je potrebno da svaki čovjek dobre volje otvori prozor svojega srca, kako bi ga to svjetlo obasjalo i ispunilo.

Izložba će kao i prethodnih godina biti postavljena pod slavnim Berninijevim kolonadama na glavnom vatikanskom trgu sv. Petra, a otvara se na blagdan Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije, u nedjelju 8. prosinca 2024. i traje sve do svetkovine Bogojavljenja 2025.

BLAGDAN SV. NIKOLE TAVELIĆA PROSLAVLJEN U NACIONALNOM SVETIŠTU U ŠIBENIKU

Blagdan prvoga kanoniziranog hrvatskog sveca Nikole Tavelića svečano je proslavljen u četvrtak 14. studenoga 2024. u njegovu Hrvatskom nacionalnom svetištu u Šibeniku.

Središnju euharistiju koja je počela procesijom šibenskim ulicama predslavio je srijemski biskup mons. Fabijan Svalina u zajedništvu sa šibenskim biskupom mons. Tomislavom Rogićem. Suslavili su i rektor svetišta i gvardijana Samostana sv. Frane fra Josip Ivanović te brojni svećenici.

Mons. Svalina u homiliji je podsjetio na riječi sv. Pavla VI. da „suvremeni čovjek radije sluša svjedoke negoli učitelje... ili ako sluša učitelje, sluša ih zato što su svjedoci“. U svoje vrijeme, Nikola Tavelić je posvjedočio za Gospodina koji je „prepoznao i nagradio vječnom proslavom u nebu“ njegovu „vjernost i ustrajnost, požrtvornost i odricanje“.

„Umro je svemu svojem, da bi mogao živjeti za Krista. Ako se želi u potpunosti živjeti za Krista, onda se mora biti spreman pružiti svjedočanstvo takvog života za Krista i vlastitim životom“, nastavio je biskup. Onaj tko Krista u srcu nosi, „ne može o Njemu ne govoriti i Njega ne naviještati“.

Svjedočiti se može na razne načine, a neke od njih propovjednik je rastumačio vjernicima. Posvijestio je da „biti svjedok nekad jednostavno znači prihvatiti život prisutnosti, tj. oblik svjedočenja slično Isusovu životu u Nazaretu tijekom 30 godina – vremenu šutnje, poniženja“. Te Isusove godine nazivaju se skrovitim životom, no kako je rekao biskup Svalina, možda bi bolje bilo reći da je to vrijeme podijeljeno s drugima u svakodnevi.

„Biti svjedok znači služiti, i to služiti u poniženju“, kazao je nadalje predočivši sliku Isusova pranja nogu apostolima. Potrebno je „kleknuti pred drugim da taj može rasti u spoznanju i ljubavi Očevoj. Služiti braći u potrebi a ne očekivati“.

korist jest temeljni oblik svjedočenja“, naglasio je predslavitelj. „To znači solidarno dijeliti ljudske odgovornosti sa svim ljudima“ bez traženja protuusluge.

Treći način svjedočenja je naviještanje riječju. „U riječi jednoga kršćanina odzvanja Božja riječ i nastavlja se snaga Utjelovljene Riječi, Krista“, poručio je srijemski biskup. Pritom je ustvrdio da navještaj mora biti cjelovit, cijelo Evanđelje. „Na izazov radikalnog društva, Crkva želi odgovoriti radikalnom vjernošću cijelom evanđelju. Uostalom, samo tako i može biti.“

Razlog tomu je što „Crkva nema nikakve vlasti nad evanđeljem koje joj je povjereno, ona je njemu stalno na službi i potpuno u religioznom posluhu“, pojasnio je. Upozorio je da je Evanđelje „dar što ga treba čuvati i ostvarivati, a ne javno ili tajno prevrtati ili izvrtati, tj. dodavati ili oduzimati“.

„Biti svjedok u današnje vrijeme nije lako“, rekao je nadalje, jer današnji čovjek zbog silnog napretka tehnike i znanosti više ne traži oslonac na božanskoj poruci ili pozivu, nego na vlastitim silama. No, unatoč tomu, jedino vjera može biti odlučni i objašnjavajući odgovor na životne drame, i kao nadzemaljska snaga u nadi nadići granice vremena i prostora.

„Pozvani smo svjedočiti živoga Gospodina vjere koji, uvijek poštujući slobodu koju je stvorio, želi ući u život svakoga čovjeka koji dolazi na ovaj svijet, jer ga ne želi ostaviti sama, samovolji slijepa sudbine, okrutne i podrugljive“, ohrabrio je predsjedatelj. Bog je došao među nas da nas spasi, da nas otme od igre provizornoga i, poslije iskušenja zemaljskog života, uvede u zajedništvo svog božanskog života. On želi biti sudrug svom preljubljenom biću što ga je stvorio na svoju sliku i priliku, drag i nenametljiv vodič, spreman da zajedno s njim trpi slabosti, padove i gubitke. Sklon hrabriti, tješiti i podizati.

Stoga vjernici moraju svjedočiti da čovjeka koji se bori sa strahovima i sumnjama „izvučemo iz učmalosti kako bi hrabro koračao putem prema svome Stvoritelju i Otkupitelju“.

„Zato, molimo sv. Nikolu Tavelića da nam pomogne da postanemo kršćani koji se ne boje svjedočiti svoju vjeru ponizno, pred drugima, svjedočeći im o ljepoti iskustva spasenja, koje nam je darovano u Isusu Kristu“, zaključio je biskup Svalina.

Okupljeno mnoštvo štovatelja prvoga hrvatskog sveca se nakon slavlja zadržalo u osobnoj molitvi pred njegovim slikama, među kojima i onom koja je izrađena za kanonizaciju sv. Nikole i

drugova u Rimu, a od ove godine nalazi se u svetištu u Šibeniku.

Na blagdan sv. Nikole Tavelića slavljene su još dvije mise. Jutarnju je predslavio fra Augustin Kordić, a prijepodnevnju ministar Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja Blažene Djevice Marije fra Jozo Grbeš.

U homiliji, fra Jozo je protumačio Isusov paradoks iz poziva na nasljedovanje: *Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom. Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga; a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti* (Mt 16, 24 – 25).

Davanje života je paradoks. To je gubitak da bismo pobijedili. To je davanje kako bismo primili. To je rizik koji daje sigurnost. To je vjera koja uništava sumnju. Božja logika je suprotna ljudskoj logici, poručio je među ostalim fra Jozo.

Moje bogatstvo se ne sastoji od onoga što samo čuvam, nego od onoga što sam dao. Povijest pamti darovatelje, a ne uzimatelje, istaknuo je. Takav je bio i sv. Nikola koji je dao sve.

On je znao veliku, a običnu mudrost: dati svoj život za ono što traje, ostaje... To je kraljevstvo nebesko, kazao je provincijal fra Jozo. Vjernicima je posvijestio da smisao ne možemo pronaći u prolaznim stvarima, koje su isprazne, nego samo u stvarnostima koje traju, koje ostaju, koje žive.

Za proslavu blagdana sv. Nikole u Hrvatskom nacionalnom svetištu štovatelji su se pripremali velikom devetnicom tijekom devet petaka, počevši 13. rujna, te bližom trodnevnom pripravom. Posljednjeg dana trodnevnice, u srijedu 13. studenoga, održan je molitveni program Spomenpreminuća sv. Nikole i drugova.

.....

PREDSTAVLJENA MONOGRAFIJA „BAŠTINA SAMOSTANA SVETOG DUHA FRANJEVACA KONVENTUALACA“

Monografija „Baština samostana Svetog Duha franjevac konventualaca“ autora dr. sc. Dragana Damjanovića predstavljena je u ponedjeljak 2. prosinca 2024. u Dvorani sv. Franje Samostana Svetog Duha u Zagrebu.

Uvodni pozdrav uputili su provincijski ministar fra Miljenko Hontić i stručna savjetnica za od-

nose s vjerskim zajednicama u Odjelu za promicanje ljudskih prava i civilnog društva Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo Ana Jurić, a o knjizi u izdanju Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca uz autora su govorili recenzenti dr. sc. Milan Pelc, dr. Zlatko Karač, fra Ljudevit Maračić te fra Tomislav Glavnik, inicijator projekta i stručni suradnik.

„Svetoduška braća su kroz jedno stoljeće i kroz vidljive povijesne tragove pokazala svoj franjevački identitet prepoznatljiv u cijelom svijetu. Uvijek je to želja za životom u malenosti, u blizini ljudi, među ljudima. Dakle, ne samo da su poslani ljudima, nego žele s ljudima dijeliti njihovu sudbinu. A konventualci su kroz sto godina oblikovali poseban dio Zagreba o kojem monografija priča nevjerojatno bogatu priču o marljivom radu 'crnih fratara' na Svetom Duhu“, rekla je uvodeći u predstavljanje knjige moderatorica mr.sc. Tanja Maleš.

Govoreći o monografiji fra Tomislav Glavnik, ravnatelj Hrvatskog Caritasa i prethodni gvardijan samostana na Svetom Duhu, a ujedno i inicijator izrade monografije, istaknuo je, među ostalim, da je „zajednica na Svetom Duhu zajednički gradila svoju povijest, vjerovala i našla se spletom okolnosti na Svetom Duhu, kako je Providnost htjela. Od tada do danas – 102 godine gradi se zajednica i dalje, uz puno nevolja i križeva, ali zanimljivo je da je uvijek nakon nekog križa i nevolje nastalo jako veliko dobro. To svjedoči da se fratri nisu predavali nego da su vjerovali, da su se ufali uvijek u dobar ishod.“ Pojasnio je da monografija nije samo povijest već se u njoj opisuje razlog nastanka zgrada, samostana, pučke kuhinje i vremena progonstva. „Kada sve to čujete, ne možete zaboraviti na križ koji su fratri donijeli s Cresa, također u vremenu progonstva. Posebno bih u ovom vremenu došašća to istaknuo, da kada nam se dogode križevi, a događaju nam se iz raznih razloga, da hodimo i dalje u nadi protiv nade i vjerujemo“, zaključio je fra Tomislav zahvalivši svima koji su doprinijeli u stvaranju monografije.

Drugi recenzent fra Ljudevit Maračić je istaknuti pisac s područja duhovnosti, redovništva, crkvene povijesti, osobito Istre i franjevac u Istri, ali i povijesti Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca u kojoj je više puta bio i provincijal. Velik dio života djelovao je u „Veritasu“, više od 25 godina kao urednik, a suradnik od prvog broja nekoć samo „Glasnika sv. Antuna“ i mogao je izvući brojne crtice o razvoju ovog kompleksa zabilježene novinarskim perom. Hrvatsko društvo katoličkih novinara 2007. godine dodijelilo mu je nagradu za životno djelo. Fra Ljudevit Maračić govorio je o povijesti Samostana Svetog Duha i Župe sv. Antuna Padovanskoga. prisjećajući se raznih događaja iz ranoga djetinjstva, kada je kao desetogodišnjak stigao u sjemenište, i tijekom boravka na Svetom Duhu. „Ova monografija svojevrsni je podsjetnik vremena koje sam proživio. Podsjetnik vremena koje pamtimo po zlu, ali i po dobru“, rekao je fra Ljudevit.

Dr. sc. Zlatko Karač je redoviti profesor na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, stručnjak za zaštitu urbanističkoga i arhitektonskog naslijeđa te povijest hrvatske arhitekture i urbanizma. Objavio je više od 400 znanstvenih, stručnih i popularizacijskih radova. Projekti su mu nagrađivani i otkupljeni na javnim natjecanjima. Vodeći je stručnjak za konzervatorsko-urbanističku dionicu Plana upravljanja zaštićenom spomeničkom cjelinom grada Dubrovnika pod zaštitom UNESCO-a. Tajnik je Znanstvenoga vijeća za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora HAZU-a. Dobitnik je Godišnje nagrade za popularizaciju i promidžbu znanosti. „Ova velika monografija sadrži 450 stranica s 250 bibliografskih jedinica i 'bezbroy' prekrasnih ilustracija, od autorskih fotografija koje su snimljene posebno za ovu knjigu do arhivskih i nikad viđenih fotografija pa sve do originalnih nacрта nabrojanih važnih arhitekata koji također nisu do sada publicirani. Sve je to prof. Dragan Damjanović uspio uvrstiti u ovo veliko znanstveno djelo koje će biti od značajne važnosti za sve prijatelje ove župe i ovog prostora. To je iznimno važno znanstveno djelo“, rekao je dr. Karač.

Dr. sc. Milan Pelc je povjesničar umjetnosti, znanstveni savjetnik, naslovni docent na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Studiju dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Do sada je objavio desetak znanstvenih knjiga i više desetaka znanstvenih i stručnih članaka u domaćim i međunarodnim publikacijama. Područja njegova znanstvenoga istraživanja uključuju povijest europske i hrvatske grafike i knjižne ilustracije u razdoblju ranoga novoga vijeka, povijest hrvatske grafike 19. i ranog 20. stoljeća, umjetnost kasnog

srednjeg vijeka i renesanse, povijest i teoriju povijesti umjetnosti te povijest knjige i vizualnih medija. „Hrvatska, a osobito zagrebačka kultura na javnost dobila je ovom knjigom vrijedno djelo koje u velikom sjajnom luku povezuje prošlost i sadašnjost. Međutim, ova monografija zapravo je samo podsjetnik na ono mnogo veće djelo što su ga na duhovnom planu tijekom više od stoljeća ostvarili franjevci konventualci na Svetom Duhu. Iza njega stoji, kako je jednom napisao fra Nikola Mate Roščić, *nadrijeta baština čitave provincije*. Stoji rad mnogih naraštaja koji su ugradili svoje kamenčice u duhovni mozaik čiji sjaj, barem djelomice, vidimo na stranicama ove knjige”, rekao je dr. Pelc, pritom čestitavši autoru.

Dr. sc. Dragan Damjanović je redoviti profesor i pročelnik Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Zahvalivši svima okupljenima na dolasku, posebno onima koji su svojim marljivim djelom utkali sebe u stvaranje monografije, naglasio je da je u ovoj monografiji nastojao minuciozno rekonstruirati, koliko je to bilo moguće, sve epizode vezane za izgradnju crkve sv. Antuna Padovanskog koja je, kako je rekao, bez ikakve sumnje, najkvalitetniji sakralni prostor realiziran u Zagrebu 1930.-tih godina. „Tko god je zainteresiran za povijest arhitekture, Zagreba, ali i zagrebačku povijest kao takvu, u ovoj knjizi naći će mnoštvo ključnih podataka, nositelja kulturnog, društvenog i gospodarskog života međuratnog Zagreba. U ovoj će knjizi svi povjesničari umjetnosti moći naći mnoštvo neobjavljenoga vizualnoga materijala. Na prvome mjestu projekata Jurja Denzlera, Vladimira Potočnjaka i Bernara Bernardija”, rekao je dr. Damjanović.

Svoju zahvalu na kraju predstavljanja monografije uputio je i fra Josip Petonjić, gvardijan samostana Svetoga Duha franjevac konventualaca. U glazbenom dijelu nastupila je klapa „Sv. Ante“.

Monografija daje opsežan prikaz povijesne, kulturno-graditeljske i liturgijske baštine franjevac konventualaca na zagrebačkom Svetom Duhu od njihova dolaska 1922. u Zagreb do danas. Urednik monografije je dr. sc. Žorž Draušnik, a monografija sadrži 451 stranicu, formata 32 × 25 cm i otisnuta je u nakladi od 1000 primjeraka. Na 450 stranica monografija prikazuje relevantne podatke i povijesno utemeljen pogled na stvaranje baštine na Svetom Duhu, od dolaska prve braće 1922. do 2022. godine. Sažetak je temeljitog istraživačkog rada po brojnim arhivima, sustavnosti i predanosti samog autora, ali i njegove otvorenosti savjetima poznavatelja duše ovog svetog prostora.

6. IZ INOZEMSTVA

OBNOVA OBEĆANJA FRAME WÜRZBURG

U subotu 22. lipnja 2024. godine u crkvi St. Josef u Würzburgu proslavljena je sveta misa na kojoj su članovi Frame Würzburg obnovi svoja obećanja. Nakon godinu dana susreta petkom u prostorijama HKM Würzburg i mnogih zajedničkih aktivnosti, četvero framaša je obnovilo svoja obećanja, a dvoje ih je dalo prvi put. Obećali su kako će i ovu godinu slijediti Isusa Krista po primjeru sv. Franje i sv. Klare.

Svetu misu je predslavio fra Filip Mimica iz HKM Stuttgart u zajedništvu s fra Ivanom Penavom, župnikom HKM Würzburg, i fra Jurom Zebićem, župnikom HKM Mainz. S mnogim mladima na slavlju su bili prisutni i s. Gordana Davidović, duhovni asistent Frame Wiesbaden, i bogoslov fra Mario Pavić.

Na susretu su se okupili mladi vjernici iz okolnih mjesta gdje djeluje HKM Würzburg, poput Aschaffenburga, Bad Kissingena, Schweinfurta i Bad Mergentheima, kao i mladi iz udaljenijih mjesta od Stuttgarta, Wiesbadena i Mainza, preko Frankfurta i Offenbacha sve do Augsburga i Ulma. Domaćini su pridošle goste upoznali sa znamenitostima grada kroz turistički obilazak Würzburg. Posebno su se zadržali u samostanu franjevac konventualaca (Franziskanerkloster), koji je najstariji franjevački samostan u Njemačkoj i nedavno je proslavio 800 godina svojega postojanja. Potom su se uputili do prekrasne Residenz i do znamenite ulice Kroatengasse, u kojoj su stanovali hrvatski vojnici za Tridesetogodišnjeg rata (1618.-1648.).

Po dolasku u župnu dvoranu župe St. Josef mladi su se okrijepili ručkom i potom sudjelovali u radu po grupama, gdje su se međusobno bolje upoznali. Potom je uslijedila sveta misa u 17 sati, na kojoj je šestoro framaša Frame Würzburg po-

ložilo svoja obećanja. Fra Filip Mimica je u svojoj propovijedi posvijestio mladima kako se nisu oni sami okupili radi druženja i upoznavanja već nas je okupio sam Isus Krist i njegova Riječ koju smo upravo čuli u svetoj misi. „Nitko ne može služiti dvojici gospodara“, citirao je Isusove riječi fra Filip i povezoao ih s nizom starozavjetnih čitanja koja slušamo u prvom čitanju iz knjige Ljetopisa. Možda nam se ponekad povijesni događaji Izabranog naroda u Starom zavjetu čine prilično ratoborni i nerazumljivi, ali pokazuju živi primjer da kad god su kraljevi služili svojoj sili ili bogatstvu, Bog ih je vrlo brzo maknuo s prijestolja. A one koji su služili Bogu u poniznosti, pratio je svojim blagoslovom. Tako je, fra Filip, potaknuo mlade da traže volju Božju u svoje životu, a ne prepuste se bogatstvu i svjetovnim užicima koji kratko traju.

Obredu obećanja svjedočili su i članovi Franjevačkoga svjetovnog reda iz Wiesbadena, koji su pridruženi mjesnom bratstvu Franjevačkoga svjetovnog reda u Frankfurtu, koje je kanonski ustanovljeno i pridruženo Njemačkom nacionalnom bratstvu. Oni su mlade pozvali da ustraju u franjevačkom pozivu i pridruže se Franjevačkom svjetovnom redu.

Nakon svete mise mladi su nastavili slaviti Boga malim koncertom duhovne glazbe u crkvi, a slavlje se potom nastavilo u župnoj dvorani uz kolače i sokove.

PROSLAVA 40 GODINA SVEĆENIŠTVA

Na svetkovinu sv. Ivana Krstitelja u ponedjeljak 24. lipnja 2024. godine u HKM Hanau u Njemačkoj župnik fra Ivan Kovačević i subrat fra Pero Šestak (HKM Neumünster) svečano su proslavili 40 godina svojega svećeništva. Proslava je upriličena u crkve sv. Josipa u kojoj Misija ima svoje sjedište.

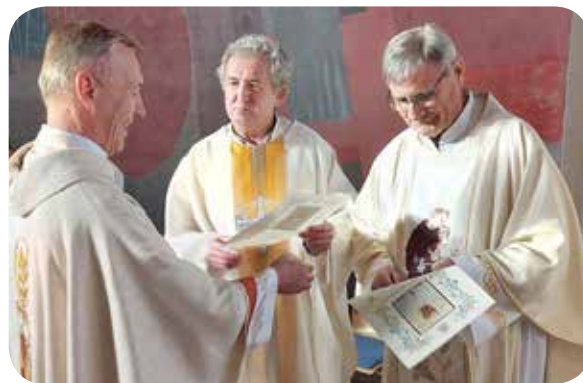
Svečanu svetu misu predslavio je ministar Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, fra Miljenko Hontić, a propovijedao je fra Milan Gelo (HKM Tübingen). Slavlju su se pridružili i vlč. Mario Lukes iz Eschwegea, vlč. Christof Näder iz Marburga i fra Ivan Penava iz Würzburga.

Na početku svete mise vjernici HKM Hanau Sv. Josipa uputili su zahvalnu riječ svojem jubilarcu, župniku fra Ivanu Kovačeviću, i poklonili mu novu misnicu bijele boje s likom sv. Antuna Padovanskog kako drži Dijete Isusa i ljiljan u ruci. Propovjednik fra Milan Gelo kroz svoju propovijed usporedio je život sv. Ivana Krstitelja sa životom

jednog svećenika. Opisao je život sv. Ivana kroz tri faze: od začeca i rođenja koje je bilo prožeto mnogim proročkim znakovima, preko njegovog boravka u pustinji i propovijedanja pa sve do njegove svjedočanske mučeničke smrti.

Začece Ivana Krstitelja je čudesan događaj, jer je Bog odgovorio na molitve Zaharije i Elizabete, koji su dugo iščekivali prinovu, rekao je fra Milan. Osim toga, Ivanu je pri rođenju dano neobično ime Ivan, koje znači Bog je milostiv. Ako usporedimo rođenje i poziv jednoga svećenika, dobro znamo da Bog već unaprijed priprema život jednoga svećenika, a ime uvijek znači identitet, napomenuo je propovjednik. „Sa svakim novim svećeničkim zvanjem Bog se uvijek iznova smiluje molitvama mnogih u Crkvi. Tko zna koliko je molitava nećijih djedova i baka, pradjedova i prabaka utkano u poziv jednoga svećenika još i davno prije njihovog začeca? Svaki poziv je znak da je Bog uslišio molitve mnogih“, istaknuo je propovjednik.

Potom je progovorio o drugoj fazi života sv. Ivana Krstitelja u kojoj se on povukao u pustinju i propovijedao. Njegova samoća je poticaj za smisljeno življenje svećenikova samoće, a propovijedati i pokazati Krista, kao i voditi prema Kristu pripada temeljnim zadacima života ne samo Ivana Krstitelja, nego i svakoga svećenika. Nadalje, treća faza Ivanova života je prožeta iskustvom patnje i krize. Najbolji primjer njegove osobne krize odnosi se na pitanje, je li Krist kojega je on propovijedao ujedno i obećani Mesija, istaknuo je fra Milan. Životu svakoga čovjeka pripada i iskustvo krize u kojoj se sve dovede u pitanje. „Ono što je spasilo Ivana Krstitelja odnosi na dosljednu vjernost Bogu, ali i svojem temeljnom poslanju: navijestiti Krista. Iako je zadnje dane proveo u zatvoru, znao je da njegova prošlost nije uzaludna, jer je cijeli svoj život usmjerio prema Onome koje dolazi“, rekao je propovjednik.

I na kraju, važno je napomenuti da je Ivan Krstitelj svoj život mučenički položio kao svjedočanstvo za zaštitu braka, jednako kao što su i da-

našnji svećenici pozvani ne samo govori istinu, nego se zalagati za istinu o čovjeku, braku i životu. Svoju propovijed je zaključio riječima: „I svećenik našega vremena treba biti spreman ne zauzimati mjesto Krista, nego ga propovijedati; svećenik je svjedok Isusa Krista. On, unatoč svim sposobnostima, ne propovijeda sebe, nego Krista. Kada bi propovijedao o sebi i sebe, ne bi imao što drugima ponuditi. Ako ne govori o Bogu, njegovo poslanje gubi proročku dimenziju, jer prorok poziva na vjernost Bogu. Svećenik ne govori drugima, nego i sebe i druge želi ne samo svojim propovijedanjem, nego i stilom živoga privesti Kristu. Iz toga razloga je Ivanova autentičnost i poslanje izazov i poticaj za svećenike svih vremena.“

Na kraju svete mise provincijski ministar fra Miljenko Hontić čestitao je slavljenicima na njihovom svećeničkom pozivu i ustrajnosti na tom putu. Tom prigodom uručio im je pergamene s ispisanim papirskim blagoslovom iz Rima. Slavlje ovih visokih svećeničkih jubileja vrlo svečano je nastavljeno i nakon mise ispred crkve gdje su vjernici HKM Hanau uz pjesmu upriličili lijepo narodno veselje.

HRVATSKO-NJEMAČKA ZAHVALNICA ZA PLODOVE POLJA

Hrvatski vjernici u njemačkom gradu Würzburgu s njemačkom župnom zajednicom St. Josef proslavi su u nedjelju 6. listopada 2024. misu zahvalnicu za plodove polja. Uz župnika HKM Würzburg fra Ivana Penavu koncelebrirao je i svećenik u mirovini Klaus Oehrlein, a na misi je sudjelovao i župni referent Hubert Hemmerich.

U svojem duhovnom impulsu referent Hemmerich podsjetio je na nedavno provedenu anketu u kojoj su mnogi ljudi kao svoju najveću želju istaknuli želju za mirom u svijetu. A mir dolazi iz zahvalnosti za darove koje imamo, istaknuo je

Hemmerich. „I onda vidimo – iz sukoba i iskorištavanja drugih naroda diljem svijeta – da ljudi koji ne zahvaljuju vrlo lako postaju nezahvalni i nepromišljeni. Svake nas godine Dan zahvalnosti podsjeća da se naši životi ne tiču samo onoga što smo sami postigli i onoga što smo postigli na temelju svojih talenata, sposobnosti i darova. U konačnici, uvijek je Bog taj koji daje i daruje. Bog se obraća svakome od nas osobno kroz naše talente i poziva nas na put s njim.“

Župnik fra Ivan u svojoj propovijedi je podsjetio na franjevačku obljetnicu 800. godina od kada je sv. Franjo napisao „Pjesmu brata Sunca“, u kojoj poziva sva stvorenja da hvale Boga. Primijetio je kako su današnji ljudi izgubili osobnu vezu sa zemljom i radom na polju jer su sve češće u automobilima i za ekranima mobitela. „Da je danas živ, sv. Franjo bi pozivao automobile da svojom snagom i brzinom hvale Boga. Ili mobitele da svojim signalom povezuju ljude s Bogom. Pozivao bi sv. Franjo Internet da svojim informacijama, fotografijama i videima slavi Boga. Divio bi se njihovim karakteristikama koje svojom brzinom i snagom povezuju ljude. Obogaćuju nam da činimo nova dobra djela“, zaključio je fra Ivan.

Nakon svete mise vjernici su nastavili druženje uz zajednički objed u župnoj dvorani. Tom prigodom pogledali su i kratku video-propovijed župnika fra Ivana Penave koja je snimljena u crkvi St. Josef, te jedan spontano snimljeni video-prikaz crkve St. Josef i opis njezine povijesti. Referent Hubert Hemmerich predstavio je kandidaticu iz naše hrvatske zajednice gđu. Mariju Šimić koja se kandidirala ne izborima za župno-ekonomsko vijeće njemačke župe.

GODIŠNJI SKUP HRVATSKIH MISIONARA U LUŽNICI

Ovogodišnji Pastoralni skup hrvatskih svećenika i pastoralnih djelatnika Zapadne Europe, na kojem su sudjelovali i naši misionari fra Ivan Kovačević (Hanau), fra Pero Šestak (Neumünster) i fra Ivan Penava (Würzburg), održao se od 21. do 25. listopada, u Duhovno-obrazovnom centru Marijin dvor – Lužnica. Organizatori susreta bili su ured za Dušobrižništvo za Hrvate u inozemstvu, Hrvatski dušobrižnički ured za Hrvate u Njemačkoj i Hrvatsko katoličko sveučilište. Sudionici su pod glavnom temom susreta „Hrvatsko katoličko sveučilište u službi društva i Crkve“ slušali predavanja raznih predavača s Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, a to su bili dr. sc. Tado Jurić, dr. sc. Suzana Peran, dr. sc. Antonia Puljić, dr. sc. Odilon Singbo i dr. sc. Josip Bošnjaković te rektor dr. sc.

Željko Tanjić. Ostali sudionici skupa bili su i mons. Tomo Vukšić, nadbiskup vrhbosanski i predsjednik Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu pri HBK i BK BiH, dr. Tomislav Markić, ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, don Ivica Komadina, delegat Dušobrižništva za Hrvate u Njemačkoj te dr. Lukas Schreiber, nacionalni ravnatelj za pastoral stranaca u Njemačkoj pri Njemačkoj biskupskoj konferenciji.

U sklopu programa u srijedu 23. listopada bio je i posjet Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu, gdje je rektor dr. sc. Željko Tanjić prikazao rad i funkcioniranje Hrvatskoga katoličkog sveučilišta te održao predavanje na temu Identitet i poslanje Hrvatskoga katoličkog sveučilišta.

U četvrtak, 24. listopada sudionici skupa su posjetili Krašić, gdje su sudjelovali na svetoj misi koju je predslavio mons. Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup uz koncelebraciju mons. Jurja Jerzerinca, umirovljenog vojnog ordinarija, mons. Nikole Kekića, umirovljenoga križevačkog vladike, krašićkog župnika vlč. Ivana Vučaka te svećenika, sudionika Pastoralnog skupa. U Krašiću su obišli i razgledali spomendom blaženoga Alojzija Stepinca, da bi se potom uputili u nedaleko rodno mjesto blagopokojnog kardinala Franje Kuharića, u Pribić, gdje ih je dočekao vlč. Stjepan Dijaneš. U poslijepodnevним satima su posjetili i Nacionalno svetište svetog Josipa, zaštitnika Hrvatske, odnosno hrvatskoga naroda. Kroz povijest svetišta, njegov razvoj i djelovanje, proveo ih je rektor svetišta mons. Antun Sente ml.

PROVINCIJAL POSJETIO BRAĆU U NJEMAČKOJ

U bratskom pohodu braći u hrvatskim misijama u Njemačkoj fra Miljenko Hontić, provincijal Hrvatske franjevačke provincije franjevaca konventualaca, susreo se 4. prosinca 2024. u Hanau s našom subraćom. Na adventski susret odazvala su se sva trojica naših misionara: fra Ivan Pe-

nava (Würzburg), fra Pero Šestak (Neumünster) i domaćin fra Ivan Kovačević (Hanau).

Susret je započeo svetom misom, koju je predslavio provincijal fra Miljenko Hontić u crkvi St. Josef, u kojoj se redovito okupljaju hrvatski vjernici, pod kojom je fra Ivan Kovačević za vrijeme svoje propovijedi uputio nekoliko poticajnih misli. Citirao je priču Martina Bubera o rabinu koji jednog radnika u polju pita za koga radi, a kad je ovaj uzvratilo njemu istim pitanjem, ovaj se zamislilo za koga on to radi. I tada je zamolio radnika da ga stalno podsjeća za koga on to radi. Ovim primjerom želio je podsjetiti braću za koga ili još bolje u ime koga i mi redovnici trebamo raditi. Sv. Franjo, utemeljitelj franjevaca toliko je radio u ime Kristovo da mu se toliko suobličio te su mnogi rekli kako se upravo u njemu sam Krist najbolje očitovao na zemlji.

Nakon mise susret je nastavljen u misijskoj dvorani, gdje je provincijal fra Miljenko Hontić izložio adventsko razmatranje na temu franjevačkog identiteta koju obnavljamo kroz velike franjevačke jubileje stigmi sv. Franje i nastanka pjesme „Brata Sunca“, a koje slavimo ovih godina. Spomenuo je veliku opasnost redovničke ravnodušnosti prema vlastitom pozivu koja se može očitovati posustajanjem u življenju ideala tako da se može dogoditi da s vremenom budemo sve manje revni u svojem djelovanju. Jedan od problema koji mogu redovnika dovesti do ravnodušnosti jest uhodanost u molitvu i red. Osoba se može zadovoljiti obdržavanjem liturgijskih propisa i obavljanjem pastoralnih zadaća te iz vida izgubiti pravu radost svojega poziva. – Čudimo se vjernicima koji „obavljaju“ sakramente. Tako i mi odrađujemo dužnosti. Tu nema autentičnog franjevačkog života i gubi se iskreni susret s Bogom. Počinjemo se koristiti Bogom kao oruđem a ne da mi služimo Bogu. Koristimo se Bogom da prezentiramo vlastitu veličinu i promoviramo svoju komotnost. – istaknuo je provincijal.

U drugom dijelu izlaganja naglasio je kako je temelj franjevačkog identiteta jednostavno biti s Kristom. To je ujedno i početak kraljevstva Božjeg u nama. Kao lijek redovničkoj ravnodušnosti predložio je duhovne obnove koje nas uvijek povezuju s Bogom i vraćaju Kristu. Na kraju svojega adventskog izlaganja citirao je sv. Franju, koji je umirući još jednom potaknuo svoju braću: "Braćo počnimo činiti dobro jer do sada nismo ništa učinili." Uslijedio je informativni dio susreta, u kojem je provincijal s braćom podijelio novosti u Provinciji, a potom su se braća zadržala u zajedničkom druženju.

BAZILIKA SV. ANTUNA NA SVETOM DUHU PRIREDILA POMOĆ U KOMUNIKACIJI S OSOBAMA S TEŠKOĆAMA I INVALIDITETOM

Komunikacija s osobama s invaliditetom značajan je vid izgradnje inkluzivnog (uključivog) društva koje cijeni različitosti, što podrazumijeva prepoznavanje raznolikosti iskustava osoba s invaliditetom. Naime, svaka je osoba jedinstvena. Stoga je svakoj osobi potrebno pristupiti s poštovanjem i individualizirano, odnosno uvažavajući njezine potrebe i preferencije.

Kako bi komunikacija s osobama s invaliditetom bila što uspješnija, važno je pridržavati se osnovnih smjernica i savjeta te ih primjenjivati tijekom usmene, pisane i neverbalne komunikacije.

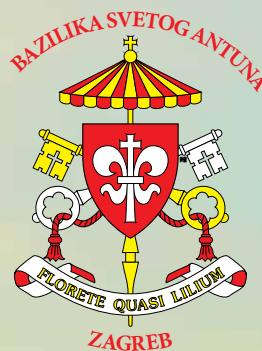
Sljedeće smjernice i savjeti preuzeti su iz djela Osobe s invaliditetom u društvu (Leutar i Buljevac, Zagreb, 2020.), prilagođeni za potrebe Jedanaestoga pastoralno-katehetskog kolokvija za svećenike te su ih dopunile volonterke stručnjakinje „Antunovih ljiljana“ pri bazilici Sv. Antuna na Svetom Duhu.

U izradi je i "komunikacijska ploča", koja će se postaviti u katehetskim prostorima kako bi svima olakšala međusobnu komunikaciju, a napose Ljiljanima.

Susreti "Antunovih ljiljana" su na Svetom Duhu, u župi Svetog Antuna, jednu nedjelju u mjesecu, prema rasporedu na plakatu. Letak je dostupan u tiskanome izdanju u Bazilici, na internetskoj stranici Bazilike te na društvenim mrežama "Antunovi ljiljani" i može se besplatno preuzeti te besplatno i slobodno distribuirati.

Priredili:
prof.dr.sc. Zdravka Leutar, ASC, izv.prof
dr.sc. Marko Buljevac;
Ana Pongrac mag.rehab.educ,
Zagreb, 2024.
Za Baziliku Sv. Antuna: fra Ivan M. Lotar
OFMConv., župnik i rektor

ANTUNOVI LJILJANI

ZAPRATITE
FACEBOOK I INSTAGRAM
STRANICU
"ANTUNOVI LJILJANI"

7. KULTURNI KUTAK

OBJAVLJENA KNJIGA DR. SC. FRA ZLATKA VLAHEKA „VJERAN (FIDELITER) PRIJEVOD LITURGIJSKIH TEKSTOVA“

Knjiga na talijanskom jeziku dr. sc. fra Zlatka Vlaheka „La traduzione *fideliter* dei testi liturgici“ izašla je iz tiska u izdanju nakladničke kuće „Centro Liturgico Vincenziano“ u Rimu.

Knjiga koja se bavi temom prevođenja liturgijskih tekstova s izvorne latinske „editio typica“ na narodne jezike; ima pet poglavlja. Temeljeći svoje istraživanje na analizi crkvenih dokumenata, sadržaj knjige daje znanstveni doprinos prevođenju liturgijskih tekstova. Vodeći se motuprijem pape Franje „Magnum principium“ te posljednjim dokumentom spomenute tematike „Postquam Summus Pontifex“, istaknuta je važnost poštivanja samoga izvornog teksta, tj. književnoga roda, zatim jedinstvenost jezika na koji se prevodi i specifičnost suvremenog čovjeka koji je primatelj poruke.

Uzimajući u obzir ta načela *tres fideliter*, fra Zlatko predlaže određene kriterije koji mogu služiti kao niti vodilje biskupskim konferencijama i komisijama zaduženima za prijevode liturgijskih tekstova na narodni jezik. Držati se što vjernije tih

kriterija može omogućiti postizanje vjerna prijevoda koji će ujedno biti prihvatljiv i razumljiv svim vjernicima.

Uvodno slovo knjige napisao je podtajnik Diakasterija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata mons. Aurelio García Macías. „Kad je ‘Sacrosanctum Concilium’ otvorio vrata uvođenju narodnih jezika, nije mogao predvidjeti golem prevoditeljski posao koji bi ta odluka podrazumijevala. Malo pomalo, iskustvo same Crkve otkrilo je put koji treba slijediti u tom procesu s opasnostima koje treba izbjegavati i kriterije koje treba slijediti. Sve se to može vidjeti čitanjem različitih dokumenata objavljenih da osvijetle i daju upute za ovaj proces. Jedan od tih kriterija, koji je sazio posljednjih godina od Drugoga vatikanskog koncila do danas, jest pojam ‘*fideliter*’, odnosno potreba da se vjerno prevodi. Ali što to znači? I kako se kriterij primjenjuje u vjernosti liturgijskim tekstovima? Važno je shvatiti važnost ‘vjernog’ prevođenja liturgijskih tekstova jer prijevodi su i *lex orandi* i, prema tome, *lex credendi* Crkve. Cijenim uloženi trud i ovaj znanstveni doprinos, stoga iskreno čestitam njegovu autoru koji pokazuje da dobro poznaje temu. Pozivam čitatelja da prati ove stranice otvorena uma, kritičkog duha i sa željom za učenjem“, istaknuo je u uvodniku, izvijestili su iz Tajništva Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca.

OBJAVLJENI RADovi NAŠE BRACE

LJUDEVIT ANTON MARAČIĆ: *Relazioni tra la Giunta cittadina e il Convento di s. Francesco a Cherso secondo il Libro dei Consigli (1495-1806)*, objavljen u godišnjaku ATTI del Centro di ricerche storiche, Rovigno, 53 (2024), pp. 248-275. Hrvatska verzija bit će objavljena u velikoj monografiji o creskom samostanu i crkvi, koja bi trebala ugledati svjetlo dana krajem ove godine.

IVAN KARLIĆ – TOMISLAV DODLEK, Isusovi suci, u: Josip JOZIĆ (ur.), *Navjestitelj Božje riječi i franjevački odgojitelj*. Spomen-spis u povodu 70. obljetnice rođenja mons. dr. fra Marka Semrena, Sarajevo, 2024., 41-67.

IVAN KARLIĆ – PETAR MASKALJEVIĆ, Molitva krunice: „Čist i nježan poljubac Presvetoj Djevici“ (sv. Ljudevit Montfortski), u: Nedjeljka Valerija KOVAČ (ur.), *Međugorje kao doprinos novoj evangelizaciji*. Zbornik radova XIV. Nacionalnoga mariološko-marijanskog kongresa (Međugorje, 7.-9. X. 2022.), Zagreb-Međugorje, 2024., 389-408.

8. OBLJETNICE

PROSLAVE U 2025. G.

OBLJETNICE ROĐENJA

fra Jeronim Vujić	80 godina
fra Nikica Batista	75 godina
fra Martin Dretvić	75 godina
fra Miljenko Hontić	60 godina
fra Zdravko Tuba	60 godina
fra Pero Kelava	60 godina
fra Tomislav Glavnik	50 godina
fra Roko Bedalov	45 godina
fra Zlatko Vlahek	40 godina
fra Antun Radovanić	40 godina
fra Josip Ivanović	35 godina
fra Ivan M. Lotar	35 godina
fra Zvonimir Pervan	35 godina
Vedran Kamenečki	35 godina
fra Adrijan Marušić	30 godina
fra Dominik Milanović	30 godina
Ante Ćibarić	25 godina

OBLJETNICE PRVIH ZAVJETA

fra Damjan Glavaš	70 godina
fra Ljudevit Maračić	70 godina
fra Augustin Kordić	65 godina
fra Martin Dretvić	55 godina
fra Filip Musa	55 godina
fra Đuro Hontić	45 godina
fra Martin Jaković	40 godina
fra Pero Kelava	40 godina
fra Miroslav Štuban	35 godina
fra Ivan Bradarić	30 godina
fra Zlatko Vlahek	20 godina
fra Zvonimir Pervan	10 godina
fra Matej Milić	10 godina
fra Mateo Vujčić	5 godina

OBLJETNICE SVEČANIH ZAVJETA

fra Damjan Glavaš	65 godina
fra Ljudevit Maračić	65 godina
fra Paško Mandurić	50 godina
fra Miljenko Hontić	35 godina
fra Tomislav Cvetko	35 godina
fra Igor Horvat	25 godina
fra Zvonimir Pervan	5 godina
fra Matej Milić	5 godina

OBLJETNICE SVEĆENIČKOG REĐENJA

fra Teofil Majić	60 godina
fra Pero Džida	50 godina
fra Đuro Vuradin	50 godina
fra Nikica Batista	45 godina
fra Žarko Mula	40 godina
fra Miroslav Štuban	30 godina
fra Ivan Bradarić	25 godina
fra Tomislav Glavnik	25 godina
fra Roko Bedalov	20 godina
fra Stjepan Brčina	10 godina
fra Filip Pušić	10 godina
fra Antun Radovanić	5 godina

SADRŽAJ

UVODNO SLOVO O. PROVINCIJALA

Uvodno slovo provincijalnog ministra
fra Miljenka Hontića 3

1. IZ NAŠEGA REDA

Generalni ministar
Reda franjevaca konventualaca 4
Fra Dominique J. Mathieu imenovan kardinalom 7

2. NAŠA PROVINCIJA

Trojica članova Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca položila prve zavjete 7
Rezultati natječaja za besplatan smještaj
za studente u Domu sv. Antuna 8
Polaganje prvih redovničkih zavjeta druge skupine
članova Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca 8
Franjevački duhovno-rekreativni ljetni kamp
za korisnike Pučke kuhinje 8
Šestorica novih postulanata na Svetom Duhu
u Zagrebu 9
Četvorica Hrvata započela novicijat
u Svetom samostanu u Asizu 10
Franjevci konventualci proširili virtualnu prisutnost
na dvije društvene mreže 10
Asiz: fra Vladimir Vidović preuzeo relikvije sv. Franje. . . 11
Proslava Dana Hrvatske provincije
sv. Jeronima franjevaca konventualaca 11
Fra Mateo Vujčić dao prisegu
pred đakonsko ređenje 12
Propovijed provincijskog ministra fra Miljenka
Hontića o svetkovini Sv. Franje Asiškog – 2024. 12
Hodočašće stopama fra Placida Cortesea 13
Duhovne vježbe u Splitu 15
Nadbiskup Kutleša zaredio đakona
fra Matea Vujčića 15
Adventski susreti 2024.
Nagovor ministra provincijala fra Miljenka Hontića. . . 16

3. RAD DEFINITORIJA

Održana 23. sjednica Definitorija 19
Održana 24. sjednica Definitorija 20
Održana 25. sjednica Definitorija 21
Održana 26. sjednica Definitorija 21
Održana 27. sjednica Definitorija 22

4. NAŠI MLADI

Zagrebački srednjoškolci na Cresu 23
Ljetni kamp za mlade na temu „Umijeća življenja“ . . . 24
Izviješće o iskustvu u našem samostanu u Danskoj. . . 24
Dani trajne formacije u Beču 2024 26
Tečaj Filip na Svetom Duhu okupio mlade
iz Hrvatske i Europe – „Duše Sveti, a što ti kažeš?“ . . . 27
Podjela službe lektorata i akolitata jedanaestorici
bogoslova i postulanata 27

5. IZ NAŠIH SAMOSTANA

Proslava “ljetnoga” sv. Nikole u Svetištu
u Šibeniku 28

Proslavljena svetkovina
Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo 29
Proslava Rođenja Blažene Djevice Marije 30
Prvi petak Velike devetnice pred Taveličevo 30
Proslavljena svetkovina sv. Franje u Šibeniku 31
Trodnevnica i proslava sv. Franje na Svetom Duhu ... 32
Koncert “Bezgrešnoj u čast” 33
U Splitu započelo hodočašće s relikvijama
sv. Franje 33
Relikvije sv. Franje Asiškog dočekanane u Šibeniku. 34
Relikvije sv. Franje stigle u Sisak 35
Hodočašće s relikvijom sv. Franje u Slavoniji. 36
Relikvije sv. Franje u Marijinu svetištu u Molvama ... 37
Relikvije sv. Franje Asiškog dočekanane u Zagrebu 37
Nadbiskup Kutleša predslavio misu povodom
svefranjevačke proslave franjevačkih jubileja,
te u prigodi dolaska relikvija 38
Na HKS-u održan znanstveni simpozij povodom
proslave franjevačkih jubileja 40
Relikvije sv. Franje Asiškog stigle u Pulu 40
Biskup Štironja u Puli kod Svetog Ivana
povodom dolaska relikvija sv. Franje. 41
Cres: Vjernici iskazali čast relikviji sv. Franje Asiškog . 43
Marija fest – Molve 44
Duhovna obnova održana u Vinkovcima 44
Fra Pero Džida održao duhovne vježbe za ravnatelje
i djelatnike Caritasa iz BiH i RH 45
Proslavljena obljetnica posvete župne crkve
sv. Josipa Radnika u Sisku 47
Splitski fratri svetog Frane pohodili braću
koja počivaju na splitskom groblju Lovrinac 48
Proslava sv. Huberta u Marijinu svetištu, Molve. 48
Božićne jaslice iz Galdova na izložbi u Vatikanu 49
Blagdan sv. Nikole Tavelića proslavljen
u nacionalnom svetištu u Šibeniku 49
Predstavljena monografija “Baština samostana
Svetog Duha franjevaca konventualaca” 50

6. IZ INOZEMSTVA

Obnova obećanja Frame Würzburg 52
Proslava 40 godina svećeništva 53
Hrvatsko-njemačka zahvalnica za plodove polja 54
Godišnji skup hrvatskih misionara u Lužnici 54
Provincijal posjetio braću u Njemačkoj 55
Bazilika Sv. Antuna na Svetom Duhu priredila
pomoć u komunikaciji s osobama s teškoćama
i invaliditetom 56

7. KULTURNI KUTAK

Objavljena knjiga dr. sc. fra Zlatka Vlaheka 56
Objavljeni radovi naše braće 57

8. NAŠI POKOJNI

Pokojna rodbina braće naše Provincije 53

9. OBLJETNICE

Proslave u 2025. godini 58

**PROVINCIJALAT
FRANJEVACA
KONVENTUALACA
SVETI DUH 31,
10000 ZAGREB
ofmconv@ofmconv.hr
01/3771-888**

